

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/848,
30. mai 2018,
mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007
(ELT L 150, 14.6.2018, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/427, 13. jaanuar 2020	L 87	1	23.3.2020
► <u>M2</u>	muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2021/269, 4. detsember 2020	L 60	24	22.2.2021
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/1693, 11. november 2020	L 381	1	13.11.2020
► <u>M4</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1794, 16. september 2020	L 402	23	1.12.2020
► <u>M5</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/642, 30. oktoober 2020	L 133	1	20.4.2021
► <u>M6</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/715, 20. jaanuar 2021	L 151	1	3.5.2021
► <u>M7</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/716, 9. veebruar 2021	L 151	5	3.5.2021
► <u>M8</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/1006, 12. aprill 2021	L 222	3	22.6.2021
► <u>M9</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/1691, 12. juuli 2021	L 334	1	22.9.2021
► <u>M10</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/1697, 13. juuli 2021	L 336	3	23.9.2021
► <u>M11</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/474, 17. jaanuar 2022	L 98	1	25.3.2022

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 270, 29.10.2018, lk 37 (2018/848)
- **C2** Parandus, ELT L 305, 26.11.2019, lk 59 (2018/848)
- **C3** Parandus, ELT L 439, 29.12.2020, lk 32 (2020/1794)
- **C4** Parandus, ELT L 7, 11.1.2021, lk 53 (2018/848)
- **C5** Parandus, ELT L 204, 10.6.2021, lk 47 (2018/848)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
2018/848,**

30. mai 2018,

**mis käsitleb mahepõllumajandusliku tootmist ja
mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega
tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007**

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtted ja sätestatakse nõuded mahepõllumajandusliku tootmise, sellega seotud sertifitseerimise ning mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavate märgiste kasutamise kohta märgistamisel ja reklaamimisel, samuti kontrolli käsitlevad õigusnormid lisaks määruses (EL) 2017/625 sätestatutele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete, sh vesiviljelustoodete ja mesindussaaduste ja nendest toodetest saadud toodete suhtes, kui selliseid tooteid toodetakse, valmistatakse ette, märgistatakse, turustatakse, viiakse turule, imporditakse liitu või eksporditakse liidust või kui need on mõeldud tootmiseks, ettevalmistamiseks, märgistamiseks, turustamiseks, turule viimiseks, liitu importimiseks või liidust eksportimiseks:

a) elusloomad või töötlemata põllumajandustooted, sh seemned ja muu taimne paljundusmaterjal;

b) töödeldud põllumajandustooted, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks;

c) sööt.

Käesolevat määrust kohaldatakse ka muudele teatavatele käesoleva määruse I lisas loetletud põllumajandusega tihedalt seotud toodetele, kui neid toodetakse, valmistatakse ette, märgistatakse, turustatakse, viiakse turule, imporditakse liitu või eksporditakse liidust või mis on mõeldud tootmiseks, ettevalmistamiseks, märgistamiseks, turustamiseks, turule viimiseks, liitu importimiseks või liidust eksportimiseks.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse iga ettevõtja suhtes, kes osaleb lõikes 1 osutatud toodetega seotud tegevuses mis tahes tootmis-, ettevalmistus- või turustusel.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 2 lõike 2 punktis d määratletud toitlustusettevõtete toitlustustegevuse suhtes, välja arvatud käesolevas lõikes sätestatud juhtudel.

▼B

Toitlustusettevõtetest pärit toodete tootmise, märgistamise ja kontrolli suhtes võivad liikmesriigid kohaldada riigisiseseid nõudeid või nende puudumise korral eraõiguslikke standardeid. Selliste toodete märgistamisel, esitlemisel või reklaamimisel ning asjaomase toitlustusettevõtte reklaamimisel ei või kasutada Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo.

4. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, ei piira käesoleva määruse kohaldamine seonduvate liidu õigusaktide kohaldamist, eelkõige toiduainete tarneahela ohutuse, loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise ja taimse paljundusmaterjali valdkondades.

5. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira muude selliste liidu eriõigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad toodete turuleviimist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ ja määruse (EL) nr 1169/2011 kohaldamist.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisas sätestatud toodete loetelu, lisades loetellu uusi tooteid, või muutes kõnealuseid lisatud kandeid. Loetellu võib lisada vaid põllumajandustoodetega tihedalt seotud tooteid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „mahepõllumajanduslik tootmine“ – selliste tootmismeetodite kasutamine, sealhulgas artiklis 10 osutatud üleminekuajal, mis on kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides kooskõlas käesoleva määrusega;
- 2) „mahepõllumajanduslik toode“ – mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinev toode, välja arvatud toode, mis on toodetud artiklis 10 osutatud üleminekuajal. Metsloomade küttimise ega kalapüügi tulemusena saadud tooteid ei loeta mahepõllumajanduslikeks toodeteks;
- 3) „põllumajanduslik tooraine“ – põllumajandustoodete, millega ei ole tehtud ühtki säilitamis- ega töötlemistoimingut;
- 4) „ennetusmeetmed“ – meetmed, mida ettevõtjad võtavad igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis, et tagada bioloogilise mitmekesisuse säilimine ja mulla kvaliteet, meetmed, millega välditakse ja tõrjutakse taimekahjustajaid ja haigusi ning meetmed, millega hoitakse ära kahjulik mõju keskkonnale, loomatervisele ja taimetervisele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

▼B

- 5) „ettevaatusmeetmed“ – meetmed, mida ettevõtjad võtavad igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis, et vältida saastumist toodete või ainetega, mida käesoleva määruse kohaselt ei ole lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada, ning et vältida mahepõllumajanduslike toodete segunemist mittemahepõllumajanduslike toodetega;
- 6) „üleminek“ – üleminek mittemahepõllumajanduslikult tootmiselt mahepõllumajanduslikule tootmisele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mille kestel kohaldatakse käesoleva määruse mahepõllumajanduslikku tootmist käsitlevaid sätteid;
- 7) „üleminekuaja toode“ – artiklis 10 osutatud üleminekuajal toodetud toode;
- 8) „ettevõte“ – kõik elusloomade või töötlemata põllumajandustoodete tootmiseks, sh artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud vesiviljelustoodete ja mesindussaaduste tootmiseks või I lisas loetletud toodete, välja arvatud eeterlike õlide ja pärmi tootmiseks ühe juhtimise all majandatavad tootmisüksused;
- 9) „tootmisüksus“ – kõik ettevõtte varad, näiteks esmase tootmise ruumid või alad, põllud, karjamaad, vabaõhualad, loomapidamis-hooned või nende osad, mesitarud, kalatiigid, vetikate või vesiviljelusloomade hoidlad, kasvatamisüksused, rannikul või merepõhjas asuvad tootmisalad, ning ruumid või alad põllukultuuride, taimekasvatussaaduste, vetikatoodete, loomsete saaduste, tooraine ja mis tahes muu asjakohase sisendi ladustamiseks, mida majandatakse punktis 10, 11 või 12 kirjeldatu kohaselt;
- 10) „mahepõllumajanduslik tootmisüksus“ – tootmisüksus, mille majandamisel järgitakse mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavaid nõudeid, välja arvatud artiklis 10 osutatud üleminekuajal;
- 11) „üleminekuaja tootmisüksus“ – tootmisüksus, mille majandamisel järgitakse artiklis 10 osutatud üleminekuajal mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavaid nõudeid; see võib koosneda põldudest või muudest kohadest, mille puhul hakatakse artiklis 10 osutatud üleminekuajaga kohaldama erineval ajal;
- 12) „mittemahepõllumajanduslik tootmisüksus“ – tootmisüksus, mille majandamisel ei järgita mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavaid nõudeid;
- 13) „ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab käesoleva määruse täitmise eest igas tema kontrollitavas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis;
- 14) „põllumajandustootja“ – põllumajandusliku tegevusega tegelev füüsiline või juriidiline isik või füüsiliste või juriidiliste isikute rühm, olenemata rühma ja selle liikmete õiguslikust seisundist riigisisiseses õiguses;

▼B

- 15) „põllumajandusmaa“ – määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis e määratletud põllumajandusmaa;
- 16) „taimed“ – määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punktis 5 määratletud taimed;
- 17) „taimne paljundusmaterjal“ – taimed ja kõik taimeosad mis tahes kasvustaadiumis, sealhulgas seemned, mis suudavad toota terveid taimi ja on selleks ette nähtud;
- 18) „mahepõllumajanduslik heterogeenne materjal“ – botaanilise taksoni madalaima eristatava taseme taimerühm,
- a) millel on ühised fenotüüpilised tunnused;
- b) mida iseloomustab suur üksikute paljundusüksuste vaheline geneetiline ja fenotüüpiline mitmekesisus, nii et kõnealust taimerühma esindab materjal tervikuna ja mitte väike arv üksusi;
- c) mis ei vasta sordi mõistele nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/94 ⁽¹⁾ artikli 5 lõike 2 tähenduses;
- d) mis ei ole sortide segu ja
- e) mis on toodetud kooskõlas käesoleva määrusega;
- 19) „mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobiv mahepõllumajanduslik sort“ – määruse (EÜ) nr 2100/94 artikli 5 lõikes 2 määratletud sort,
- a) mida iseloomustab suur üksikute paljundusüksuste vaheline geneetiline ja fenotüüpiline mitmekesisus ja
- b) mis pärineb mahepõllumajanduslikust aretustegevusest, millele on osutatud käesoleva määruse II lisa I osa punktis 1.8.4;
- 20) „emataim“ – kindlakstehtud taim, millelt võetakse paljundusmaterjali uute taimede paljundamiseks;
- 21) „põlvkond“ – taimede rühm, mis moodustab taimede põlvnemisliinis üheainsa astme;
- 22) „taimekasvatuse“ – põllumajanduslike taimekasvatussaaduste tootmine, sealhulgas vabas looduses kasvavate taimsete saaduste kogumine kaubanduslikel eesmärkidel;

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1).

▼B

- 23) „taimsed saadused“ – määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punktis 6 määratletud taimsed saadused;
- 24) „taimekahjustaja“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 1 määratletud taimekahjustaja;
- 25) „biodünaamilised preparaadid“ – biodünaamilises tootmises tava-päraselt kasutatavad segud;
- 26) „taimekaitsevahendid“ – tooted, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 2;
- 27) „loomakasvatus“ – maismaal elavate koduloomade ja kodustatud loomade, sh putukate kasvatamine;
- 28) „veranda“ – kodulindude pidamiseks ette nähtud hoone täiendav, katusega soojustamata vabaõhuosa, mille pikim külg on tavaliselt varustatud traataia või -võrguga ning milles on väliskliima, looduslik ja vajaduse korral kunstlik valgustus ning allapanuga põrand;
- 29) „noorkanad“ – liiki *Gallus gallus* kuuluvad noorisendid, kes on nooremad kui 18 nädalat;
- 30) „munakanad“ – liiki *Gallus gallus* kuuluvad isendid, keda peetakse tarbimiseks ette nähtud munade tootmiseks ja kes on vähemalt 18 nädala vanused;
- 31) „kasutatav ala“ – nõukogu direktiivi 1999/74/EÜ ⁽²⁾ artikli 2 lõike 2 punktis d määratletud kasutatav ala;
- 32) „vesiviljelus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 ⁽³⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 25 määratletud vesiviljelus;
- 33) „vesiviljelustooted“ – määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 34 määratletud vesiviljelustooted;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

⁽²⁾ Nõukogu 19. juuli 1999. aasta direktiiv 1999/74/EÜ, millega sätestatakse munakanade kaitse miinimumnõuded (EÜT L 203, 3.8.1999, lk 53).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

▼B

- 34) „kinnise veekasutusega vesiviljelusrajatis“ – täieliku veeringlusega maismaal või laeval asuv rajatis, milles vesiviljelus toimub suletud keskkonnas ning kus vesiviljelusloomade keskkonna stabiliseerimiseks kasutatakse püsivat välist energiaallikat;
- 35) „taastuvatest energiaallikatest saadud energia“ – energia, mis saadakse taastuvatest mittefossiilsetest energiaallikatest, nagu tuuleenergia, päikeseenergia, geotermiline energia, tõusu- ja mõõnaenergia, hüdroenergia, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;
- 36) „haudejaam“ – rajatis, kus vesiviljelusloomi, eelkõige kalu ja toiduks mõeldud veeseligrootuid aretatakse, inkubeeritakse ja varasel eluetapil kasvatatakse;
- 37) „edasikasvatuserajatis“ – rajatis, kus kasvatatakse vesiviljelusloomi pärast haudejaama ja enne kaubakalakasvatuse viimast etappi. Edasikasvatuse etapp viiakse lõpule tootmistsükli esimese kolmandiku jooksul, välja arvatud liikide puhul, kes teevad läbi laskujaks kasvamise protsessi;
- 38) „veereostus“ – direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 33 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/56/EÜ ⁽¹⁾ artikli 3 punktis 8 määratletud reostus vetes, mille suhtes kumbagi kõnealust direktiivi kohaldatakse;
- 39) „polükultuur“ – vesiviljeluses kahe või enama tavaliselt eri troofilistel tasemetel asuva liigi kasvatamine samas viljelusüksuses;
- 40) „tootmistsükkel“ – vesiviljeluslooma või vetika eluiga varaseimast eluetapist (vesiviljeluslooma puhul alates viljastatud marjast) kuni kogumiseni;
- 41) „kohalikud liigid“ – vesiviljelusliigid, mis ei ole võõrliigid ega piirkonnast puuduvad liigid vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 708/2007 ⁽²⁾ artikli 3 punktide 6 ja 7 tähenduses, sh selle määruse IV lisas loetletud liigid;
- 42) „veterinaarravi“ – kõik ravikuurid, mis on ette nähtud konkreetse haigusjuhtumi ravimiseks või selle ennetamiseks;
- 43) „veterinaarravim“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ ⁽³⁾ artikli 1 punktis 2 määratletud veterinaarravim;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrateegia raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

⁽²⁾ Nõukogu 11. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 708/2007 võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide kasutamise kohta vesiviljeluses (ELT L 168, 28.6.2007, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1).

▼B

- 44) „ettevalmistamine“ – mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete säilitamise või töötlemisega seotud toimingud või muud töötlemata tootega tehtavad toimingud, mille käigus ei muudeta esialgset toodet, näiteks tapmine, tükeldamine, puhastamine või jahvatamine, samuti pakendamine, märgistamine või mahepõllumajandusliku tootmisega seotud märgistusel muudatuste tegemine;
- 45) „toit“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 ⁽¹⁾ artiklis 2 määratletud toit;
- 46) „sööt“ – määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 4 määratletud sööt;
- 47) „söödamaterjalid“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 ⁽²⁾ artikli 3 lõike 2 punktis g määratletud söödamaterjalid;
- 48) „turuleviimine“ – määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 8 määratletud turuleviimine;
- 49) „jälgitavus“ – võimalus jälgida sellist artikli 2 lõikes 1 osutatud toitu, sööta ja mis tahes toodet või ainet, mis on mõeldud kasutamiseks toidus või söödas või mis tahes muus artikli 2 lõikes 1 osutatud tootes või mille puhul sellist kasutamist eeldatakse, kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides;
- 50) „tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapp“ – etapp alates mahepõllumajandusliku toote esmatootmisest kuni selle ladustamise, töötlemise, transpordi ning müügi või lõpptarbijale tarnimiseni, sealhulgas asjakohasel juhul märgistamine, reklaam, import, eksport ja alltöövõtt;
- 51) „koostisosa“ – määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 2 lõike 2 punktis f määratletud koostisosa või muude toodete kui toidu puhul mis tahes aine või toode, mida kasutatakse selliste toodete tootmises või ettevalmistamises, mis on lõpptootes jätkuvalt olemas, kasvõi muudetud kujul;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).

▼B

- 52) „märgistus“ – kõik tootega seotud sõnad, andmed, kaubamärgid, margitoodete nimed, kujunduselemendid või sümbolid, mis asuvad toote pakendil või tootega kaasas käival dokumendil, sedelil, etiketil, sildil või kaelaetiketil või mis viitavad sellele tootele;
- 53) „reklaam“ – igasugune toodete avalik esitlemine muul viisil kui märgistuse abil, mille eesmärk või tõenäoline tulemus on hoiakute, veendumuste ja käitumise mõjutamine ja kujundamine, et otseselt või kaudselt edendada toodete müüki;
- 54) „pädevad asutused“ – määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 3 määratletud pädevad asutused;
- 55) „kontrolliasutus“ – määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 4 määratletud kontrolliasutus või asutus, mida komisjon või komisjoni poolt tunnustatud kolmas riik on tunnustanud tegema kolmandates riikides kontrolle mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete impordiks liitu;
- 56) „kontrollorgan“ – määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 5 määratletud volitatud isik või organ, mida komisjon või komisjoni poolt tunnustatud kolmas riik on tunnustanud tegema kolmandates riikides kontrolle mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete impordiks liitu;
- 57) „nõuete rikkumine“ – käesoleva määruse või sellega kooskõlas vastu võetud delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide nõuete täitmata jätmine;
- 58) „geneetiliselt muundatud organism või GMO“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/18/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 2 määratletud geneetiliselt muundatud organism, mis ei ole saadud kõnealuse direktiivi I B lisas loetletud geneetilise muundamise meetodite abil;
- 59) „toodetud GMOdest“ – täielikult või osaliselt GMOdest saadud, kuid ei sisalda GMOsid ega koosne GMOdest;
- 60) „toodetud GMOde abil“ – saadud GMO kui tootmisprotsessi viimase elusorganismi kasutamise abil, kuid ei sisalda GMOsid, ei koosne GMOdest ega ole GMOdest toodetud;
- 61) „toidu lisaine“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008⁽²⁾ artikli 3 lõike 2 punktis a määratletud toidu lisaine;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisainete kohta (ELT L 354, 31.12.2008, lk 16).

▼B

- 62) „söödalisand“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 2 punktis a määratletud söödalisand;
- 63) „tehisnanomaterjal“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2283 ⁽²⁾ artikli 3 lõike 2 punktis f määratletud tehisnanomaterjal;
- 64) „samaväärsus“ – samade eesmärkide täitmine ja põhimõtete järgimine, kohaldades norme, mis tagavad nõuetele vastavuse osas sama kindlustaseme;
- 65) „abiaine“ – määruse (EÜ) nr 1333/2008 artikli 3 lõike 2 punktis b määratletud abiaine toidu puhul ning määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 2 lõike 2 punktis h määratletud abiaine sööda puhul;
- 66) „toiduensüüm“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1332/2008 ⁽³⁾ artikli 3 lõike 2 punktis a määratletud toiduensüüm;
- 67) „ioniseeriv kiirgus“ – nõukogu direktiivi 2013/59/Euratom ⁽⁴⁾ artikli 4 punktis 46 määratletud ioniseeriv kiirgus;
- 68) „müügipakendis toit“ – määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 2 lõike 2 punktis e määratletud müügipakendis toit;
- 69) „kodulinnukasvatushoone“ – kodulinnukarja pidamiseks mõeldud alaline või liikuv hoone, mis hõlmab kõiki katusega kaetud pindu, sealhulgas verandat; hoone võib jagada eraldi aladeks, milles igaühes peetakse ühte karja;
- 70) „mullapõhine taimekasvatus“ – taimekasvatus elavas mullas või mullas, mida on segatud või väetatud mahepõllumajanduslikus tootmises lubatud materjali ja toodetega, vahetult aluspinnase ja aluspõhjakivimite peal;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2283, mis käsitleb uuendtoitu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1169/2011 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 258/97 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1852/2001 (ELT L 327, 11.12.2015, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1332/2008, mis käsitleb toiduensüüme ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ja määrust (EÜ) nr 258/97 (ELT L 354, 31.12.2008, lk 7).

⁽⁴⁾ Nõukogu 5. detsembri 2013. aasta direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ning 2003/122/Euratom (ELT L 13, 17.1.2014, lk 1).

▼B

- 71) „töötlemata tooted“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punktis n määratletud töötlemata tooted, olenemata pakkimis- või märgistamistoimingutest;
- 72) „töödeldud tooted“ – määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktis o määratletud töödeldud tooted, olenemata pakkimis- või märgistamistoimingutest;
- 73) „töötlemine“ – määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktis m määratletud töötlemine, sealhulgas käesoleva määruse artiklites 24 ja 25 osutatud ainete kasutamine, kuid mitte pakendamis- ja märgistamistoimingud;
- 74) „mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklus“ – toote puhul ei esine rikkumisi, mis
- a) mõjutaks toote mahepõllumajanduslikke või üleminekuaja omadusi mis tahes tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis või
 - b) oleks korduvad või tahtlikud;
- 75) „aedik“ – piiratud ala, mis hõlmab osa, kus loomad saavad kaitset kehvade ilmastikutingimuste eest.

II PEATÜKK**MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED***Artikkel 4***Eesmärgid**

Mahepõllumajandusliku tootmise üldised eesmärgid on järgmised:

- a) toetada keskkonna- ja kliimakaitset;
- b) säilitada pikaajaline mullaviljakus;
- c) aidata kaasa rikkaliku bioloogilise mitmekesisuse saavutamisele;
- d) aidata tuntavalt kaasa mittetoksilise keskkonna saavutamisele;
- e) edendada loomade heaolu rangeid standardeid, eelkõige selleks, et täita loomade liigiomaseid käitumuslikke vajadusi;
- f) soodustada lühikesi turustusahelaid ja kohalikku tootmist liidu eri piirkondades;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

▼B

- g) toetada haruldaste ja kohalike väljasuremisohus olevate tõugude säilitamist;
- h) aidata kaasa mahepõllumajanduse konkreetsete vajaduste ja eesmärkidega kohandatud taimse geneetilise materjali pakkumise arendamisele;
- i) aidata kaasa rikkaliku bioloogilise mitmekesisuse saavutamisele, eelkõige kasutades mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobivat mitmekülgset taimset geneetilist materjali, näiteks mahepõllumajanduslikku heterogeenset materjali ja mahepõllumajanduslikke sorte;
- j) elavdada mahepõllumajanduslikku sordiaretust, et toetada mahepõllumajandussektori soodsaid majanduslikke väljavaateid.

*Artikkel 5***Üldpõhimõtted**

Mahepõllumajanduslik tootmine on säästlik majandamissüsteem, mille aluseks on järgmised üldpõhimõtted:

- a) austatakse looduslikke süsteeme ja tsükleid ning säilitatakse ja parandatakse mulla, vee ja õhu seisundit, taime- ja loomatervist ning nendevahelist tasakaalu;
- b) kaitstakse looduslikke maastikuelemente, nagu looduspärandisse kuuluvaid paiku;
- c) kasutatakse vastutustundlikult energiat ja loodusvarasid, nagu vett, mulda, orgaanilist ainet ja õhku;
- d) toodetakse erisugust kvaliteetset toitu ja muid põllumajandus- ja vesiviljelustooteid, mis vastavad tarbijate nõudlusele kaupade järele, mille valmistamisel on kasutatud protsesse, mis ei kahjusta keskkonda ega inimeste tervist, taime- ja loomatervist ning heaolu;

▼C2

- e) tagatakse mahepõllumajandusliku tootmise terviklus kõikides toidu ja sööda tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides;

▼B

- f) ökosüsteemidel põhinevaid, majandamisüsteemi siseseid loodusvarasid kasutavaid bioloogilisi protsesse kavandatakse asjakohaselt ja juhitakse meetoditega, mille puhul
 - i) kasutatakse elusorganisme ja mehaanilisi tootmismeetodeid;
 - ii) tegeldakse mullapõhise taimekasvatusega ja maad kasutava loomakasvatusega või vee-elusressursside säästva kasutamise põhimõtet järgiva vesiviljelusega;

▼B

- iii) ei kasutata GMOsid, GModest toodetud tooteid ega GMode abil toodetud tooteid, välja arvatud veterinaarravimid;
- iv) tuginetakse riskide hindamisele ning ettevaatus- ja ennetusmeetmete kasutamisele, kui see on asjakohane;
- g) piiratakse väliste sisendite kasutamist; kui väliste sisendite kasutamine on vajalik või kui punktis f osutatud asjakohased majandamistavad ja -meetodid puuduvad, kasutatakse ainult järgmisi väliseid sisendeid:
 - i) mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinevad sisendid; taimse paljundusmaterjali puhul eelistatakse sorte, mille aretamisel lähtuti mahepõllumajanduse konkreetsetest vajadustest ja eesmärkidest;
 - ii) looduslikud või looduslikul teel saadud ained;
 - iii) vähese lahustuvusega mineraalväetised;
- h) vajaduse korral kohandatakse käesoleva määruse raamistikus tootmisprotsessi, et võtta arvesse sanitaarseisundit, piirkondlikke erinevusi ökoloogilises tasakaalus, ilmastiku- ja kohalikke tingimusi, arenguetape ja eriomaseid põllumajandustavasid;
- i) välistatakse loomade kloonimine, kunstlikult saadud polüploidide kasvatamine ja ioniseeriv kiirgus kogu mahepõllumajanduslike toiduainete tarneahela ulatuses;
- j) tagatakse heal tasemel loomade heaolu, järgides nende liigiomaseid vajadusi.

*Artikkel 6***Põllumajandusliku tegevuse ja vesiviljeluse suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Põllumajandusliku tegevuse ja vesiviljeluse puhul põhineb mahepõllumajanduslik tootmine eelkõige järgmistel konkreetsetel põhimõtetel:

- a) säilitatakse ja parandatakse mullaelustikku ja looduslikku mullaviljakust, mulla stabiilsust, mulla veesidumisvõimet ja mulla bioloogilist mitmekesisust, välditakse mulla orgaanilise aine vähenemist, pinnase tihenemist ja mullaerosiooni ning võideldakse selle vastu, taimi toidetakse peamiselt mulla ökosüsteemi kaudu;
- b) võimalikult palju piiratakse taastumatute loodusvarade ja väliste sisendite kasutamist;
- c) taime- ja loomakasvatuse sisendina võetakse ringlusse taimset ja loomset päritolu jäätmeid ning kõrvalsaadusi;

▼B

- d) taimetervis tagatakse ennetusmeetmetega, eelkõige valitakse sobilikke kahjuri- ja haiguskindlaid liike, sorte või heterogeenset materjali, kasutatakse sobilikke külvikordi, mehhaanilisi ja füüsikalisi meetodeid ning kaitstakse taimekahjustajate looduslike vaenlasi;
- e) kasutatakse seemneid ja loomi, keda iseloomustab suur geneetiline mitmekesisus, haiguskindlus ja pikaelasticus;
- f) taimesortide valikul võetakse arvesse konkreetsete mahepõllumajanduslike tootmissüsteemide eripära, keskendudes agronoomilisele tulemuslikkusele, haiguskindlusele, erinevate kohalike mulla- ja ilmastikutingimustega kohanemisele ja looduslike ristumisbarjääride austamisele;
- g) kasutatakse mahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, näiteks mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali, ja mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobivaid mahepõllumajanduslikke sorte;
- h) mahepõllumajanduslikke sorte toodetakse loomuliku paljunemisvõime kaudu ja keskendudes looduslikes ristumisbarjäärides püsimisele;
- i) piiramata määruse (EÜ) nr 2100/94 artikli 14 kohaldamist ja kaitsealuse sordi omanike õigusi liikmesriigis on põllumajandustootjal võimalus kasutada oma põllumajandusettevõttest saadud taimset paljundusmaterjali, et soodustada mahepõllumajandusliku tootmise eritingimustega kohandatud geneetilisi ressursse;
- j) loomatõugude valimisel võetakse arvesse rikkalikku geneetilist mitmekesisust, loomade võimet kohanduda kohalike tingimustega, nende aretusväärtust, pikaelasticust, elujõulisust ja vastupanuvõimet haigustele ja terviseprobleemidele;
- k) loomakasvatus on kohandatud kohapealsete oludega ja kasutab maad;
- l) kasutatakse loomakasvatusmeetodeid, millega tugevdatakse loomade immuunsüsteemi ja organismi loomulikku vastupanuvõimet haigustele, sealhulgas võimaldades regulaarset liikumist ning juurdepääsu vabaõhualale ja karjamaale;
- m) loomi söödetakse mahepõllumajandusliku loomasöödaga, mis koosneb põhiliselt mahepõllumajanduslikust tootmisest pärinevatest koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest;
- n) toodetakse mahepõllumajandusliku loomakasvatustoodangut, mis pärineb loomadelt või lindudelt, keda on sünnist või koorumisest saadik ning kogu nende elu vältel kasvatatud mahepõllumajanduslikes ettevõtetes;
- o) pidevalt säilitatakse veekeskkonna tervist ning ümbritsevate vee- ja maismaaökosüsteemide omadusi;

▼B

- p) veeorganisme söödetakse määruses (EL) nr 1380/2013 määratletud kalavarude säästvast kasutamisest pärineva söödaga või mahesöödaga, mis koosneb mahepõllumajanduslikust tootmisest, sealhulgas mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest pärinevatest koostisosadest ning looduslikest mittepõllumajanduslikest ainetest;
- q) välditakse mahepõllumajanduslikust tootmisest tuleneda võivat ohtu kaitsealustele liikidele.

*Artikkel 7***Mahepõllumajandusliku toidu töötlemise suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmisel tuginetakse eelkõige järgmistele konkreetsetele põhimõtetele:

- a) mahepõllumajanduslikku toitu toodetakse mahepõllumajanduslikest koostisosadest;
- b) toidu lisaainete ning peamiselt tehnoloogilisi ja sensoorseid ülesandeid täitvate mitterahepõllumajanduslike koostisosade, samuti mikroelementide ja abiainete kasutamist piiratakse selliselt, et neid kasutatakse minimaalselt ning ainult vältimatu tehnoloogilise vajaduse korral või teatavatel toitumisolulistel eesmärkidel;
- c) välistatakse ained ja töötlemismeetodid, mis võiksid olla eksitavad toote tegeliku laadi osas;
- d) mahepõllumajanduslikku toitu töödeldakse hoolikalt, kasutades selleks eelistatavalt bioloogilisi, mehaanilisi ja füüsikalisi meetodeid;
- e) välistatakse tehisanomaterjale sisaldav või neist koosnev toit.

*Artikkel 8***Mahepõllumajandusliku sööda töötlemise suhtes kohaldatavad konkreetsed põhimõtted**

Töödeldud mahepõllumajandusliku sööda tootmisel tuginetakse eelkõige järgmistele konkreetsetele põhimõtetele:

- a) mahepõllumajanduslikku sööda toodetakse mahepõllumajanduslikest söödamaterjalidest;
- b) söödalisandite ja abiainete kasutamist piiratakse selliselt, et neid kasutatakse minimaalselt ning ainult vältimatu tehnoloogilise või zootehnilise vajaduse korral või teatavatel toitumisolulistel eesmärkidel;
- c) välistatakse ained ja töötlemismeetodid, mis võiksid olla eksitavad toote tegeliku laadi osas;

▼B

- d) mahepõllumajanduslikku sööta töödeldakse hoolikalt, kasutades selleks eelistatavalt bioloogilisi, mehaanilisi ja füüsikalisi meetodeid.

III PEATÜKK TOOTMISNÕUDED

Artikkel 9

Üldised tootmisnõuded

1. Ettevõtjad järgivad käesolevas artiklis sätestatud üldisi tootmisnorme.

2. Kogu ettevõtte majandamisel järgitakse käesolevas määruses sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavaid nõudeid.

3. Artiklites 24 ja 25 ning II lisas osutatud eesmärgid ja kasutust silmas pidades võib mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada ainult nimetatud sätete kohaselt lubatud tooteid ja aineid, tingimusel et need on samuti lubatud kasutamiseks mittemahepõllumajanduslikus tootmises kooskõlas liidu õiguse asjaomaste sätetega ning, kui see on asjakohane, kooskõlas liidu õigusaktidel põhinevate riiklike sätetega.

Mahepõllumajanduslikus tootmises lubatakse kasutada järgmisi määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikes 3 osutatud tooteid ja aineid, kui need on nimetatud määruse kohaselt lubatud:

- a) taimekaitseained, sünergistid ja muud koostisained taimekaitsevahendite koostisosana;
- b) taimekaitsevahenditega segatavad abiained.

Muuks, käesoleva määrusega hõlmamata otstarbeks kasutatavate toodete ja ainete kasutamine on mahepõllumajanduslikus tootmises lubatud, kui nende kasutamisel järgitakse II peatükis sätestatud põhimõtteid.

4. Mahepõllumajandusliku toidu või sööda ning mahepõllumajanduslikus toidus või söödas kasutatud tooraine töötlemisel ei või kasutada ioniseerivat kiirgust.

5. Keelatud on loomade kloonimine ja kunstlikult saadud polüploidide kasvatamine.

6. Igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis võetakse asjakohasel juhul ennetus- ja ettevaatusmeetmeid.

7. Olenemata lõikest 2 võib ettevõtte jagada selgelt ja tõhusalt eraldatud mahepõllumajanduslikeks, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikeks tootmisüksusteks, kui mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes

▼B

- a) on loomade puhul tegemist eri liiki loomadega;
- b) taimede puhul kasutatakse erinevaid sorte, mida on võimalik kergesti eristada.

Vetikate ja vesiviljelusloomade puhul võib kasutada samu liike, tingimusel et tootmisalad või -üksused on selgelt ja tõhusalt eraldatud.

8. Erandina lõike 7 punktist b võib kasutada vähemalt kolmeaastast kasvatusperioodi vajavate mitmeaastaste taimede puhul erinevaid sorte, mida ei ole võimalik kergesti eristada, või samu sorte, tingimusel et kõnealune tootmine toimub üleminekukava raames ning et üleminek mahepõllumajanduslikule tootmisele asjaomase tootmisega seotud ala viimase osa puhul algab võimalikult kiiresti ning viiakse lõpule maksimaalselt viie aasta jooksul.

Sellistel juhtudel

- a) põllumajandustootja teatab pädevale asutusele või asjakohasel juhul kontrolliasutusele või kontrollorganile iga asjaomase toote saagikoristuse algusest vähemalt 48 tundi ette;
- b) põllumajandustootja teatab pärast saagikoristuse lõpetamist pädevale asutusele või asjakohasel juhul kontrolliasutusele või kontrollorganile asjaomastes üksustes koristatud saagi täpsed kogused ja toodete eraldi hoidmiseks võetud meetmed;
- c) pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan kinnitab igal üleminekukava rakendamise algusele järgneval aastal üleminekukava ning tõhusa ja selge eraldihoidmise tagamiseks võetavad meetmed.

9. Lõike 7 punktides a ja b sätestatud eri liike ja sorte käsitlevaid nõudeid ei kohaldata teadus- ja hariduskeskuste, taimlate, seemnete paljundamise ja aretustegevuse puhul.

10. Kui lõigetes 7, 8 ja 9 osutatud juhtudel ei majandata kõiki ettevõtte tootmisüksusi mahepõllumajandusliku tootmise nõuete kohaselt, siis ettevõtjad

- a) hoiavad mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja tootmisüksuste puhul kasutatud tooted eraldi mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes kasutatud toodetest;
- b) hoiavad eraldi mahepõllumajanduslikes, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes toodetud tooted;
- c) peavad asjakohast arvestust, et näidata tootmisüksuste ja toodete tõhusat eraldamist.

▼B

11. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõiget 7, lisades uusi nõudeid, millega jagatakse ettevõtted mahepõllumajanduslikeks, üleminekuaja ja mitterahepõllumajanduslikeks tootmisüksusteks, eelkõige seoses I lisas loetletud toodetega, või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

*Artikkel 10***Üleminek**

1. Põllumajandustootjad ja vetikaid või vesiviljelusloomi tootvad ettevõtted peavad kinni üleminekuajast. Nad kohaldavad kogu üleminekuajal kõiki käesolevas määruses sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise nõudeid, eelkõige käesolevas artiklis ja II lisas sätestatud kohaldatavaid üleminekunõudeid.

2. Üleminekuage algab kõige varem siis, kui põllumajandustootja või vetikaid või vesiviljelusloomi tootev ettevõtja on teatanud oma tegevusest pädevatele asutustele vastavalt artikli 34 lõikele 1 liikmesriigis, kus tema tegevus toimub, ning kus asjaomase põllumajandustootja või ettevõtja suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi.

3. Üleminekuaja osana ei või tagasiulatuvalt arvesse võtta ühtki varasemat perioodi, välja arvatud siis, kui

a) ettevõtja põldude suhtes kohaldata määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt rakendatud programmis määratletud meetmeid, mille eesmärk oli tagada, et kõnealustel põldudel ei ole kasutatud mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatuid tooteid ega aineid, või

b) ettevõtja saab tõendada, et põllud olid looduslikud või põllumajanduslikud alad ning neil ei ole mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatuid tooteid ega aineid kasutatud vähemalt kolme aasta jooksul.

4. Üleminekuajal toodetud tooteid ei turustata mahepõllumajanduslike toodetena ega üleminekuaja toodetena.

Üleminekuajal ja lõikega 1 kooskõlas toodetud järgmiseid tooteid võib siiski turustada kui üleminekuaja tooteid:

a) taimne paljundusmaterjal, tingimusel et üleminekuage on kestnud vähemalt 12 kuud;

b) taimset päritolu toit ning sööt, tingimusel et toode sisaldab vaid ühte põllumajanduslikku päritolu taimset koostisosa ning üleminekuage on enne saagikoristust kestnud vähemalt 12 kuud.

▼B

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa II osa punkti 1.2.2, lisades üleminekunõuded muude liikide kohta kui liigid, mis on 17. juunil 2018 reguleeritud II lisa II osas, või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

6. Komisjon võtab asjakohasel juhul vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse dokumendid, mis tuleb esitada varasema perioodi tagasiulatuvalt tunnustamiseks kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 11***GMOde kasutamise keeld**

1. GMOsid, GMOdest toodetud tooteid ja GMOde abil toodetud tooteid ei tohi mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada toidus ega söödas ega toiduna, söödana, abiainetena, taimekaitsevahenditena, väetistena, mullaomaduste parandajatena, taimse paljundusmaterjalina, mikroorganismidena ega loomadena.

2. Lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamise eesmärgil võivad ettevõtjad GMOde ning GMOdest toiduks ja söödaks toodetud toodete osas usaldada toote etiketti, mis on toote külge kinnitatud või sellega kaasa antud kooskõlas direktiiviga 2001/18/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 ⁽¹⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1830/2003, ⁽²⁾ või mis tahes muud nimetatud õigusaktide kohast saatedokumenti.

3. Ettevõtjad võivad eeldada, et kui nende ostetud toidu ja sööda külge ei ole kinnitatud lõikes 2 osutatud õigusaktide kohast etiketti või kui sellega ei ole kaasa antud nimetatud õigusaktide kohast saatedokumenti, siis ei ole selle tootmisel GMOsid ega GMOdest toodetud tooteid kasutatud, kui nad ei ole saanud muud teavet selle kohta, et kõnealuse toote märgistus ei ole nimetatud õigusaktidega kooskõlas.

4. Lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamise eesmärgil nõuavad kolmandatelt isikutelt ostetud mittemahepõllumajanduslikke tooteid kasutavad ettevõtjad lõigete 2 ja 3 hõlmamata toodete puhul müüjalt kinnitust selle kohta, et asjaomased tooted ei ole toodetud GMOdest ega GMOde abil.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1830/2003, milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ (ELT L 268, 18.10.2003, lk 24).

Artikkel 12

Taimekasvatuse nõuded

1. Taimi kasvatavad või taimseid saadusi tootvad ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa I osas sätestatud üksikasjalikke nõudeid.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse
 - a) II lisa I osa punkte 1.3 ja 1.4 seoses eranditega;
 - b) II lisa I osa punkti 1.8.5 seoses üleminekuaja ja mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamisega;
 - c) II lisa I osa punkti 1.9.5, lisades uusi sätteid teiste põllumajandusettevõtete sõlmitavate kokkulepete kohta või muutes kõnealuseid lisatud sätteid;
 - d) II lisa I osa punkti 1.10.1, lisades uusi meetmeid seoses taimekahjustajate ja umbrohu tõrjega või muutes kõnealuseid lisatud meetmeid;
 - e) II lisa I osa, lisades uusi üksikasjalikke nõudeid ja maaviljelustavasid konkreetsete taimede ja taimsete saaduste kohta, sealhulgas idandatud seemneid käsitlevaid nõudeid, või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

Artikkel 13

Mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali turustamist käsitlevad erisätted

1. Mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali võib turule viia, ilma et oleks vaja täita registreerimisnõudeid ning supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud materjali või muude kategooriate suhtes kehtestatud sertifitseerimise nõudeid, nagu on sätestatud direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 98/56/EÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ või nende direktiivide alusel vastu võetud õigusaktides.
2. Lõikes 1 osutatud mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali võib turustada pärast seda, kui tarnija on esitanud mahepõllumajandusliku heterogeense materjali kohta direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 98/56/EÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ osutatud vastutavale ametiasutusele toimiku, mis sisaldab järgmist:
 - a) taotleja kontaktandmed;
 - b) mahepõllumajandusliku heterogeense materjali liik ja nimetus;

▼B

- c) taimertühmale iseloomulike peamiste agronoomiliste omaduste ja fenotüüpiliste tunnuste kirjeldus, sealhulgas aretusmeetodid, nimetatud omaduste või tunnuste kohta tehtud katsete tulemused, tootmisriik ja kasutatud lähtematerjal;
- d) taotleja kinnitus selle kohta, et kõik punktides a, b ja c nimetatud andmed on tõesed ning
- e) standardproov.

Nimetatud toimik tuleb saata tähitud kirjaga või ametiasutuse poolt aktsepteeritud muu sidevahendi kaudu, mille puhul väljastatakse kättesaamise kinnitus.

Vastuvõtuteatisel näidatud kuupäevast kolme kuu möödumisel ja tingimusel, et tarnijalt ei ole küsitud lisateavet ning talle ei ole ametlikult teatatud keeldumisest mittetäieliku toimiku või artikli 3 punktis 57 määratletud nõuete rikkumise alusel, loetakse, et vastutav ametiasutus on toimiku ja selle sisu vastuvõetavaks tunnistanud.

Pärast toimiku selgesõnalist või kaudset vastuvõetavaks tunnistamist võib vastutav ametiasutus teatatud mahepõllumajandusliku heterogeense materjali loetellu kanda. Kõnealune loetellu kandmine on tarnijale tasuta.

Mahepõllumajandusliku heterogeense materjali loetellu kandmisest teavitatakse teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni.

Mahepõllumajanduslik heterogeenne materjal peab vastama lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud nõuetele.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks konkreetsete perekondade või liikide mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamise nõuded seoses järgmisega:

- a) mahepõllumajandusliku heterogeense materjali kirjeldus, sealhulgas asjakohased aretus- ja tootmismeetodid ning kasutatud lähtematerjal;
- b) seemnepartiide minimaalsed kvaliteedinõuded, sealhulgas identsus, spetsiifiline puhtus, idanevuse määrad ja sanitaarne kvaliteet;
- c) märgistamine ja pakendamine;
- d) ettevõtjate säilitatavad tootmisandmed ja -proovid;
- e) kui see on kohaldatav, mahepõllumajandusliku heterogeense materjali säilitamine.

▼B*Artikkel 14***Loomakasvatuse nõuded**

1. Loomakasvatuse võtjad järgivad eelkõige II lisa II osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid ning käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rakendusakte.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

a) II lisa II osa punkte 1.3.4.2, 1.3.4.4.2 ja 1.3.4.4.3, vähendades protsendimäära seoses loomade päritoluga, pärast seda, kui liidu turul on piisaval arvul mahepõllumajanduslikke loomi;

b) II lisa II osa punkti 1.6.6 kogu loomkoormusega seotud orgaanilise lämmastiku piirmäära osas;

c) II lisa II osa punkti 1.9.6.2 alapunkti b mesilasperede söötmise osas;

d) II lisa II osa punkti 1.9.6.3 alapunkte b ja e seoses vastuvõetavate meetoditega mesilate desinfitseerimiseks ja seoses meetoditega varroalesta *Varroa destructor* nakkuse vastu võitlemiseks;

e) II lisa II osa, lisades üksikasjalikud loomakasvatuse nõuded muude liikide kohta, kui liigid, mida 17. juunil 2018 reguleeritakse II lisa II osaga, või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid seoses järgmisega:

i) loomade päritolu käsitlevad erandid,

ii) toitumine,

iii) loomapidamistingimused ja kasvatustavad,

iv) tervishoid,

v) loomade heaolu.

3. Komisjon võtab asjakohasel juhul vastu rakendusaktid seoses II lisa II osaga, milles sätestatakse nõuded järgmistes valdkondades:

a) punkti 1.4.1 alapunktis g osutatud minimaalne ajavahemik, mida tuleb järgida emapiimast toituvate loomade söötmisel emapiimaga;

b) lautade ja vabaõhualade loomkoormus ja miinimumpindala, mida tuleb järgida konkreetsete loomaliikide puhul, et tagada kooskõlas punktidega 1.6.3, 1.6.4 ja 1.7.2, et loomade arengualased, füsioloogilised ja etoloogilised vajadused on täidetud;

▼B

- c) lautade ja vabaõhualade miinimumpindala omadused ja tehnilised nõuded;
- d) kõikide loomaliikide, välja arvatud mesilaste, hoonete ja aedikute omadused ja tehnilised nõuded, et tagada kooskõlas punktiga 1.7.2, et loomade arengualased, füsioloogilised ja etoloogilised vajadused on täidetud;
- e) kaitstud rajatiste ja vabaõhualade taimestikuga seotud nõuded ja omadused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 15***Vetikate ja vesiviljelusloomade tootmise nõuded**

1. Vetikaid ja vesiviljelusloomi tootvad ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa III osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid ning käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rakendusakte.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

- a) II lisa III osa punkti 3.1.3.3 seoses lihatoitude vesiviljelusloomade söödaga;
- b) II lisa III osa punkti 3.1.3.4, lisades uusi erinõudeid teatavate vesiviljelusloomade sööda kohta või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid;
- c) II lisa III osa punkti 3.1.4.2 seoses vesiviljelusloomade veterinaarraviga;
- d) II lisa III osa, lisades uusi üksikasjalikke tingimusi konkreetsete liikide sugukarja majandamiseks, tõuaretuseks ja noorloomade tootmiseks või muutes kõnealuseid lisatud üksikasjalikke tingimusi.

3. Komisjon võtab asjakohasel juhul vastu rakendusaktid, millega nähakse liikide või liikide rühmade kaupa ette üksikasjalikud nõuded loomkoormuse ning tootmissüsteemide ja hoidlate eriomaduste kohta, et tagada liigiomaste vajaduste täitmine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Käesoleva artikli ja II lisa III osa kohaldamisel tähendab mõiste „loomkoormus“ vesiviljelusloomade eluskaalu kuupmeetri vee kohta igas kasvuetapis ning lestaliste ja krevettide puhul kaalu pinna ruutmeetri kohta.

Artikkel 16

Töödeldud toidu tootmise nõuded

1. Töödeldud toitu tootvad ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa IV osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid ning käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rakendusakte.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

a) II lisa IV osa punkti 1.4 seoses ettevõtjate võetavate ettevaatus- ja ennetusmeetmetega;

b) II lisa IV osa punkti 2.2.2 seoses töödeldud toidus kasutamiseks lubatud toodete ja ainete liigi, koostise ja kasutustingimustega;

c) II lisa IV osa punkti 2.2.4 seoses artikli 30 lõike 5 punkti a alapunktis ii ja punkti b alapunktis i osutatud põllumajanduslike koostisosade protsentuaalse sisalduse arvutamisega, sealhulgas artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud toidu lisaainetes, mida käsitatakse põllumajanduslike koostisosadena, protsentuaalse sisalduse arvutamisega.

Need delegeeritud õigusaktid ei hõlma võimalust kasutada selliseid lõhna- ja maitseühendeid või lõhna- ja maitsepreparaate, mis ei ole looduslikud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1334/2008⁽¹⁾ artikli 16 lõigete 2, 3 ja 4 tähenduses ega mahepõllumajanduslikud.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse toidu töötlemisel lubatud töötlemismeetodid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 17

Töödeldud sööda tootmisnõuded

1. Töödeldud sööta tootvad ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa V osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid ning käesoleva artikli lõikes 3 osutatud rakendusakte.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1334/2008, mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrusi (EÜ) nr 2232/96 ja (EÜ) nr 110/2008 ning direktiivi 2000/13/EÜ (ELT L 354, 31.12.2008, lk 34).

▼B

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa V osa punkti 1.4, lisades uusi ettevõtjate võetavaid ettevaatus- ja ennetusmeetmeid või muutes kõnealuseid lisatud meetmeid.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse sööda töötlemisel lubatud töötlemismeetodid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 18***Veinitootmisnõuded**

1. Veinitööstuse ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa VI osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

a) II lisa VI osa punkti 3.2, lisades uusi veinivalmistamise tavasid, protsesse ja töötlemismeetodeid, mis on keelatud, või muutes kõnealuseid lisatud elemente;

b) II lisa VI osa punkti 3.3.

*Artikkel 19***Toiduks või söödaks kasutatava pärmi tootmisnõuded**

1. Toiduks või söödaks kasutatavat pärmi tootvad ettevõtjad järgivad eelkõige II lisa VII osas sätestatud üksikasjalikke tootmisnõudeid.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa VII osa punkti 1.3, lisades uusi üksikasjalikke pärmitootmise nõudeid või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

*Artikkel 20***Teatavate tootmisnõuete puudumine konkreetset liiki loomade ja vesiviljelusloomade kohta**

Kuni võetakse vastu

a) artikli 14 lõike 2 punkti e kohased muid loomaliike kui II lisa II osa punktiga 1.9 reguleeritud loomaliike käsitlevad täiendavad üldnõuded;

▼B

- b) loomaliike käsitlevad artikli 14 lõikes 3 osutatud rakendusaktid või
- c) vesiviljelusloomade liike või liikide rühma käsitlevad artikli 15 lõikes 3 osutatud rakendusaktid,

võivad liikmesriigid konkreetsete loomaliikide või liikide rühmade suhtes kohaldada üksikasjalikke riiklikke tootmisnõudeid, mis käsitlevad punktides a, b ja c osutatud meetmetega hõlmataavaid elemente, tingimusel et nimetatud riiklikud nõuded on kooskõlas käesoleva määrusega ning ei keela, piira ega takista väljaspool liikmesriigi territooriumit toodetud ja käesolevale määrusele vastavate toodete turule viimist.

*Artikkel 21***Artiklites 12–19 osutatud tootekategooriatesse mittekuuluvate toodete tootmisnõuded**

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa, lisades üksikasjalikke tootmisnõudeid ning nõudeid, mis käsitlevad mahepõllumajanduslikule tootmisele ülemineku kohustust artiklites 12–19 osutatud tootekategooriatesse mittekuuluvate toodete puhul, või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

Need delegeeritud õigusaktid peavad põhinema II peatükis sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise eesmärkidel ja põhimõtetel ning järgima artiklites 9, 10 ja 11 sätestatud üldisi tootmisnõudeid ja II lisas sätestatud sarnaste toodete kohta kehtivaid üksikasjalikke tootmisnõudeid. Neis sätestatakse nõuded eelkõige asjaomaste toodete lubatud või keelatud töötlemismeetodite, tavade ja sisendite või üleminekuaegade kohta.

2. Lõikes 1 osutatud üksikasjalike tootmisnõuete puudumise korral

- a) järgivad ettevõtjad lõikes 1 osutatud toodete puhul artiklites 5 ja 6 sätestatud põhimõtteid, *mutatis mutandis* artiklis 7 sätestatud põhimõtteid ja artiklites 9–11 sätestatud üldisi tootmisnõudeid;
- b) võivad liikmesriigid lõikes 1 osutatud toodete suhtes kohaldada üksikasjalikke riiklikke tootmisnõudeid, tingimusel et nimetatud nõuded on kooskõlas käesoleva määrusega ning ei keela, piira ega takista väljaspool liikmesriigi territooriumit toodetud ja käesolevale määrusele vastavate toodete turule viimist.

*Artikkel 22***Erandlike tootmisnõuete vastuvõtmine**

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse

▼B

- a) kriteeriumid, mille alusel loetakse olukord katastroofiolukorraks, mis tuleneb ebasoodsatest ilmastikutingimustest, loomahaigustest, keskkonnajuhtumist, loodusõnnetusest või katastroofist, nagu need on määratletud vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 2 lõike 1 punktides h, i, j, k ja l, ning mis tahes muust võrreldavast olukorrast;
- b) erinõuded, sealhulgas võimalikud erandid käesolevast määrusest, selle kohta, kuidas liikmesriigid peavad sellises katastroofiolukorras tegutsema, kui nad otsustavad kohaldada käesolevat artiklit, ning
- c) erinõuded selliste juhtumite seire ja aruandluse kohta.

Nende kriteeriumide ja nõuete suhtes kohaldatakse II peatükis sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtteid.

2. Kui liikmesriik on mingi sündmuse ametlikult tunnistanud loodusõnnetuseks, millele on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 18 lõikes 3 või artikli 24 lõikes 3, ning selle sündmuse tõttu ei ole võimalik järgida käesolevas määruses sätestatud tootmisnõudeid, võib see liikmesriik, järgides II peatükis sätestatud põhimõtteid ja lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakte, lubada teha nendest tootmisnõuetest erandeid piiratud ajavahemikuks, kuni mahepõllumajandusliku tootmise saab taastada.

3. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid kooskõlas lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega, et võimaldada mahepõllumajandusliku tootmise jätkumist või taaslustamist katastroofiolukorras.

Artikkel 23

Kogumine, pakendamine, vedu ja ladustamine

1. Ettevõtjad tagavad, et mahepõllumajanduslikke ja üleminekuaja tooteid kogutakse, pakendatakse, veetakse ja ladustatakse kooskõlas III lisas sätestatud nõuetega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

- a) III lisa 2. jagu;
- b) III lisa 3., 4. ja 6. jagu, lisades uusi erinõudeid asjaomaste toodete veo ja vastuvõtu kohta või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

▼B*Artikkel 24***Toodete ja ainete kasutamise lubamine mahepõllumajanduslikus tootmises**

1. Komisjon võib lubada mahepõllumajanduslikus tootmises järgmistel eesmärkidel kasutada teatavaid tooteid ja aineid ning lisab sellised lubatud tooted ja ained piiratud kasutusega toodete ja ainete loeteludesse:

- a) taimekaitsevahendites kasutatavate toimeainetena;
- b) väetiste, mullaomaduste parandajate ja toitainetena;
- c) taimset, vetika-, loomset või pärmi päritolu mittemahepõllumajandusliku söödamaterjalina või mikroobset või mineraalset päritolu söödamaterjalina;
- d) söödalisanditena ja abiainetena;
- e) tiikide, puuride, paakide, voolava veega veekogude, loomapidamis- hoonete ja -rajatiste puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatavate vahenditena;
- f) taimekasvatuseks kasutatavate hoonete ja rajatiste, sealhulgas põllumajandusettevõtte laoruumide puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatavate vahenditena;
- g) tootmis- ja laoruumide puhastamiseks ja desinfitseerimiseks kasutatavate vahenditena.

2. Lisaks lõike 1 kohaselt lubatud toodetele ja ainele võib komisjon lubada töödeldud mahepõllumajandusliku toidu ning toidu või söödana kasutatava pärmi tootmises järgmistel eesmärkidel kasutada teatavaid tooteid ja aineid ning lisab sellised lubatud tooted ja ained piiratud kasutusega toodete ja ainete loeteludesse:

- a) toidu lisaainetena ja abiainetena;
- b) mittemahepõllumajanduslike koostisosadena kasutamiseks töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmises;
- c) töötlemise abiainetena, mida võib kasutada pärmi ja pärmitoodete tootmisel.

3. Lõikes 1 osutatud toodete ja ainete kasutamise lubamisel mahepõllumajanduslikus tootmises lähtutakse II peatükis sätestatud põhimõtetest ning järgmistest kriteeriumidest, mida hinnatakse tervikuna:

- a) need on olulised säästva tootmise ja kavandatud kasutuse seisukohalt;
- b) kõik asjaomased tooted ja ained on taimset, vetika-, loomset, mikroobset või mineraalset päritolu, välja arvatud juhul, kui sellist päritolu tooteid või aineid ei ole saada piisavas koguses või piisava kvaliteediga või kui alternatiivid puuduvad;

▼B

c) lõike 1 punktis a osutatud toodete puhul

i) on nende kasutamine oluline kahjurite tõrjeks, mille jaoks ei ole muid bioloogilisi, füüsikalisi või aretuslikke võimalusi, maaviljelustavasid või muid tõhusaid tõrjetavasid;

ii) kui asjaomased tooted ei ole taimset, vetika-, loomset, mikroobset või mineraalset päritolu ning ei ole identsed nende loodusliku vormiga, välistavad nende kasutamistingimused igasuguse otsese kokkupuute taime söödavate osadega;

d) lõike 1 punktis b osutatud toodete puhul on nende kasutamine oluline mullaviljakuse saavutamiseks või säilitamiseks või taimede konkreetsete toitainevajaduste rahuldamiseks või konkreetsetel mullaomaduste parandamise eesmärkidel;

e) lõike 1 punktides c ja d osutatud toodete puhul

i) on nende kasutamine vajalik loomatervise, loomade heaolu ja elujõulisuse säilitamiseks ning need aitavad tagada nõuetekohase söödavaliku, mis vastab asjaomaste liikide füsioloogilistele ja käitumisvajadustele, või on nende kasutamine vajalik sööda tootmiseks või säilitamiseks, kuna sööda tootmine või säilitamine ei oleks ilma selliste ainete kasutamiseta võimalik;

ii) on mineraalset päritolu sööt ning mikroelemendid, vitamiinid või provitamiinid looduslikku päritolu, välja arvatud juhul, kui sellist päritolu tooteid või aineid ei ole saada piisavas koguses või piisava kvaliteediga või kui alternatiivid puuduvad;

iii) on taimset või loomset päritolu mittemahepõllumajandusliku söödamaterjali kasutamine vajalik, kuna mahepõllumajandusliku tootmise nõuete kohaselt toodetud taimset või loomset päritolu söödamaterjal ei ole piisavas koguses kättesaadav;

iv) mittemahepõllumajanduslike vürtside, maitsetaimede ja melassi kasutamine on vajalik, kuna sellised tooted ei ole mahepõllumajanduslikul kujul saadaval; need tooted peavad olema toodetud või valmistatud ilma keemiliste lahustiteta ning nende kasutamine on piiratud 1 %ga asjaomase liigi söödaratsioonist, mis arvutatakse igal aastal põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine protsentuaalse osakaaluna.

4. Lõikes 2 osutatud toodete ja ainete kasutamise lubamisel töödeldud mahepõllumajandusliku toidu ning toidu või söödana kasutatava pärmis tootmises lähtutakse II peatükis sätestatud põhimõtetest ning järgmistest kriteeriumidest, mida hinnatakse tervikuna:

▼B

- a) käesoleva artikli kohaselt kasutada lubatud alternatiivsed tooted või ained või käesoleva määrusega kooskõlas olevad töötlemismeetodid puuduvad;
- b) nimetatud toodete ja ainete kasutamiseta ei oleks võimalik toitu toota või säilitada või täita liidu õigusaktide alusel kehtestatud toitumisnõudeid;
- c) need esinevad looduses ja nende puhul võib olla kasutatud üksnes mehhaanilisi, füüsikalisi, bioloogilisi, ensümaatilisi või mikroobseid protsesse, välja arvatud juhul, kui kõnealuseid tooteid ega aineid ei ole looduslikul kujul piisavas koguses või piisava kvaliteediga saada;
- d) mahepõllumajanduslikku koostisosa ei ole piisavas koguses saada.

5. Keemiliselt sünteesitud toodete ja ainete kasutamise lubamine kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2 on rangelt piiratud juhtudega, kui artikli 5 punktis g osutatud väliste sisendite kasutamine põhjustaks vastuvõetamatuid keskkonnamõjusid.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikeid 3 ja 4, lisades uusi kriteeriume käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud toodete ja ainete kasutamise lubamiseks või lubade kehtetuks tunnistamiseks mahepõllumajanduslikus tootmises üldiselt ning eelkõige töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmiseks, või muutes kõnealuseid lisatud kriteeriume.

7. Kui liikmesriik on seisukohal, et toode või aine tuleks kanda lõigetes 1 ja 2 osutatud lubatud toodete ja ainete loetellu või sealt välja arvata või et tootmisnõuetes osutatud kasutustingimusi tuleks muuta, tagab ta, et komisjonile ja teistele liikmesriikidele saadetakse ametlikult dokument, milles esitatakse loetellu kandmise, sellest välja arvamise või muude muudatuste põhjendused, ning et see dokument on üldsusele kättesaadav, võttes arvesse liidu ja riigisiseseid andmekaitsealaseid õigusakte.

Komisjon avaldab käesolevas lõikes osutatud taotlused.

8. Komisjon vaatab käesolevas artiklis osutatud loetelud korrapäraselt läbi.

Lõike 2 punktis b osutatud mitterahepõllumajanduslike koostisosade loetelu vaadatakse läbi vähemalt kord aastas.

9. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega antakse või tunnistatakse kehtetuks lõigete 1 ja 2 kohaselt lube toodetele ja ainetele, mida võib kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises üldiselt ning eelkõige töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmisel, ning millega kehtestatakse lubade andmisel ning kõnealuste toodete ja ainete loetelude koostamisel järgitav kord ja asjakohasel juhul nende kirjeldused, koostisele esitatavad nõuded ja kasutustingimused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 25

Liikmesriikide antav luba kasutada mittemahepõllumajanduslikke koostisosi töödeldud mahepõllumajanduslikus toidus

1. Kui see on vajalik juurdepääsu tagamiseks teatavatele põllumajanduslikele koostisosadele ja kui nimetatud koostisosad ei ole mahepõllumajanduslikul kujul piisavas koguses saadaval, võib liikmesriik ettevõtja taotluse korral anda ajutise loa kasutada maksimaalselt kuue kuu jooksul oma territooriumil mittemahepõllumajanduslikke koostisosi töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmiseks. Luba kehtib kõigi asjaomases liikmesriigis tegutsevate ettevõtjate suhtes.

2. Liikmesriik teavitab kõikidest oma territooriumi jaoks kooskõlas lõikega 1 antud lubadest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike, kasutades komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud arvutisüsteemi, mis võimaldab dokumentide ja teabe elektroonilist vahetust.

3. Liikmesriik võib lõikes 1 sätestatud luba pikendada kõige rohkem kaks korda kuue kuu võrra, kui ükski teine liikmesriik ei ole esitanud lõikes 2 osutatud süsteemi kaudu vastuväiteid, märkides, et asjaomaseid koostisaineid on mahepõllumajanduslikul kujul piisavas koguses saadaval.

4. Artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutus või kontrollorgan võib kõige rohkem kuueks kuuks anda käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ajutise loa kolmandates riikides tegutsevatele ettevõtjatele, kes taotleavad sellist luba ja kelle suhtes nad kohaldavad kontrolli, tingimusel et kõnealuses lõikes sätestatud tingimused on asjaomases kolmandas riigis täidetud. Luba võib pikendada kõige rohkem kaks korda kuue kuu võrra.

5. Kui pärast ajutise loa kahte pikendamist leiab liikmesriik objektiivse teabe põhjal, et asjaomase koostisosa kättesaadavus mahepõllumajanduslikul kujul on ettevõtjate kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vajaduste rahuldamiseks endiselt ebapiisav, võib ta esitada komisjonile taotluse vastavalt artikli 24 lõikele 7.

Artikkel 26

Andmete kogumine mahepõllumajandusliku ja üleminekuaja taimse paljundusmaterjali, mahepõllumajanduslike loomade ja mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide kättesaadavuse kohta turul

1. Iga liikmesriik tagab, et luuakse regulaarselt ajakohastatav andmebaas, kuhu kantakse tema territooriumil kättesaadav mahepõllumajanduslik ja üleminekuaja taimne paljundusmaterjal, välja arvatud seemikud, kuid hõlmates seemnekartulit.

2. Liikmesriigid loovad süsteimid, mis võimaldavad mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali, mahepõllumajanduslike loomi või mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvorme turustavatel ettevõtjatel, kes suudavad neid tarnida piisavas koguses ja mõistliku aja jooksul, avaldada soovi korral, tasuta ning koos nimede ja kontaktandmetega järgmise teabe:

▼B

- a) kättesaadav mahepõllumajanduslik ja üleminekuaja taimne paljundusmaterjal, näiteks mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosnev taimne paljundusmaterjal ja mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobivad mahepõllumajanduslikud sordid, välja arvatud seemikud, kuid hõlmates seemnekartulit; nimetatud materjali kogus (mass) ja ajavahemik aastas, millal see on kättesaadav; nimetatud materjali loetelus on vähemalt ladinakeelne teaduslik nimi;
- b) mahepõllumajanduslikud loomad, kelle suhtes võib ette näha erandi kooskõlas II lisa II osa punktiga 1.3.4.4; kättesaadavate loomade arv soo kaupa; asjakohasel juhul teave erinevate loomaliikide puhul kättesaadavate tõugude ja liinide kohta; loomatõud, loomade vanus ja muu asjakohane teave;
- c) ettevõttes kättesaadavad mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormid ning loomade tervislik seisund vastavalt nõukogu direktiivile 2006/88/EÜ ⁽¹⁾ ning tootmisvõimsus iga vesiviljelusloomade liigi puhul.

3. Liikmesriigid võivad luua ka süsteemid, mis võimaldavad ettevõtjatel, kes turustavad mahepõllumajanduslikuks tootmiseks kohandatud tõuge ja liine kooskõlas II lisa II osa punktiga 1.3.3 või mahepõllumajanduslikke noorkanu ning kes suudavad neid loomi tarnida piisavas koguses ja mõistliku aja jooksul, avaldada soovi korral asjakohase teabe tasuta ning koos nimede ja kontaktandmetega.

4. Ettevõtjad, kes kasutavad võimalust lisada lõigetes 2 ja 3 osutatud süsteemidesse teavet taimse paljundusmaterjali, loomade või vesiviljelusloomade noorvormide kohta, tagavad, et seda teavet ajakohastatakse korrapäraselt ja see arvatakse loetelust välja, kui taimne paljundusmaterjal, loomad või vesiviljelusloomade noorvormid ei ole enam kättesaadavad.

5. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamise eesmärgil võivad liikmesriigid jätkata juba olemasolevate asjakohaste teabesüsteemide kasutamist.

6. Komisjon avaldab lingid kõikidele riiklikele andmebaasidele või -süsteemidele komisjoni asjaomasel veebisaidil, võimaldades kasutajatele seeläbi nendele andmebaasidele või -süsteemidele juurdepääsu kogu liidus.

7. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et kehtestada

- a) tehnilised üksikasjad lõikes 1 osutatud andmebaaside ja lõikes 2 osutatud süsteemide loomiseks ja haldamiseks;

⁽¹⁾ Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavatel veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 14).

▼B

- b) spetsifikatsioonid, mis käsitlevad lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe kogumist;
- c) spetsifikatsioonid, mis käsitlevad lõikes 1 osutatud andmebaasides ja lõigetes 2 ja 3 osutatud süsteemides osalemise korda, ning
- d) üksikasjad, mis käsitlevad teavet, mida liikmesriigid peavad esitama kooskõlas artikli 53 lõikega 6.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 27***Kohustused ja tegevus nõuete rikkumise kahtluse korral**

Ettevõtja, kellel on kahtlus, et tema toodetud, ette valmistatud, imporditud või teiselt ettevõtjalt saadud toode ei vasta käesolevale määrusele, teeb kooskõlas artikli 28 lõikega 2 järgmist:

- a) identifitseerib ja eraldab asjaomase toote;
- b) kontrollib, kas kahtlus on põhjendatud;
- c) ei vii asjaomast toodet turule mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena ega kasuta neid mahepõllumajanduslikus tootmises, välja arvatud juhul, kui kahtlust on võimalik kõrvaldada;
- d) kui kahtlus on põhjendatud või kui seda ei ole võimalik kõrvaldada, teavitab viivitamata asjaomast pädevat asutust või asjakohasel juhul asjaomast kontrolliasutust või kontrollorganit, teatades, kui see on asjakohane, olemasolevad andmed;
- e) teeb asjaomase pädeva asutusega või asjakohasel juhul asjaomase kontrolliasutuse või kontrollorganiga täielikku koostööd nõuete rikkumise kahtluse põhjuste kontrollimisel ja kindlakstegemisel.

*Artikkel 28***Ettevaatusmeetmed lubamatute toodete ja ainete vältimiseks**

1. Et vältida artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatute toodete või ainete saastumist, võtavad ettevõtjad igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustustapis järgmised ettevaatusmeetmed:

- a) kehtestavad ja säilitavad proportsionaalsed ja asjakohased meetmed, et määrata mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete puhul kindlaks lubamatute toodete või ainete saastumise risk, sealhulgas määravad süstemaatiliselt kindlaks kriitiliselt tähtsad etapid;

▼B

- b) kehtestavad ja säilitavad proportsionaalsed ja asjakohased meetmed, et vältida mahepõllumajandusliku tootmise ja mahepõllumajanduslike toodete puhul lubamatute toodete või ainete saastumise riske;
- c) vaatavad nimetatud meetmed regulaarselt läbi ja kohandavad neid ning
- d) järgivad käesoleva määruse teisi asjakohaseid nõudeid, millega tagatakse mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike toodete eristamine.

2. Kui ettevõtjal on kahtlus, et toode, mida on kavas kasutada või turustada mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena, ei vasta käesolevale määrusele seetõttu, et selles esineb toode või aine, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, teeb ettevõtja järgmist:

- a) identifitseerib ja eraldab asjaomase toote;
- b) kontrollib, kas kahtlus on põhjendatud;
- c) ei lase asjaomast toodet turule mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena ega kasuta seda mahepõllumajanduslikus tootmises, välja arvatud juhul, kui kahtlust on võimalik kõrvaldada;
- d) kui kahtlus on põhjendatud või kui seda ei ole võimalik kõrvaldada, teavitab viivitamata asjaomast pädevat asutust või asjakohasel juhul asjaomast kontrolliasutust või kontrollorganit, teatades, kui see on asjakohane, olemasolevad andmed;
- e) teeb asjaomase pädeva asutusega või asjakohasel juhul asjaomase kontrolliasutuse või kontrollorganiga täielikku koostööd lubamatute toodete ja ainete esinemise põhjuste kontrollimisel ja kindlakstegemisel.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et sätestada ühtsed õigusnormid, millega täpsustatakse järgmist:

- a) kooskõlas lõike 2 punktidega a–e menetlusetapid, mida ettevõtjad peavad järgima, ning asjakohased dokumendid, mis neil tuleb esitada;
- b) proportsionaalsed ja asjakohased meetmed, mida ettevõtjad peavad võtma ja läbi vaatama, et tuvastada kooskõlas lõike 1 punktidega a, b ja c saastumise risk ja seda vältida.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

Artikkel 29

Lubamatute toodete või ainete esinemise korral võetavad meetmed

1. Kui pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan saab põhjendatud teavet artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatute toodete või ainete esinemise kohta või kui ettevõtja teavitab teda artikli 28 lõike 2 punkti d kohaselt või kui ta avastab sellised tooted või ained mahepõllumajanduslikus või üleminekuaja tootes,

a) korraldab ta kooskõlas määrusega (EL) 2017/625 viivitamata ametliku uurimise, et selgitada välja allikas ja põhjus, eesmärgiga kontrollida vastavust artikli 9 lõike 3 esimesele lõigule ja artikli 28 lõikele 1; uurimine tuleb lõpule viia nii kiiresti kui võimalik mõistliku aja jooksul, võttes arvesse toote säilimisaega ja juhtumi keerukust;

b) keelab ta ajutiselt asjaomase toote turule viimise mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena ning selle kasutamise mahepõllumajanduslikus tootmises, kuni punktis a osutatud uurimise tulemuste selgumiseni.

2. Asjaomast toodet ei tohi turustada mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena ega kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises, kui pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan on veendunud, et asjaomane ettevõtja

a) on kasutanud tooteid või aineid, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud;

b) ei ole võtnud artikli 28 lõikes 1 osutatud ettevaatusmeetmeid või

c) ei ole võtnud meetmeid, et reageerida pädevate asutuste, kontrolliasutuste või kontrollorganite esitatud varasematele nõudmistele.

3. Asjaomasele ettevõtjale antakse võimalus esitada märkusi lõike 1 punktis a osutatud uurimise tulemuste kohta. Pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan peab läbiviidud uurimiste kohta arvestust.

Vajaduse korral võtab asjaomane ettevõtja edasise saastumise ärahoidmiseks vajalikud parandusmeetmed.

4. Komisjon esitab ►**M3** 31. detsembriks 2025 ◀ Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitleb olukorda käesoleva artikli rakendamisel, selliste toodete ja ainete esinemist, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, ning hindab käesoleva artikli lõikes 5 osutatud riigisiseseid õigusnorme. Kui see on asjakohane, võib aruandele lisada seadusandliku ettepaneku, et näha ette täiendav ühtlustamine.

▼B

5. Liikmesriigid, kus kehtivad õigusnormid, mille kohaselt ei või mahepõllumajanduslike toodetena turustada selliseid tooteid, mis sisaldavad üle teatava taseme tooteid või aineid, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, võivad nimetatud õigusnorme jätkuvalt kohaldada, tingimusel et nimetatud õigusnormidega ei keelata, piirata ega takistata teistes liikmesriikides käesoleva määruse kohaselt toodetud toodete turule viimist mahepõllumajanduslike toodetena. Liikmesriigid, kes käesolevat lõiget kohaldavad, teavitavad sellest viivitamata komisjoni.

6. Pädevad asutused dokumenteerivad lõikes 1 osutatud uurimiste tulemused ning kõik meetmed, mida nad on võtnud parimate tavade väljatöötamiseks, ja täiendavad meetmed selliste toodete ja ainete esinemise vältimiseks, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.

Liikmesriigid teevad selle teabe kättesaadavaks teistele liikmesriikidele ja komisjonile, kasutades komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud arvutisüsteemi, mis võimaldab dokumentide ja teabe elektroonilist vahetust.

7. Liikmesriigid võivad oma territooriumil võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida mahepõllumajanduses selliste toodete ja ainete tahtmatut esinemist, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud. Nimetatud meetmetega ei tohi keelata, piirata ega takistada teistes liikmesriikides käesoleva määrusega kooskõlas toodetud toodete turule viimist mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetena. Liikmesriigid, kes käesolevat lõiget kohaldavad, teavitavad sellest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et sätestada ühtsed õigusnormid, millega täpsustatakse järgmist:

- a) selliste toodete ja ainete, mis ei ole artikli 9 lõike 3 esimese lõigu kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, olemasolu kindlakstegemise ja hindamise meetodika, mida pädevad asutused või asjakohasel juhul kontrolliasutused või kontrollorganid peavad kohaldama;
- b) liikmesriikide poolt komisjonile ja teistele liikmesriikidele kättesaadavaks tehtava teabe üksikasjad ja vorm vastavalt käesoleva artikli lõikele 6.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Iga aasta 31. märtsiks esitavad liikmesriigid komisjonile elektrooniliselt asjakohase teabe lubamatute toodete või ainetega saastumise juhtumite kohta eelmisel aastal, sealhulgas piiripunktides kogutud teabe avastatud saastumise laadi kohta ning eelkõige saastumise põhjuse, allika ja taseme ning saastatud toodete hulga ja laadi kohta. Komisjon kogub teabe kokku komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud arvutisüsteemi kaudu ning see teave aitab välja töötada parimaid tavasid saastumise vältimiseks.

IV PEATÜKK MÄRGISTAMINE

Artikkel 30

Mahepõllumajandusliku tootmisega seotud mõistete kasutamine

1. Käesolevas määruuses peetakse toodet mahepõllumajanduslikule tootmisele viitava märgistusega tooteks juhul, kui märgistusel, reklaammaterjalides või äridokumentides kasutatakse kõnealuse toote, selle tootmiseks kasutatud koostisosade või söödamaterjali kirjeldamiseks mõisteid, millega antakse ostjale teada, et kõnealune toode, selle koostisosad või söödamaterjal on toodetud kooskõlas käesoleva määruusega. Eelkõige võib kogu liidus ja kõikides IV lisas loetletud keeltes käesolevale määruusele vastavate ja artikli 2 lõikes 1 osutatud toodete märgistamisel ning reklaamimisel kasutada IV lisas loetletud mõisteid ning nende tuletisi ja deminutiive nagu „bio-“ ja „öko-“ kas eraldi või kombineerituna.

2. Artikli 2 lõikes 1 osutatud toodete puhul ei tohi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud mõisteid liidus mitte kuskil mitte üheski IV lisas loetletud keeles käesolevale määruusele mittevastavate toodete märgistamisel, reklaammaterjalides ega äridokumentides kasutada.

Lisaks ei tohi märgistamisel või reklaamimisel (sealhulgas kaubamärkides või äriühingute nimedes) kasutada selliseid mõisteid või tavu, mis võiksid tarbijat või kasutajat eksitada, jättes neile mulje, et toode või selle koostisosad vastavad käesolevale määruusele.

3. Üleminekuajal toodetud tooteid ei märgistata ega reklaamita mahepõllumajanduslike ega üleminekuaja toodetena.

Üleminekuajal toodetud taimset paljundusmaterjali, taimset päritolu toitu ja sööta, mis vastavad artikli 10 lõike 4 nõuetele, võib märgistada ja reklaamida kui üleminekuaja tooteid, kasutades mõistet „üleminekuaja toode“ või vastavat mõistet koos lõikes 1 osutatud mõistetega.

4. Lõigetes 1 ja 3 osutatud mõisteid ei kasutata toodete puhul, mille märgistuses või reklaamis tuleb liidu õiguse kohaselt viidata sellele, et toode sisaldab GMOsid, koosneb GMOdest või on toodetud GMOdest.

5. Töödeldud toidu puhul võib lõikes 1 osutatud mõisteid kasutada

a) müüginimetuses ning koostisosade loetelus, kui selline loetelu on liidu õigusaktide kohaselt kohustuslik, tingimusel et

▼B

- i) töödeldud toit on kooskõlas II lisa IV osas sätestatud tootmisnõuetega ja artikli 16 lõike 3 kohaselt sätestatud nõuetega;
- ii) mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustavad vähemalt 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust ning
- iii) lõhna- ja maitseainete korral üksnes määruse (EÜ) nr 1334/2008 artikli 16 lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt märgistatud looduslike lõhna- ja maitseühendite ning looduslike lõhna- ja maitsepreparaatide puhul ning kui kõik nende lõhna- ja maitsekomponendid ning lõhna- ja maitsekomponentide kandained on mahepõllumajanduslikud;

▼C4

b) üksnes koostisosade loetelus, tingimusel et

- i) mahepõllumajanduslikud koostisosad moodustavad alla 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust ning et need koostisosad vastavad käesolevas määruses sätestatud tootmisnõuetele ja
- ii) töödeldud toit on kooskõlas II lisa IV osa punktis 1.5, punkti 2.1 alapunktides a ja b ning punktis 2.2.1 sätestatud tootmisnõuetega, välja arvatud II lisa IV osa punktis 2.2.1 sätestatud mittemahepõllumajanduslike koostisosade piiratud kasutamist käsitlevad nõuded, ning artikli 16 lõike 3 kohaselt sätestatud nõuetega;

c) müüginimetuses ning koostisosade loetelus, tingimusel et

- i) põhiliseks koostisosaks on jahi- või kalastussaadus;
- ii) lõikes 1 osutatud mõiste on müüginimetuses selgelt seotud teise koostisosaga, mis on mahepõllumajanduslik ning ei ole põhiline koostisosa;
- iii) kõik muud põllumajanduslikud koostisosad on mahepõllumajanduslikud ja
- iv) töödeldud toit on kooskõlas II lisa IV osa punktis 1.5, punkti 2.1 alapunktides a ja b ning punktis 2.2.1 sätestatud tootmisnõuetega, välja arvatud II lisa IV osa punktis 2.2.1 sätestatud mittemahepõllumajanduslike koostisosade piiratud kasutamist käsitlevad nõuded, ning artikli 16 lõike 3 kohaselt sätestatud nõuetega.

▼B

Esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud koostisosade loetelus on ära märgitud, millised koostisosad on mahepõllumajanduslikud. Viited mahepõllumajanduslikule tootmisele võivad esineda ainult seoses mahepõllumajanduslike koostisosadega.

Esimese lõigu punktides b ja c osutatud koostisosade loetelus on märges mahepõllumajanduslike koostisosade kogu protsentuaalse sisalduse kohta võrreldes põllumajanduslike koostisosade kogusega.

Lõikes 1 osutatud mõisted, mis on kantud käesoleva lõike esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud koostisosade loetellu, ning käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud protsentuaalne sisaldus on sama värvi ja suurusega ning samasuguses kirjas kui muud koostisosade loetelus esitatud tähised.

▼B

6. Töödeldud sööda puhul võib müüginimetuses ja koostisosade loetelus kasutada lõikes 1 osutatud mõisteid, tingimusel et

▼C4

a) töödeldud sööt on kooskõlas II lisa II, III ja V osas sätestatud tootmisnõuetega ning artikli 17 lõike 3 kohaselt sätestatud erinõuetega;

▼B

b) kõik töödeldud söödas sisalduvad põllumajanduslikku päritolu koostisosad on mahepõllumajanduslikud ja

c) vähemalt 95 % toote kuivainest on mahepõllumajanduslik.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse

a) käesolevat artiklit, lisades uusi nõudeid I lisa loetletud toodete märgistamise kohta või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid, ning

b) IV lisa sätestatud mõistete loetelu, võttes arvesse keelelisi arengusuundumusi liikmesriikides.

8. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et kehtestada üksikasjalikke nõudeid käesoleva artikli lõike 3 kohaldamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 31***Taimekasvatustes kasutatavate toodete ja ainete märgistamine**

Olenemata käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 sätestatud kohaldamisalast võib artiklite 9 ja 24 kohaselt lubatud taimekaitsevahendil või väetisena, mullaomaduste parandajana või toitainetena kasutataval tootel või ainel olla viide, milles märgitakse, et asjaomast toodet või ainet on käesoleva määruse kohaselt lubatud kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises.

*Artikkel 32***Kohustuslikud tähised**

1. Kui toodete märgistamisel on kasutatud artikli 30 lõikes 1 osutatud mõisteid, sealhulgas juhul, kui tooted on märgistatud artikli 30 lõike 3 kohaselt kui üleminekuaja tooted,

a) märgitakse märgistusele ka koodnumber, mis on antud kontrolliasutusele või kontrollorganile, kes kontrollib viimase tootmis- või ettevalmistustoimingut teinud ettevõtjat, ning

▼B

- b) peab müügipakendis toidu puhul olema artiklis 33 osutatud Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo ka pakendil, välja arvatud artikli 30 lõikes 3 ja artikli 30 lõike 5 punktides b ja c osutatud juhtudel.

2. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutamisel märgitakse logoga samale väljale koht, kus kasvatati põllumajanduslik tooraine, millest toode koosneb, kasutades selleks asjakohasel viisil üht järgmistest kujudest:

- a) „ELi põllumajandus“, kui põllumajanduslik tooraine on kasvatatud liidus;
- b) „ELi-väline põllumajandus“, kui põllumajanduslik tooraine on kasvatatud kolmandates riikides;
- c) „ELi/ELi-väline põllumajandus“, kui osa põllumajanduslikust toorainest on kasvatatud liidus ja osa kolmandas riigis.

Esimese lõigu kohaldamisel võib sõna „põllumajandus“ asendada asjakohastel juhtudel sõnaga „vesiviljelus“ ning sõnad „ELi“ ja „ELi-väline“ võib asendada riigi nimetusega või riigi ja piirkonna nimetusega või see nimetatud sõnadele lisada, kui kogu põllumajanduslik tooraine, millest toode koosneb, on kasvatatud kõnealuses riigis ja kohasel juhul kõnealuses piirkonnas.

Esimeses ja kolmandas lõigus osutatud koha, kus kasvatati põllumajanduslik tooraine, millest toode koosneb, tähise puhul võib arvestamata jätta koostisosade väikesed kogused, tingimusel et arvestamata jäetud koostisosade kaal ei ületa 5 % põllumajandusliku tooraine kaalust.

Sõna „ELi“ või „ELi-väline“ ei ole värvi, suuruse ega kirja poolest silmatorkavam kui toote nimetus.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 ning artikli 33 lõikes 3 osutatud tähised tuleb hõlpsasti märgatavasse kohta paigutada hästi nähtavalt, selgesti loetavalt ja kustumiskindlalt.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõiget 2 ja artikli 33 lõiget 3, lisades uusi märgistamise nõudeid või muutes kõnealuseid lisatud nõudeid.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid seoses järgmisega:

- a) praktiline kord seoses käesoleva artikli lõike 1 punktis a ja lõikes 2 ning artikli 33 lõikes 3 osutatud tähistamise, esitusviisi, sisu ja suurusega;

▼B

- b) koodnumbrite määramine kontrolliasutustele ja kontrollorganitele;
- c) põllumajandusliku tooraine kasvatamiskoha tähis kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 ja artikli 33 lõikega 3.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 33***Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo**

1. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kasutada käesolevale määrusele vastavate toodete märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel.

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kasutada ka teavitamise ja hariduslikul eesmärgil, et tutvustada logo olemasolu ja seda reklaamida, tingimusel et logo ei kasutata viisil, mis võiks tarbijat eksitada konkreetse toote mahepõllumajandusliku tootmise osas, ning tingimusel et logo on esitatud V lisa sätestatud nõuete kohaselt. Sellisel juhul ei kohaldata artikli 32 lõike 2 ja V lisa punkti 1.7 nõudeid.

Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo ei kasutata artikli 30 lõike 5 punktides b ja c osutatud töödeldud toidu ega artikli 30 lõikes 3 osutatud üleminekuaja toodete puhul.

2. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo on ametlik kinnitus kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artiklitega 86 ja 91, välja arvatud lõike 1 teises lõigus osutatud juhtudel.

3. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutamine on kolmandatest riikidest imporditud toodete puhul vabatahtlik. Logo kasutamisel nimetatud toodete märgistusel tuleb lisaks kasutada artikli 32 lõikes 2 osutatud tähist.

4. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo peab vastama V lisa sätestatud näidisele ning nimetatud lisa sätestatud nõuetele.

5. Käesolevale määrusele vastavate toodete märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel võib kasutada riiklikke või erasektori logosid.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse V lisa Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo ja sellega seotud nõudeid.

V PEATÜKK SERTIFITSEERIMINE

Artikkel 34

Sertifitseerimissüsteem

1. Artiklis 36 osutatud ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad, kes toodavad, valmistavad ette, turustavad või ladustavad mahepõllumajanduslikke või üleminekuaja tooteid, impordivad selliseid tooteid kolmandast riigist või ekspordivad selliseid tooteid kolmandasse riiki või viivad selliseid tooteid turule, peavad enne toote turule viimist mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena või enne üleminekuaga teatama oma tegevusest selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus nende tegevus toimub ja kus nende ettevõtte suhtes rakendatakse kontrollisüsteemi.

Kui pädevad asutused on andnud oma kohustused üle või delegeerinud teatavad ametliku kontrolli tegemise ülesanded või teatavad muude ametlike toimingutega seotud ülesanded rohkem kui ühele kontrolliasutusele või kontrollorganile, märgivad ettevõtjad või ettevõtjate rühmad esimeses lõigus osutatud teatamisel ära kontrolliasutuse või kontrollorgani, kes tõendab nende tegevuse kooskõla käesoleva määrusega ning annab välja artikli 35 lõikes 1 osutatud sertifikaadi.

2. Ettevõtjad, kes müüvad müügipakendis mahepõllumajanduslikke tooteid otse lõpptarbijale või -kasutajale, on vabastatud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatamiskohustusest ja artikli 35 lõikes 2 osutatud sertifikaadi omamise kohustusest, tingimusel et nad ei tooda ega valmista ise selliseid tooteid ette, ei ladusta selliseid tooteid mujal, kui ainult müügikohas, ega impordi selliseid tooteid kolmandast riigist ning ei kasuta selliseks tegevuseks alltöövõtjana teist ettevõtjat.

3. Kui ettevõtja või ettevõtjate rühm kasutab mõne tegevuse puhul kolmandast isikust alltöövõtjaid, peavad nii ettevõtja või ettevõtjate rühm kui ka alltöövõtjana tegutsevad kolmandad isikud täitma lõike 1 nõudeid, välja arvatud siis, kui ettevõtja või ettevõtjate rühm annab lõikes 1 osutatud teatistes teada, et ta jääb vastutavaks mahepõllumajandusliku tootmise eest ega anna vastutust üle alltöövõtjale. Sellisel juhul kontrollivad pädevad asutused või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan alltöövõtjate tegevuse vastavust käesolevale määrusele alltöövõtjaid kasutavate ettevõtjate või ettevõtjate rühma kontrolli raames.

4. Liikmesriigid võivad määrata ametiasutuse või kinnitada organi lõikes 1 osutatud teatiste vastuvõtmiseks.

5. Ettevõtjad, ettevõtjate rühmad ja alltöövõtjad peavad kooskõlas käesoleva määrusega oma eri tegevuste kohta arvestust.

6. Liikmesriigid haldavad ajakohastatud loetelusid, kuhu on kantud oma tegevusest lõike 1 kohaselt teatanud ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade nimed ja aadressid, ning avalikustavad nõuetekohaselt, sealhulgas linkidega ühtsele veebisaidile, kõnealuste andmete täieliku

▼B

loetelu koos teabega nende ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade sertifikaatide kohta vastavalt artikli 35 lõikele 1. Liikmesriigid järgivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 ⁽¹⁾ kohaseid isikuandmete kaitse nõudeid.

7. Liikmesriigid tagavad, et õigus kuuluda kontrollisüsteemi on igal ettevõtjal või ettevõtjate rühmal, kelle tegevus on kooskõlas käesoleva määrusega ning kes, juhul kui kogutakse tasu kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artiklitega 78 ja 80, maksab mõistlikku tasu kontrollikulude katteks. Liikmesriigid tagavad, et tasud, mida võidakse koguda, avalikustatakse.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks seoses arvestuse pidamise nõuetega.

9. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et sätestada üksikasju ja spetsifikatsioone, mis on seotud järgmisega:

- a) lõikes 1 osutatud teavitamise vorm ja tehnilised vahendid,
- b) lõikes 6 osutatud loetelude avalikustamise kord ning
- c) lõikes 7 osutatud tasude avalikustamise menetlus ja kord.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 35

Sertifikaat

1. Pädevad asutused või asjakohasel juhul kontrolliasutused või kontrollorganid annavad sertifikaadi igale ettevõtjale või ettevõtjate rühmale, kes on artikli 34 lõike 1 kohaselt teatanud oma tegevusest ja järgib käesolevat määrust. Sertifikaat

- a) väljastatakse võimaluse korral alati elektrooniliselt;
- b) võimaldab identifitseerida vähemalt ettevõtja või ettevõtjate rühma, sisaldab liikmete nimekirja, asjaomase sertifikaadiga hõlmatud toodete kategooriat ja sertifikaadi kehtivusaega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

▼B

c) kinnitab, et teatatud tegevus on kooskõlas käesoleva määrusega ning

d) antakse välja VI lisas esitatud näidise kohaselt.

2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 8 ja artikli 34 lõike 2 kohaldamist, võivad ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad viia artikli 2 lõikes 1 osutatud tooteid turule mahepõllumajanduslikena või üleminekuaja toodetena vaid siis, kui neil on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sertifikaat.

3. Käesolevas artiklis osutatud sertifikaat on ametlik sertifikaat määruse (EL) 2017/625 artikli 86 lõike 1 punkti a tähenduses.

4. Ettevõtjal ega ettevõtjate rühmal ei ole õigust saada oma tegevusele ühes liikmesriigis sama toodete kategooria puhul sertifikaati rohkem kui ühelt kontrollorganilt, sealhulgas juhul, kui see ettevõtja või ettevõtjate rühm tegutseb eri tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides.

5. Ettevõtjate rühma liikmetel ei ole õigust saada ühegi rühma sertifitseerimisega hõlmatud tegevuse kohta individuaalset sertifikaati.

6. Ettevõtjad kontrollivad oma tarnijatest ettevõtjate sertifikaate.

7. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaldamisel liigitatakse tooted järgmistesse kategooriatesse:

a) töötlemata taimed ja taimsed saadused, sh seemned ja muu taimne paljundusmaterjal;

b) loomad ja töötlemata loomakasvatussaadused;

c) vetikad ja töötlemata vesiviljelustooted;

d) töödeldud põllumajandustooted, sealhulgas vesiviljelustooted, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks;

e) sõöt;

f) vein;

g) käesoleva määruse I lisas loetletud muud tooted või eelmiste kategooriatega hõlmamata tooted.

▼B

8. Liikmesriigid võivad vabastada lõikes 2 osutatud sertifikaadi omamise kohustusest ettevõtjad, kes müüvad otse lõpptarbijale pakendamata mahepõllumajanduslike tooteid, välja arvatud sõõta, tingimusel et asjaomased ettevõtjad ei tooda ega valmista ise selliseid tooteid ette, ei ladusta selliseid tooteid mujal, kui ainult müügikohas, ega impordi selliseid tooteid kolmandast riigist ning ei kasuta selliseks tegevuseks alltöövõtjana teist ettevõtjat ning kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) müük ei ületa 5 000 kilogrammi aastas,
- b) pakendamata mahepõllumajanduslike toodete müügi aastakäive ei ületa 20 000 eurot või
- c) sertifitseerimise võimalik kulu ettevõtjale on suurem kui 2 % ettevõtja müüdud pakendamata mahepõllumajanduslike toodete kogukäibest.

Kui liikmesriik otsustab vabastada esimeses lõigus osutatud ettevõtjad kohustusest omada sertifikaati, võib ta kehtestada rangemad piirmäärad, kui on esimeses lõigus ette nähtud.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele oma otsusest teha esimese lõigu kohaselt erand ettevõtjatele ning piirmäärad, mille ulatuses sellised ettevõtjad on vabastatud kohustusest omada sertifikaati.

9. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse VI lisas sätestatud sertifikaadi näidist.

10. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et sätestada üksikasjad ja spetsifikatsioonid lõikes 1 osutatud sertifikaadi vormi ning selle väljastamise tehniliste vahendite kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 36

Ettevõtjate rühm

1. Iga ettevõtjate rühm

- a) koosneb üksnes sellistest liikmetest, kes on põllumajandustootjad või vetikaid või vesiviljelustooteid tootvad ettevõtjad, ning kes võivad lisaks tegeleda toidu või sööda töötlemise, ettevalmistamise või turuleviimisega;
- b) koosneb üksnes liikmetest,
 - i) kelle puhul on individuaalse sertifitseerimise kulu üle 2 % iga liikme käibest või mahepõllumajandusliku tootmise standardtoodangu väärtusest ja kelle mahepõllumajandusliku tootmise käive ei ületa 25 000 eurot aastas või kelle mahepõllumajandusliku tootmise standardtoodangu väärtus ei ületa 15 000 eurot aastas, või

▼B

- ii) kelle iga ettevõtte suurus on kuni
 - viis hektarit,
 - 0,5 hektarit kasvuhoone puhul või
 - eranditult püsirohumaal puhul kuni 15 hektarit;
- c) luuakse liikmesriigis või kolmandas riigis;
- d) on juriidiline isik;

▼M6

- e) koosneb üksnes liikmetest, kes tegelevad tootmisega või punktis a osutatud võimaliku lisategevusega, mis toimub geograafiliselt lähedikkude samas liikmesriigis või samas kolmandas riigis;

▼B

- f) loob ühise turustussüsteemi rühmas toodetavate toodete jaoks ning
- g) loob sisekontrollisüsteemi, mis koosneb dokumenteeritud kontrollitoimingutest ja -menetlustest, mille alusel vastutab kindlaksmääratud isik või organ iga rühma liikme käesoleva määruse täitmise kontrollimise eest.

▼M6

Sisekontrollisüsteem hõlmab dokumenteeritud menetlusi, mis käsitlevad järgmist:

- i) rühma liikmete registreerimine;
- ii) sisekontrollid, mis hõlmavad rühma igale liikmele tehtavaid iga-aastaseid kohapealseid füüsilisi sisekontrolle ja mis tahes täiendavaid riskipõhiseid kontrole, mille kavandab iga juhul sisekontrollisüsteemi juht ja mida teevad sisekontrollisüsteemi inspektorid, kelle ülesanded on määratud kindlaks punktis h;
- iii) olemasoleva rühma uute liikmete heakskiitmine või asjakohasel juhul olemasolevate liikmete uute tootmisüksuste või uute tegevusalade heakskiitmine, kui sisekontrollisüsteemi juht on selle sisekontrolliaruande alusel heaks kiitnud;
- iv) sisekontrollisüsteemi inspektorite koolitus, mis peab toimuma vähemalt kord aastas ja millega peab kaasnema osalejate omandatud teadmiste hindamine;
- v) rühma liikmete koolitus sisekontrollisüsteemi menetluste ja käesoleva määruse nõuete alal;
- vi) dokumentide ja andmete kontroll;

▼ M6

- vii) sisekontrollide käigus avastatud nõuete rikkumise korral võetavad meetmed, sealhulgas nende järelmeetmed;
- viii) sisemine jälgitavus, mis näitab rühma ühises turustussüsteemis tarnitavate toodete päritolu ja võimaldab jälgida iga liikme kõiki tooteid igas sellises etapis, nagu tootmine, töötlemine, ettevalmistamine või turuleviimine, sealhulgas rühma iga liikme saagise hindamine ja riskikontroll;
- h) nimetab sisekontrollisüsteemi juhi ja ühe või mitu sisekontrollisüsteemi inspektorit, kes võivad olla rühma liikmed. Nende ametikohti ei tohi kombineerida. Sisekontrollisüsteemi inspektorite arv peab olema piisav ja proportsionaalne eelkõige rühma tüübi, struktuuri, suuruse, toodete, tegevusalade ja mahepõllumajandusliku toodanguga. Sisekontrollisüsteemi inspektorid on pädevad rühma toodete ja tegevuse osas.

Sisekontrollisüsteemi juht:

- i) kontrollib rühma iga liikme vastavust punktides a, b ja e sätestatud kriteeriumidele;
- ii) tagab, et iga liikme ja rühma vahel on kirjalik ja allkirjastatud liikmesusleping, millega liikmed kohustuvad:
 - järgima käesolevat määrust;
 - osalema sisekontrollisüsteemis ja järgima sisekontrollisüsteemi menetlusi, sealhulgas sisekontrollisüsteemi juhi poolt neile määratud ülesandeid ja kohustusi ning arvestuse pidamise kohustust;
 - võimaldama juurdepääsu tootmisüksustele ja ruumidele ning viibima sisekontrollisüsteemi inspektorite tehtavate sisekontrollide ja pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani tehtavate ametlike kontrollide juures ning tegema neile kättesaadavaks kõik dokumendid ja andmed ning kaasallkirjastama kontrolliaruanded;
 - vastu võtma ja rakendama meetmeid nõuete rikkumiste korral vastavalt sisekontrollisüsteemi juhi või pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani otsusele ettenähtud aja jooksul;
 - teavitama viivitamata sisekontrollisüsteemi juhti nõuete rikkumise kahtlusest;
- iii) töötab välja sisekontrollisüsteemi menetlused ning asjaomased dokumendid ja registrid, ajakohastab neid ning teeb need sisekontrollisüsteemi inspektoritele ja vajaduse korral rühma liikmetele hõlpsasti kättesaadavaks;

▼M6

- iv) koostab rühma liikmete nimekirja ja ajakohastab seda;
- v) määrab sisekontrollisüsteemi inspektoritele ülesanded ja kohustused;
- vi) tegutseb rühma liikmete ja pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani vahelise kontaktasutusena, sealhulgas erandite taotluste korral;
- vii) kontrollib igal aastal sisekontrollisüsteemi inspektorite huvide konflikti aruandeid;
- viii) kavandab sisekontrolle ja tagab nende nõuetekohase rakendamise kooskõlas punkti g teise lõigu alapunktis ii osutatud sisekontrollisüsteemi juhi ajakavaga;
- ix) tagab sisekontrollisüsteemi inspektoritele piisava koolituse ning hindab igal aastal sisekontrollisüsteemi inspektorite pädevust ja kvalifikatsiooni;
- x) kiidab heaks uued liikmed või olemasolevate liikmete uued tootmisüksused või uued tegevusalad;
- xi) teeb otsuse meetmete kohta, mida võetakse nõuete rikkumise korral kooskõlas sisekontrollisüsteemi meetmetega, mis on kehtestatud dokumenteeritud menetlustes kooskõlas punktiga g, ning tagab nende meetmete järelmeetmed;
- xii) teeb otsuse alltöövõtu, sealhulgas sisekontrollisüsteemi inspektorite ülesannete alltöövõtu kohta, ja allkirjastab asjakohased kokkulepped või lepingud.

Sisekontrollisüsteemi inspektor:

- i) korraldab rühma liikmete sisekontrolle vastavalt sisekontrollisüsteemi juhi kehtestatud ajakavale ja menetlustele;
- ii) koostab näidisvormi alusel sisekontrolliaruannete kavandid ja esitab need mõistliku aja jooksul sisekontrollisüsteemi juhile;
- iii) esitab ametisse nimetamisel kirjaliku ja allkirjastatud avalduse huvide konflikti kohta ning ajakohastab seda igal aastal;
- iv) osaleb koolitustel.

▼B

2. Pädevad asutused või asjakohasel juhul kontrolliasutused või kontrollorganid tunnistavad artiklis 35 osutatud sertifikaadi kehtetuks kogu rühma jaoks, kui lõikes 1 osutatud sisekontrollisüsteemi ülesehituse või toimimise puudused, eriti suutmatus avastada või käsitleda ettevõtjate rühma üksikliikmete poolseid nõuete rikkumisi, mõjutavad mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete terviklust.

▼M6

Sisekontrollisüsteemi puudusteks loetakse vähemalt järgmised olukorrad:

- a) peatatud / kehtetuks tunnistatud liikmesusega liikmete või tootmisüksuste toodete tootmine, töötlemine, ettevalmistamine või turuleviimine;
- b) selliste toodete turuleviimine, mille puhul sisekontrollisüsteemi juht on keelanud nende märgistamisel või reklaamimisel mahepõllumajanduslikule tootmisele viitamise;
- c) liikmete nimekirja uute liikmete lisamine või olemasolevate liikmete tegevuse muutmine ilma sisemise heakskiitmismenetluseta;
- d) rühma liikme iga-aastase kohapealse füüsilise kontrolli tegemata jätmine asjaomasel aastal;
- e) sellistest liikmetest teatamata jätmine, kelle liikmesus on peatatud või kehtetuks tunnistatud;
- f) suured kõrvalekalded sisekontrollisüsteemi inspektorite tehtud sisekontrollide ja pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani tehtud ametlike kontrollide tulemustes;
- g) suured puudused asjakohaste meetmete kehtestamisel või vajalike järelmeetmete võtmisel sisekontrollisüsteemi inspektorite või pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani tuvastatud nõuete rikkumise korral;
- h) sisekontrollisüsteemi inspektorite ebapiisav arv või sisekontrollisüsteemi inspektorite ebapiisav pädevus, arvestades ettevõtjate rühma tüüpi, struktuuri, suurust, tooteid, tegevusalasid ja mahepõllumajanduslikku toodangut.

▼B

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2, lisades sätteid või muutes kõnealuseid lisatud sätteid, eelkõige seoses järgmisega:

- a) ettevõtjate rühma üksikliikmete vastutus;
- b) kriteeriumid rühma liikmete geograafilise läheduse kindlaksmääramiseks, näiteks rajatiste või tootmisalade jagamine;
- c) sisekontrollisüsteemi ülesehitus ja toimimine, sealhulgas tehtavate kontrollide ulatus, sisu ja sagedus, ning sisekontrollisüsteemi ülesehituse või toimimise puuduste kindlakstegemise kriteeriumid.

4. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse erinõuded järgmistes valdkondades:

- a) ettevõtjate rühma koosseis ja suurus;

▼B

- b) dokumentatsioon ja arvestuse pidamise süsteemid, sisemise jälgitavuse süsteem ning ettevõtjate loetelu;
- c) teabevahetus ettevõtjate rühma ning pädeva(te) asutus(t)e, kontrolliasutuste või kontrollorganite vahel ning liikmesriikide ja komisjoni vahel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VI PEATÜKK

AMETLIKUD KONTROLLID JA MUUD AMETLIKUD TOIMINGUD

Artikkel 37

Seos määrusega (EL) 2017/625 ning täiendavad õigusnormid mahepõllumajandusliku tootmisega ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamisega seotud ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute kohta

Lisaks määruse (EL) 2017/625 sätetele, kui käesoleva määruse artikli 40 lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, ning lisaks käesoleva määruse artikli 29 sätetele, kui käesoleva määruse artikli 41 lõikes 1 ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute suhtes käesolevas peatükis sätestatud erinorme, mille eesmärk on kogu protsessi jooksul kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides kontrollida, et käesoleva määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud tooted on toodetud kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 38

Täiendavad õigusnormid pädevate asutuste tehtavate ametlike kontrollide ja võetavate meetmete kohta

1. Ametlikud kontrollid, mille eesmärk on vastavalt määruse (EL) 2017/625 artiklile 9 kontrollida käesoleva määruse täitmist, hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) kontrollitakse, kas ettevõtjad kohaldavad igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis käesoleva määruse artikli 9 lõikes 6 ja artiklis 28 osutatud ennetus- ja ettevaatusmeetmeid;
- b) kui ettevõtte hõlmab mittemahepõllumajanduslikke või üleminekuaja tootmisüksusi, kontrollitakse dokumente ning selliseid kehtivaid meetmeid, menetlusi või korda, millega tagatakse mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike tootmisüksuste ning neis toodetud asjaomaste toodete ning mahepõllumajanduslikes ja mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes kasutatavate ainete ja toodete selge ja tõhus eristamine; sellise kontrolli puhul kontrollitakse neid põlde, mille puhul eelnevat perioodi võeti tagasiulatavalt arvesse üleminekuaja osana, ning mittemahepõllumajanduslikke tootmisüksusi;

▼B

c) kui ettevõtjad koguvad mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mitterahepõllumajanduslikke tooteid samal ajal või kui neid tooteid valmistatakse ette või ladustatakse samas ettevalmistusüksuses või alal või ruumides või transporditakse muudele ettevõtjatele või üksustele, kontrollitakse dokumente ning selliseid kehtivaid meetmeid, tootmisprotsesse või korda, millega tagatakse, et toiminguid tehakse erinevas kohas või erineval ajal, et toimub sobiv ja piisav puhastamine ja vajaduse korral võetakse toodete asendamist takistavaid meetmeid, et mahepõllumajanduslikud tooted ja üleminekuaja tooted on igal ajal identifitseeritavad ning et mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mitterahepõllumajanduslikke tooteid ladustatakse enne ja pärast ettevalmistustoiminguid eri kohtades või eri ajal;

d) kontrollitakse ettevõtjate rühmade sisekontrollisüsteemi ülesehitust ja toimimist;

e) kui ettevõtjad on vabastatud teatamiskohustusest vastavalt käesoleva määruse artikli 34 lõikele 2 või kohustusest omada sertifikaati vastavalt käesoleva määruse artikli 35 lõikele 8, kontrollitakse vabastamise aluste täitmist ja kõnealuste ettevõtjate müüdavaid tooteid.

2. Ametlikud kontrollid, mille eesmärk on vastavalt määruse (EL) 2017/625 artiklile 9 kontrollida käesoleva määruse täitmist, tehakse kogu protsessi jooksul kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides, võttes aluseks käesoleva määruse artikli 3 punktis 57 määratletud nõuete rikkumise tõenäosust, mille kindlaks määramisel võetakse lisaks määruse (EL) 2017/625 artiklis 9 osutatud elementidele arvesse eelkõige järgmisi elemente:

a) ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade tüüp, suurus ja struktuur;

b) kui kaua on ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad tegelenud mahepõllumajandusliku tootmise, ettevalmistamise ja turustamisega;

c) kooskõlas käesoleva artikliga tehtud kontrollide tulemused;

d) toimingute tegemise aeg;

e) toodete kategooriad;

f) toodete liik, kogus ja väärtus ning nende muutumine ajas;

g) toodete segunemise või kasutamiseks lubamatute toodete või ainetega saastumise võimalus;

h) erandite või vabastuste taotlemine ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade poolt;

▼B

i) kriitilised asjaolud, mis võivad põhjustada nõuete rikkumise ja nõuete rikkumise tõenäosus igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis;

j) alltöövõtt.

3. Igal juhul kontrollitakse vähemalt kord aastas nõuete täitmist kõikide ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade puhul, välja arvatud need, kellele on osutatud artikli 34 lõikes 2 ja artikli 35 lõikes 8.

Nõuete täitmise kontroll hõlmab kohapealset füüsilist kontrolli, välja arvatud, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) asjaomase ettevõtja või ettevõtjate rühma varasemate kontrollide käigus ei ole vähemalt kolme järjestikuse aasta jooksul tuvastatud ühtegi rikkumist, mis mõjutaks mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust, ning

b) asjaomase ettevõtja või ettevõtjate rühma nõuete rikkumise tõenäosust on vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 ja määruse (EL) 2017/625 artiklis 9 osutatud elementidele hinnatud madalaks.

Sellisel juhul ei ole kahe kohapealse füüsilise kontrolli vahele jääv ajavahemik pikem kui 24 kuud.

4. Ametlike kontrollide puhul, mille eesmärk on vastavalt määruse (EL) 2017/625 artiklile 9 kontrollida käesoleva määruse täitmist, võetakse arvesse järgmist:

a) kontrollid tehakse kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 9 lõikega 4 tagades, et miinimumprotsent kõigist ettevõtjate või ettevõtjate rühmade ametlikest kontrollidest tehakse ette teatamata;

b) tagatakse, et lisaks käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kontrollidele tehakse miinimumprotsent täiendavaid kontrolle;

c) kontrollide tegemisel võetakse miinimumarv proove vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 14 punktile h;

d) tagatakse, et käesoleva artikli lõikes 3 osutatud nõuete täitmise kontrolli raames kontrollitakse miinimumarvu ettevõtjaid, kes on ettevõtjate rühma liikmed.

5. Artikli 35 lõikes 1 osutatud sertifikaadi väljastamisel või pikendamisel võetakse aluseks käesoleva artikli lõigetes 1–4 osutatud nõuete täitmise kontrolli tulemused.

▼B

6. Iga käesoleva määruse täitmise kontrollimiseks tehtud ametliku kontrolli kohta vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 13 lõikele 1 koostatava kirjaliku protokolliga allkirjastab ka ettevõtja või ettevõtjate rühm, et kinnitada kõnealuse kirjaliku protokolliga kättesaamist.

7. Määruse (EL) 2017/625 artikli 13 lõiget 1 ei kohaldata auditite ja kontrollide suhtes, mida pädevad asutused teevad oma järelevalve raames nende kontrolliorganite üle, millele on delegeeritud teatavad ametliku kontrolli tegemise ülesanded või teatavad muude ametlike toimingutega seotud ülesanded.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega

a) täiendatakse käesolevat määrust, sätestades konkreetsed kriteeriumid ja tingimused selliste ametlike kontrollide tegemiseks, mille eesmärk on tagada jälgitavus kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappides ning käesoleva määruse täitmine seoses järgmisega:

i) raamatupidamisdokumentide kontroll;

ii) konkreetsete ettevõtjate kategooriate kontroll;

iii) asjakohasel juhul ajavahemik, mille jooksul tuleb teha käesolevas määruks ette nähtud kontrollid, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kohapealne füüsiline kontroll, ning konkreetsed ruumid või ala, kus kontrollid tuleb teha;

b) muudetakse käesoleva artikli lõiget 2, lisades praktilise kogemuse alusel täiendavaid elemente või muutes neid lisatud elemente.

9. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, et täpsustada järgmist:

a) lõike 4 punktis a osutatud ettevõtjate või ettevõtjate rühmade kõikide selliste ametlike kontrollide miinimumprotsent, mis tuleb teha ette teatamata;

b) lõike 4 punktis b osutatud täiendavate kontrollide miinimumprotsent;

c) lõike 4 punktis c osutatud proovide miinimumarv;

d) lõike 4 punktis d osutatud ettevõtjate miinimumarv, kes kuuluvad ettevõtjate rühma.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 39***Täiendavad õigusnormid ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade võetavate meetmete kohta**

1. Lisaks määruse (EL) 2017/625 artiklis 15 sätestatud kohustustele teevad ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad järgmist:

- a) peavad arvestust, et tõendada käesoleva määruse täitmist;
- b) esitavad kõik avaldused ja muud teated, mida on vaja ametlike kontrollide tegemiseks;
- c) võtavad asjakohased praktilised meetmed, et tagada käesoleva määruse täitmine;
- d) esitavad allkirjastatava ja vajaduse korral ajakohastatava avalduse vormis järgmised andmed:
 - i) mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootmisüksuse ning selle tegevuste täielik kirjeldus kooskõlas käesoleva määrusega;
 - ii) asjakohased praktilised meetmed, mis tuleb võtta, et tagada käesoleva määruse täitmine;
 - iii) ettevõtja
 - teavitab kirjalikult ja viivitamata toodete ostjaid ning vahetab asjakohast teavet pädeva asutusega või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorganiga, kui ilmneb nõuete rikkumise põhjendatud kahtlus, nõuete rikkumise kahtlust ei saa välistada või kui tuvastatakse nõuete rikkumine, mis mõjutab toodete terviklust;
 - nõustub kontrolliasutuse või kontrollorgani vahetumise korral kontrollitoimiku üleandmisega või, kui mahepõllumajanduslikust tootmisest loobutakse, nõustub sellega, et viimane kontrolliasutus või kontrollorgan säilitab kontrollitoimikut vähemalt viis aastat;
 - teavitab mahepõllumajanduslikust tootmisest loobumise korral viivitamata pädevat asutust või artikli 34 lõike 4 kohaselt määratud asutust või organit ja
 - kui alltöövõtjaid kontrollivad erinevad kontrolliasutused või kontrollorganid, nõustub nimetatud asutuste või organite vahelise teabevahetusega.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et sätestada üksikasju ja spetsifikatsioone, mis on seotud järgmisega:

- a) dokumendid, et tõendada käesoleva määruse täitmist;

▼B

- b) avaldused ja muud teated, mida on vaja ametlike kontrollide tegemiseks;
- c) asjakohased praktilised meetmed, et tagada käesoleva määruse täitmine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 40

Täiendavad õigusnormid ametliku kontrolli tegemise ülesannete ja muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimise kohta

1. Pädevad asutused võivad delegeerida kontrollorganitele teatavad ametliku kontrolli tegemise ülesanded ja teatavad muud ametlike toimingutega seotud ülesanded üksnes juhul, kui lisaks määruse (EL) 2017/625 III peatükis sätestatud tingimustele on täidetud järgmised tingimused:

- a) delegeerimisel esitatakse delegeeritud ametliku kontrolli tegemise ülesannete ja muude ametlike toimingutega seotud ülesannete, mis hõlmavad aruandlust ja muid konkreetseid kohustusi, üksikasjalik kirjeldus ning selliste tingimuste üksikasjalik kirjeldus, millele peab neid täitev kontrollorgan vastama. Eelkõige esitab kontrollorgan pädevatele asutustele eelnevals heakskiitmiseks järgmise:
 - i) ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade ametlike kontrollide tegemisel järgitav riskihindamismenetlus, milles määratakse eelkõige kindlaks ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade poolt nõuete täitmise kontrolli intensiivsuse ja sageduse alus ning mis on koostatud määruse (EL) 2017/625 artiklis 9 ning käesoleva määruse artiklis 38 osutatud elementide alusel;
 - ii) tavaline kontrollimenetlus, milles kirjeldatakse üksikasjalikult kontrollimeetmeid, mida kontrollorgan kohaldab tema kontrollitavate ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade suhtes;
 - iii) kooskõlas artikli 41 lõikes 4 osutatud ühise kataloogiga loetelu selliste meetmete kohta, mida ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad peavad kohaldama nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral;
 - iv) kord, mis käsitleb ametliku kontrolli tegemise ülesannete ning ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade suhtes tehtavate muude ametlike toimingutega seotud ülesannete tõhusat seiret ja aruandlust.

Kontrollorgan teavitab pädevat asutust alapunktides i–iv osutatud elementide kõigist hilisematest muudatustest;

▼B

- b) nimetatud pädevad asutused on kehtestanud menetlused ja korra, et tagada järelevalve kontrollorganite üle, sealhulgas delegeeritud ülesannete täitmise tõhususe, sõltumatuse ja objektiivsuse kontroll, eelkõige seoses nõuete täitmise kontrollimise intensiivsuse ja sagedusega;

Pädevad asutused korraldavad vähemalt kord aastas määruse (EL) 2017/625 artikli 33 punkti a kohaseid auditeid kontrollorganites, kellele nad on delegeerinud ametliku kontrolli tegemise ülesandeid või muude ametlike toimingutega seotud ülesanded.

2. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 31 lõikest 3 võivad pädevad asutused delegeerida kontrollorganile otsuse tegemise seoses kõnealuse määruse artikli 138 lõike 1 punktis b ja artikli 138 lõigetes 2 ja 3 sätestatud ülesannetega.

3. Määruse (EL) 2017/625 artikli 29 punkti b alapunkti iv kohaldamise eesmärgil käesoleva määruse nõuete täitmise kontrollimiseks teatavate ametliku kontrolli tegemise ülesannete ja teatavate muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimisel on käesoleva määruse kohaldamisalast lähtuvalt asjakohane standard rahvusvahelise ühtlustatud standardi „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“ viimane versioon, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Pädevad asutused ei delegeeri kontrollorganitele järgmisi ametliku kontrolli tegemise ülesandeid ega muid ametlike toimingutega seotud ülesandeid:

- a) teiste kontrolliasutuste või kontrollorganite järelevalve ja auditeerimine;
- b) õigus teha erandeid, välja arvatud erandid mitterahvusvahelise likult saadud taimse paljundusmaterjali kasutamiseks;
- c) pädevus võtta käesoleva määruse artikli 34 lõike 1 kohaselt vastu teatise ettevõtjate või ettevõtjate rühmade tegevuse kohta;
- d) käesoleva määruse nõuete rikkumise tõenäosuse hindamine, mille alusel määratakse kindlaks rahvusvahelise likult kaubasaadetiste liidus vabasse ringlusse laskmisele eelnevate füüsiliste kontrollide sagedus kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikliga 54;
- e) käesoleva määruse artikli 41 lõikes 4 osutatud ühise meetmete kataloogi koostamine.

5. Pädevad asutused ei delegeeri ametliku kontrolli tegemise ülesandeid ega muid ametlike toimingutega seotud ülesandeid füüsilistele isikutele.

▼B

6. Pädevad asutused tagavad, et kontrollorganitelt määruse (EL) 2017/625 artikli 32 alusel saadud teavet ja teavet tuvastatud või võimaliku nõuete rikkumise korral kontrollorganite kohaldatud meetmete kohta koguvad ja kasutavad pädevad asutused selleks, et teha järelevalvet kõnealuste kontrollorganite tegevuse üle.

7. Kui pädev asutus on teatavate ametliku kontrolli tegemise ülesannete või teatavate muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimise vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 33 punktile b täielikult või osaliselt lõpetanud, otsustab ta, kas asjaomaste kontrollorganite poolt enne delegeerimise osalise või täieliku lõpetamise kuupäeva väljastatud sertifikaadid jäävad kehtima, ning teavitab sellest otsusest asjaomaseid ettevõtjaid.

8. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/625 artikli 33 punkti b kohaldamist, võivad pädevad asutused enne ametliku kontrolli tegemise ülesannete või muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimise täielikku või osalist lõpetamist nimetatud punktis osutatud juhtudel sellise delegeerimise täielikult või osaliselt peatada

- a) ajavahemikuks, mis ei ületa 12 kuud, mille jooksul kontrollorgan peab kõrvaldama auditite ja kontrollide käigus tuvastatud puudused või nõuete rikkumise, mille kohta vahetati teavet muude kontrolliasutuste ja kontrollorganitega, pädevate asutustega ja komisjoniga vastavalt käesoleva määruse artiklile 43, või
- b) ajavahemikuks, mille jooksul käesoleva määruse artikli 40 lõikega 3 seotud määruse (EL) 2017/625 artikli 29 punkti b alapunktis iv osutatud akrediteering on peatatud.

Kui ametliku kontrolli tegemise ülesannete või muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimine on peatatud, ei väljasta asjaomased kontrollorganid artiklis 35 osutatud sertifikaate nende osades suhtes, mille puhul delegeerimine on peatatud. Pädevad asutused otsustavad, kas asjaomaste kontrollorganite poolt enne delegeerimise osalise või täieliku peatamise kuupäeva väljastatud sertifikaadid jäävad kehtima, ning teavitavad sellest otsusest asjaomaseid ettevõtjaid.

Ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/625 artikli 33 kohaldamist, lõpetavad pädevad asutused ametliku kontrolli tegemise ülesannete või muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimise peatamise niipea kui võimalik, kui kontrollorgan on kõrvaldanud esimese lõigu punktis a osutatud puudused või nõuete rikkumise või kui akrediteerimisasutus on esimese lõigu punktis b osutatud akrediteeringu peatamise lõpetanud.

9. Kui kontrollorgan, kellele pädevad asutused on delegeerinud teatavad ametliku kontrolli tegemise ülesanded või muude ametlike toimingutega seotud ülesanded, on käesoleva määruse artikli 46 lõike 1 kohaselt ka komisjoni poolt tunnustatud tegema kolmandates riikides kontrolle ning kui komisjon kavatseb kõnealuselt kontrollorganilt tunnustuse ära võtta või on seda juba teinud, korraldavad pädevad

▼B

asutused kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 33 punktiga a kontrollorgani auditeid või ülevaatusi seoses tema tegevusega asjaomases liikmesriigis (asjaomastes liikmesriikides).

10. Kontrollorganid esitavad pädevatele asutustele

- a) iga aastal 31. jaanuariks selliste ettevõtjate loetelu, keda nad eelmisel aastal 31. detsembri seisuga on kontrollinud, ning
- b) iga aastal 31. märtsiks teabe eelmisel aastal tehtud ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute kohta, et toetada määruse (EL) 2017/625 artiklis 113 osutatud aastaaruande mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist käsitleva osa ettevalmistamist.

11. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust osas, mis puudutab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud täiendavaid tingimusi ametliku kontrolli tegemise ülesannete ja muude ametlike toimingutega seotud ülesannete delegeerimiseks kontrollorganitele.

Artikkel 41

▼C5

Täiendavad õigusnormid nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral võetavate meetmete kohta ning ühine meetmete kataloog

▼B

1. Kui pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan kahtlustab või saab põhjendatud teavet, muu hulgas teistelt pädevatelt asutustelt või asjakohasel juhul kontrolliasutustelt või kontrollorganitelt, et ettevõtja kavatseb kasutada toodet või viia turule toote, mis ei pruugi vastata käesolevale määrusele, kuid mis kannab mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavat märgistust, või kui mõni ettevõtja teavitab pädevat asutust, kontrolliasutust või kontrollorganit artikli 27 kohaselt nõuete rikkumise kahtlusest, teeb ta artiklit 29 arvesse võttes järgmist:

- a) korraldab kooskõlas määrusega (EL) 2017/625 kohe ametliku uurimise, et kontrollida vastavust käesolevale määrusele; uurimine tuleb lõpule viia nii kiiresti kui võimalik mõistliku aja jooksul, võttes arvesse toote säilimisaega ja juhtumi keerukust;
- b) keelab ajutiselt asjaomaste toodete turule viimise mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena ning selle kasutamise mahepõllumajanduslikus tootmises, kuni punktis a osutatud uurimise tulemuste selgumiseni. Enne otsuse tegemist annab pädev asutus või asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjale võimaluse esitada märkusi.

2. Kui lõike 1 punktis a osutatud uurimine ei näita ühtegi nõuete rikkumist, mis mõjutaks mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust, lubatakse ettevõtjal asjaomast toodet kasutada või see mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena turule viia.

▼B

3. Liikmesriigid võtavad meetmed ja kehtestavad karistused, et takistada käesoleva määruse IV peatükis osutatud märgiste pettuslikku kasutamist.

4. Pädevad asutused koostavad ühise kataloogi meetmetest, mida tuleb nende territooriumil ka kontrolliasutustel ja kontrollorganitel kohaldada nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral.

5. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et täpsustada ühtset korda juhtudeks, kui pädevad asutused peavad võtma meetmeid nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 42***▼C5****Täiendavad õigusnormid terviklust mõjutavate nõuete rikkumise korral võetavate meetmete kohta****▼B**

1. Kui nõuete rikkumine mõjutab mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust mis tahes tootmis-, ettevalmistus- või turustustapis, näiteks juhul, kui see tuleneb lubamatute toodete, ainete või meetodite kasutamisest või mitterahepõllumajanduslike toodetega segunemisest, tagavad pädevad asutused ning asjakohasel juhul kontrolliasutused ja kontrollorganid lisaks kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikliga 138 võetavatele meetmetele, et kogu asjaomase tootepartii või tootmistsükli puhul ei viidata märgistamisel ja reklaamimisel mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile.

2. Tõsise, korduva või jätkuva nõuete rikkumise korral tagavad pädevad asutused ning asjakohasel juhul kontrolliasutused ja kontrollorganid, et lisaks lõikes 1 sätestatud meetmetele ning eelkõige määruse (EL) 2017/625 artikli 138 kohaselt võetud asjakohastele meetmetele keelatakse asjaomastel ettevõtjatel või ettevõtjate rühmadel teatavaks ajavahemikuks selliste toodete turustamine, mille puhul viidatakse mahepõllumajanduslikule tootmisele, ning et nende artiklis 35 osutatud sertifikaat vastavalt vajadusele kas peatatakse või tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 43***Täiendavad teabevahetuse reeglid**

1. Lisaks määruse (EL) 2017/625 artikli 105 lõikes 1 ja artikli 106 lõikes 1 sätestatud kohustustele jagavad pädevad asutused viivitamata teiste pädevate asutuste ning komisjoniga teavet iga sellise nõuete rikkumise kahtluse kohta, mis mõjutab mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust.

Pädevad asutused jagavad seda teavet teiste pädevate asutuste ja komisjoniga, kasutades komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud arvutisüsteemi, mis võimaldab dokumentide ja teabe elektroonilist vahetust.

▼B

2. Kui esineb nõuete rikkumise kahtlus või kui on tuvastatud nõuete rikkumine seoses teiste kontrolliasutuste või kontrollorganite kontrollitavate toodetega, teavitavad kontrolliasutused ja kontrollorganid viivitamata kõnealuseid teisi kontrolliasutusi või kontrollorganeid.

3. Kontrolliasutused ja kontrollorganid vahetavad teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganitega muud asjakohast teavet.

4. Taotluse korral, mis on põhjendatud vajadusega tagada, et toode oleks toodetud kooskõlas käesoleva määrusega, vahetavad kontrolliasutused ja kontrollorganid enda korraldatud kontrollide tulemusi käsitlevat teavet teiste pädevate asutuste ja komisjoniga.

5. Pädevad asutused vahetavad teavet kontrollorganite järelevalve kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 11 osutatud riiklike akrediteerimisasutustega.

6. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ⁽²⁾ artikli 58 ja nimetatud artikli alusel vastu võetud õigusaktide kohaldamise eesmärgil võtavad pädevad asutused asjakohased meetmed ja kehtestavad dokumenteeritud menetlused, et tagada kontrollitulemusi käsitleva teabe edastamine makseasutusele kooskõlas selle vajadustega.

7. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega täpsustatakse, millist teavet peavad ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute eest vastutavad pädevad asutused, kontrolliasutused ja kontrollorganid kooskõlas käesoleva artikliga esitada, sellise teabe asjakohased saajad ja esitamisel järgitav kord, sealhulgas nõuded lõikes 1 osutatud arvutisüsteemi funktsioonidele.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

VII PEATÜKK

KAUBAVAHETUS KOLMANDATE RIIKIDEGA

*Artikkel 44***Mahepõllumajanduslike toodete eksport**

1. Toodet võib liidust mahepõllumajandusliku tootena eksportida ja see võib kanda Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo, kui see toode vastab käesolevas määruses sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise nõuetele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

▼B

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust seoses kolmandate riikide tolliasutustele mõeldud dokumentidega, eelkõige puudutab see mahepõllumajandusliku ekspordisertifikaadi väljastamist, mis toimub võimaluse korral alati elektrooniliselt, ning kinnitust, et eksporditavad mahepõllumajanduslikud tooted vastavad käesolevale määrusele.

*Artikkel 45***Mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete import**

1. Toodet võib importida kolmandast riigist liidu turule viimiseks mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena, kui täidetud on järgmised kolm tingimust:

a) toode on artikli 2 lõikes 1 osutatud toode;

b) kohaldub üks järgmistest:

i) toode vastab käesoleva määruse II, III ja IV peatükile ning kõigi ettevõtjate ja artiklis 36 osutatud ettevõtjate rühmade, sealhulgas asjaomase kolmanda riigi eksportijate suhtes on kohaldatud artikli 46 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuste või kontrollorganite kontrolli ning kõnealused asutused või organid on neile väljastanud sertifikaadi, mis kinnitab, et nad täidavad käesolevat määrust;

ii) kui toode pärineb artikli 47 kohaselt tunnustatud kolmandast riigist, vastab see asjakohases kaubanduslepingus sätestatud tingimustele, või

iii) kui toode pärineb artikli 48 kohaselt tunnustatud kolmandast riigist, vastab see asjaomase kolmanda riigi samaväärsetele tootmis- ja kontrollinõuetele ning imporditava tootega on kaasas asjaomase kolmanda riigi pädevate asutuste, kontrolliasutuste või kontrollorganite väljastatud kontrollisertifikaat, mis kinnitab kõnealust vastavust, ja

c) kolmandate riikide ettevõtjatel on võimalik igal ajal esitada importijatele ja riiklikele ametiasutustele liidus ning kolmandates riikides teavet, mis võimaldab identifitseerida nende tarnijaettevõtjad ning nende tarnijate kontrolliasutused või kontrollorganid, et tagada asjaomase mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote jälgitavus. See teave tehakse kättesaadavaks ka importijate kontrolliasutustele või kontrollorganitele.

2. Kooskõlas artikli 24 lõikes 9 sätestatud menetlusega võib komisjon anda eriloo toodete ja ainete kasutamiseks kolmandates riikides ja liidu äärepoolseimates piirkondades, võttes arvesse erinevusi taime- või loomakasvatuse ökoloogilises tasakaalus, konkreetseid ilmastikutingimusi, traditsioone ja kohalikke tingimusi neis piirkondades. Selliseid eriloo võib anda kaheks aastaks ja seda aega võib pikendada, kusjuures eriloole laienevad II peatükis kehtestatud põhimõtted ja artikli 24 lõigetes 3 ja 6 sätestatud kriteeriumid.

▼B

3. Kooskõlas artikliga 22 selliste kriteeriumide sätestamisel, mille alusel loetakse olukord katastroofiolukorraks, ja katastroofiolukorras tegutsemise erinormide sätestamisel, võtab komisjon arvesse ka erinevusi ökoloogilises tasakaalus ning ilmastiku- ja kohalikke tingimusi kolmandates riikides ja liidu äärepoolseimates piirkondades.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse erinormid, mis käsitlevad lõike 1 punktis b osutatud sertifikaatide sisu, nende väljastamise korda ning kontrolli ja sertifikaadi väljastamise tehnilisi vahendeid, eelkõige seoses pädevate asutuste, kontrolliasutuste ja kontrollorganite rolliga tagada selliste imporditud toodete jälgitavus ja nõuetele vastavus, mida kavatakse viia liidu turule lõikes 1 osutatud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetena.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Lõikes 1 osutatud mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete liitu importimise tingimuste ja meetmete täitmist kontrollitakse piiripunktis kooskõlas määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõikega 1. Kõnealuse määruse artikli 49 lõikes 2 osutatud füüsiliste kontrollide sagedus sõltub käesoleva määruse artikli 3 punktis 57 määratletud nõuete rikkumise tõenäosusest.

*Artikkel 46***Kontrolliasutuste ja kontrollorganite tunnustamine**

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega tunnustatakse selliseid kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, mis on pädevad tegema kolmandates riikides kontrolle ja väljastama mahepõllumajanduse sertifikaate, millega tunnistatakse kontrolliasutuste ja kontrollorganite tunnustus kehtetuks ning millega kehtestatakse tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼M10

2. Kontrolliasutustele ja kontrollorganitele antakse vastavalt lõikele 1 tunnustus artikli 35 lõikes 7 loetletud kategooriatesse kuuluvate toodete impordi kontrollimiseks, kui nad vastavad järgmistele kriteeriumidele:

- a) nad on seaduslikult asutatud ühes liikmesriigis või kolmandas riigis;
- b) nad on suutlikud tegema kontrolle, et tagada artikli 45 lõike 1 punktis a, punkti b alapunktis i ja punktis c ning käesolevas artiklis sätestatud tingimuste täitmine liitu importimiseks mõeldud mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete puhul, ilma kontrolliülesannet delegeerimata; käesolevat punkti ei kohaldata selliste kontrolliülesannete puhul, mida täidavad isikud, kes töötavad individuaalse lepingu või ametliku kokkuleppe alusel, mille kohaselt nad alluvad juhtimiskontrollile, samuti ei loeta lepingu sõlminud kontrolliasutuste või kontrollorganite menetlusi delegeerimiseks ning kontrolliülesannete delegeerimise keeldu ei kohaldata proovivõtu suhtes;

▼ **M10**

- c) nad on piisavalt objektiivsed ja erapooletud ning neil puudub huvide konflikt seoses kontrolliülesannete täitmisega; nad on eelkõige kehtestanud korra, millega tagatakse, et kontrolle ja muid toiminguid tegevatel töötajatel ei ole huvide konflikti ning et samad inspektorid ei kontrolli ettevõtjaid rohkem kui kolm aastat järjest;
- d) kontrollorganite puhul on nad käesoleva määruse kohaseks tunnustamiseks akrediteeritud ainult ühe akrediteerimisasutuse poolt asjakohase harmoneeritud standardi „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“ alusel, mille viide on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*;
- e) neil on kontrolliülesannete täitmiseks vajalik oskusteave, varustus ja taristu ning piisaval arvul asjakohase kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid;
- f) neil on suutlikkus ja pädevus viia läbi sertifitseerimis- ja kontrollitoiminguid kooskõlas käesoleva määruse ja eelkõige komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1698 ⁽¹⁾ nõuetega igat liiki ettevõtjate (üks ettevõtja või ettevõtjate rühm) puhul igas kolmandas riigis ja iga tootekategooria puhul, mille jaoks nad soovivad tunnustust saada;
- g) nad on kehtestanud protseduurid ja korra, et tagada enda tehtud kontrollide ja muude toimingute erapooletus, kvaliteet, järjepidevus, tulemuslikkus ja asjakohasus;
- h) neil on piisavalt kvalifitseeritud ja kogenud töötajaid, et kontrolle ja muid toiminguid oleks võimalik teha tõhusalt ja õigeaegselt;
- i) neil on asjakohased ja nõuetekohaselt hooldatud vahendid ja seadmed tagamaks, et töötajatel oleks võimalik teha kontrolle ja muid toiminguid tõhusalt ja õigeaegselt;
- j) neil on kehtestatud kord tagamaks, et nende töötajatel oleks juurdepääs ettevõtjate ruumidele ja nende hoitavatele dokumentidele, et neil oleks võimalik oma tööülesandeid täita;
- k) neil on ettevõttesisesed oskused, koolitused ja protseduurid, mis sobivad ettevõtjate ning vajaduse korral ettevõtjate rühma sisekontrollisüsteemi kontrollimiseks, sealhulgas inspekteerimiseks;
- l) nende varasemat tunnustust konkreetse kolmanda riigi ja/või tootekategooria puhul ei ole vastavalt lõikele 2a kehtetuks tunnistatud või ükski akrediteerimisasutus ei ole nende akrediteeringut kehtetuks tunnistanud või peatanud vastavalt tema peatamise või kehtetuks

⁽¹⁾ Komisjoni 13. juuli 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/1698, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 menetlusnõuetega selliste kontrolliasutuste ja kontrollorganite tunnustamiseks, kes on pädevad kontrollima kolmandates riikides mahepõllumajanduslikuna sertifitseeritud ettevõtjaid ja ettevõtjate rühmi ning mahepõllumajanduslikke tooteid, ning nende järelevalve eeskirjade ning kõnealuste kontrolliasutuste ja kontrollorganite tehtavate kontrollide ja muude toimingutega (ELT L 336, 23.9.2021, lk 7).

▼ M10

tunnistamise menetlusele, mis on kehtestatud asjaomase rahvusvahelise standardi, eelkõige Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) standardi 17011 „Vastavushindamine. Üldnõuded vastavushindamisasutusi akrediteerivatele akrediteerimisasutustele“ kohaselt, 24 kuu jooksul enne:

- i) nende tunnustamisaotlust sama kolmanda riigi ja/või sama tootekategooria kohta, välja arvatud juhul, kui varasem tunnustamine tunnistati kehtetuks vastavalt lõike 2a punktile k;
- ii) nende taotlust laiendada tunnustamise kohaldamisala täiendavale kolmandale riigile kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2021/1698 artikliga 2, välja arvatud juhul, kui varasem tunnustamine tunnistati kehtetuks vastavalt käesoleva artikli lõike 2a punktile k;
- iii) nende taotlust laiendada tunnustamise kohaldamisala täiendavale tootekategooriale vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2021/1698 artiklile 2;
- m) kontrolliasutuste puhul on nad selle kolmanda riigi avalik-õiguslikud haldusorganisatsioonid, mille jaoks nad tunnustust taotleavad;
- n) nad vastavad delegeeritud määruse (EL) 2021/1698 I peatükis sätestatud menetlusnõuetele ning
- o) nad vastavad kõikidele täiendavatele kriteeriumidele, mis võidakse sätestada lõike 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.

2a. Komisjon võib konkreetse kolmanda riigi ja/või tootekategooria puhul kontrolliasutuse või kontrollorgani tunnustuse kehtetuks tunnistada, kui:

- a) üks lõikes 2 sätestatud tunnustamise kriteeriumidest ei ole enam täidetud;
- b) komisjon ei ole saanud delegeeritud määruse (EL) 2021/1698 artiklis 4 osutatud aastaaruannet kõnealuses artiklis sätestatud tähtajaks või aastaaruandes esitatud teave on puudulik, ebatäpne või ei vasta kõnealuses määruuses sätestatud nõuetele;
- c) kontrolliasutus või kontrollorgan ei tee kättesaadavaks või ei edasta kogu teavet, mis on seotud lõikes 4 osutatud tehnilise toimikuga, tema rakendatava kontrollisüsteemiga, ettevõtjate või ettevõtjate rühmade ajakohastatud loeteluga või tema tunnustuse kohaldamisalaga hõlmatud mahepõllumajanduslike toodetega;
- d) kontrolliasutus või kontrollorgan ei teata komisjonile 30 kalendripäeva jooksul lõikes 4 osutatud tehnilise toimiku muudatustest;
- e) kontrolliasutus või kontrollorgan ei esita komisjoni või liikmesriigi nõutud teavet ettenähtud tähtaja jooksul või teave on puudulik, ebatäpne või ei vasta käesolevas määruuses, delegeeritud määruuses (EL) 2021/1698 ja lõike 8 kohaselt vastu võetavas rakendusaktis sätestatud nõuetele või ei tee komisjoniga koostööd, eelkõige nõuete rikkumise uurimise ajal;

▼M10

- f) kontrolliasutus või kontrollorgan ei nõustu komisjoni algatatud kohapealse kontrolli või auditiga;
- g) kohapealse kontrolli või auditi tulemus näitab, et kontrollimeetmetes esineb järjepidevaid puudusi või kontrolliasutus või kontrollorgan ei suuda oma komisjonile esitatud tegevuskavas rakendada kõiki soovitusi, mille komisjon on teinud pärast kohapealset kontrolli või auditit;
- h) kontrolliasutus või kontrollorgan ei võta komisjoni poolt vastavalt olukorra tõsidusele määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 30 kalendripäeva, asjakohaseid parandusmeetmeid nõuete rikkumise ja tuvastatud rikkumiste suhtes;
- i) kui ettevõtja muudab oma kontrolliasutust või kontrollorganit, ei edasta kontrolliasutus või kontrollorgan uuele kontrolliasutusele või kontrollorganile ettevõtja kontrollitoimiku asjakohaseid osi, sealhulgas kirjalikke dokumente, hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul pärast üleandmise taotluse saamist ettevõtjalt või uuel kontrolliasutusest või kontrollorganilt;
- j) on oht, et tarbijat eksitatakse tunnustamise kohaldamisalasse kuuluvate toodete tegeliku olemuse suhtes, või
- k) kontrolliasutus või kontrollorgan ei ole 48 järjestikuse kuu jooksul sertifitseerinud ühtegi ettevõtjat kolmandas riigis, mille jaoks teda on tunnustatud.

▼B

3. Lõike 2 punktis d osutatud akrediteeringu võib anda ainult
 - a) liidus asuv riiklik akrediteerimisasutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008 või
 - b) väljaspool liitu asuv akrediteerimisasutus, kes on alla kirjutanud rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi mitmepoolse tunnustamise lepingule.
4. Kontrolliasutused ja kontrollorganid esitavad komisjonile taotluse tunnustuse saamiseks. Taotlus koosneb tehnilisest toimikust, mis sisaldab kogu teavet, mida on vaja lõikes 2 sätestatud kriteeriumide täitmise tagamiseks.

Kontrolliasutused esitavad pädeva asutuse koostatud viimase hindamisaruande ning kontrollorganid esitavad akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistuse. Asjakohasel juhul esitavad kontrolliasutused ja kontrollorganid ka viimased aruanded nende tegevuse kohapealse hindamise, järelevalve ja mitmeaastase ümberhindamise kohta.

5. Lõikes 4 osutatud teabele ja igasugusele muule kontrolliasutust või kontrollorganit käsitlevale asjakohasele teabele tuginedes tagab komisjon tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite asjakohase järelevalve, vaadates korrapäraselt üle nende töö tulemused ja tunnustuse. Kõnealuse järelevalve tegemisel võib komisjon nõuda akrediteerimisasutustelt või asjakohasel juhul pädevatelt asutustelt lisateavet.

▼B

6. Järelevalve laad määratakse kindlaks lõikes 5 osutatud nõuete rikkumise tõenäosuse hindamise alusel, võttes arvesse eelkõige kontrolliasutuse või kontrollorgani tegevust, tema kontrollitavate toodete liiki ja ettevõtjate tüüpi ning muutusi tootmisnõuetes ja kontrollimeetmetes.

Lõikes 1 osutatud kontrolliasutuste või kontrollorganite tunnustus tunnistatakse kõnealuses lõikes osutatud korra kohaselt viivitamata kehtetuks eelkõige juhul, kui sertifitseerimises või kooskõlas lõikega 8 kehtestatud kontrollides ja toimingutes on tuvastatud tõsiseid või korduvaid rikkumisi ning kui asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan ei võta pärast komisjoni taotlust aegsasti asjakohaseid parandusmeetmeid komisjoni määratud tähtaja jooksul. Tähtaeg määratakse kindlaks vastavalt probleemi tõsidusele ning üldjuhul ei või see olla lühem kui 30 päeva.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte,

a) millega muudetakse käesoleva artikli lõiget 2, lisades täiendavaid kriteeriume seal sätestatutele, et tunnustada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolliasutusi ja kontrollorganeid ja nende tunnustus kehtetuks tunnistada, või millega muudetakse kõnealuseid lisatud kriteeriume;

b) millega täiendatakse käesolevat määrust seoses

i) komisjoni poolt kooskõlas lõikega 1 tunnistatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite üle järelevalve tegemisega, sealhulgas kohapealne kontroll, ning

ii) kontrollide ja muude toimingutega, mida kõnealused kontrolliasutused ja kontrollorganid teevad.

8. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et tagada meetmete kohaldamine eelkõige selliste nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral, mis mõjutab käesolevas artiklis sätestatud tunnustuse alusel imporditud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust. Sellise meetmena võib eelkõige kontrollida mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust enne toodete viimist liidu turule ning asjakohasel juhul peatada luba viia selliseid tooteid liidu turule mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetena.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud ebaausate tavade või mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtete ja nõuetega kokkusobimatute tavade, tarbijausalduse kaitse või ettevõtjate ausa konkurentsi kaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli 55 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, et võtta käesoleva artikli lõikes 8 osutatud meetmeid või tunnistada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite tunnustuse tühistamine kehtetuks.

▼B*Artikkel 47***Samaväärsus kaubanduslepingu alusel**

Artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud tunnustatud kolmas riik on kolmas riik, mida liit on tunnustanud kaubanduslepingu alusel riigina, millel on tootmissüsteem, mis vastab samaväärsetele eesmärkidele ja põhimõtetele, sest ta kohaldab õigusnorme, mis tagavad nõuetele vastavuse puhul liidu õigusnormidega võrdse kindlustaseme.

*Artikkel 48***Samaväärsus nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 alusel**

1. Artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud tunnustatud kolmas riik on kolmas riik, mida on tunnustatud samaväärsuse otstarbel määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 2 alusel, sealhulgas käesoleva määruse artiklis 58 sätestatud üleminekumeetme alusel tunnustatud riigid.

Tunnustus lõppeb ►**M3** 31. detsembril 2026 ◀.

2. Aastaruannete alusel, mille lõikes 1 osutatud kolmandad riigid saadavad komisjonile iga aasta 31. märtsiks oma kehtestatud kontrollimeetmete rakendamise ja nende täitmise tagamise kohta, ning muud saadud teavet arvesse võttes tagab komisjon tunnustatud kolmandate riikide asjakohase järelevalve nende tunnustuse korrapärase läbivaatamise kaudu. Selleks võib komisjon paluda liikmesriikide abi. Järelevalve laad määratakse kindlaks nõuete rikkumise tõenäosuse hindamise alusel, võttes arvesse eelkõige asjaomasest kolmandast riigist liitu eksporditava kauba kogust, pädevate asutuste seire- ja järelevalve tulemusi ning varasemate kontrollide tulemusi. Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule läbivaatamise tulemustest korrapäraselt aru.

3. Komisjon koostab rakendusaktiga lõikes 1 osutatud kolmandate riikide loetelu ja võib seda loetelu rakendusaktidega muuta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust seoses teabega, mida käesoleva artikli lõike 3 kohaselt loetellu kantud kolmandad riigid peavad esitama ja mida on vaja nende tunnustuse järelevalveks komisjoni poolt, ning seoses kõnealuse komisjonipoolse järelevalvega, sealhulgas kohapealsete kontrollide kaudu.

5. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et tagada meetmete kohaldamine eelkõige selliste nõuete rikkumise kahtluse või tuvastatud nõuete rikkumise korral, mis mõjutab käesolevas artiklis osutatud kolmandatest riikidest imporditud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust. Sellise meetmena võib eelkõige kontrollida mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust enne toodete viimist liidu turule ning asjakohasel juhul peatada luba viia selliseid tooteid liidu turule mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetena.

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 49***Komisjoni aruanne artiklite 47 ja 48 kohaldamise kohta**

Komisjon esitab ►**M3** 31. detsembriks 2022 ◀ Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artiklite 47 ja 48 kohaldamise seisu kohta, eelkõige seoses kolmandate riikide tunnustamisega samaväärsuse alusel.

VIII PEATÜKK

ÜLDSÄTTED*1. JAGU****Mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete vaba liikumine****Artikkel 50***Mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete turuleviimise keelamise ja piiramise keeld**

Pädevad asutused, kontrolliasutused ja kontrollorganid ei keela ega piira tootmise, märgistamise või toodete esitlusviisiga seotud põhjendustele tuginedes teises liikmesriigis asuva teise pädeva asutuse, kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt kontrollitud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete turuleviimist, kui nimetatud tooted vastavad käesolevale määrusele. Eelkõige ei tehta muid ametlikke kontrole ega muid ametlikke toiminguid kui need, mida tehakse määruse (EL) 2017/625 alusel, ega koguta muid ametlike kontrollide ja ametlike toimingute eest võetavaid tasusid kui need, mis on sätestatud nimetatud määruse VI peatükis.

*2. JAGU****Teave, aruandlus ja seonduvad erandid****Artikkel 51***Mahepõllumajanduse sektori ja kaubavahetusega seotud teave**

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal käesoleva määruse rakendamiseks ja kohaldamise seireks vajaliku teabe. Selline teave põhineb nii palju kui võimalik usaldusväärsetel andmeallikatel. Komisjon võtab arvesse andmevajadust ja sünergiat võimalike andmeallikate vahel, eelkõige nende vajaduse korral statistilistel eesmärkidel kasutamist.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid seoses lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks kasutatava süsteemiga, esitatava teabe üksikasjadega ning kuupäevaga, millal see teave tuleb esitada.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 52***Pädevate asutuste, kontrolliasutuste ja kontrollorganitega seotud teave**

1. Liikmesriikidel on regulaarselt ajakohastatav loetelu, mis sisaldab järgmist teavet:

- a) pädevate asutuste nimed ja aadressid ning
- b) kontrolliasutuste ja kontrollorganite nimed, aadressid ja koodnumbrid.

Liikmesriigid edastavad need loetelud ja kõik neisse tehtud muudatused komisjonile ja avalikustavad need, välja arvatud juhul, kui loetelud on juba edastatud ja avalikustatud määruse (EL) 2017/625 artikli 4 lõike 4 kohaselt.

2. Lõike 1 alusel esitatud teabele tuginedes avaldab komisjon internetis korrapäraselt lõike 1 punktis b osutatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite ajakohastatud loetelu.

*Artikkel 53***Erandid, load ja aruanne**

1. Erandid mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali ja mahepõllumajanduslike loomade kasutamisest, mis on sätestatud II lisa I osa punktis 1.8.5 ja II lisa II osa punktides 1.3.4.3 ja 1.3.4.4, välja arvatud II lisa II osa punkt 1.3.4.4.2, kaotavad kehtivuse ►**M3** 31. detsembril 2036 ◀.

2. Võttes aluseks käesoleva artikli lõikes 7 sätestatud aruandes esitatud järeldused mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali ja loomade kättesaadavuse kohta, on komisjonil alates ►**M3** 1. jaanuarist 2029 ◀ õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesolevat määrust järgmiselt:

- a) II lisa I osa punktis 1.8.5 ja II lisa II osa punktides 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 osutatud erandite, välja arvatud II lisa II osa punkt 1.3.4.4.2, kohaldamine lõpetatakse varasemal kuupäeval kui ►**M3** 31. detsember 2036 ◀ või pikendatakse erandite kohaldamist pärast nimetatud kuupäeva, või
- b) II lisa II osa punktis 1.3.4.4.2 osutatud erandi kohaldamine lõpetatakse.

3. Alates ►**M3** 1. jaanuarist 2027 ◀ on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse artikli 26 lõike 2 punkti b, et laiendada artikli 26 lõikes 2 osutatud teabesüsteemi kohaldamisala noorkanadele, ning II lisa II osa punkti 1.3.4.3, et võtta noorkanu käsitlevate erandite tegemisel aluseks kõnealuse süsteemi kohaselt kogutud andmed.

▼B

4. Võttes aluseks teabe kodulindude ja sigade mahepõllumajandusliku proteiinsööda kättesaadavuse kohta, mille liikmesriigid on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 6 kättesaadavaks teinud või mis on esitatud käesoleva artikli lõikes 7 sätestatud aruandes, on komisjonil alates ►M3 1. jaanuarist 2026 ◄ õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega lõpetatakse II lisa II osa punkti 1.9.3.1 alapunktis c ja punkti 1.9.4.2 alapunktis c osutatud lubade kehtivus, millega lubatakse kasutada kodulindude ja sigade söötmisel mitterahvatööstuslikku proteiinsööda, varasemal kuupäeval kui ►M3 31. detsember 2026 ◄ või pikendatakse nende lubade kehtivust pärast nimetatud kuupäeva.

5. Komisjon pikendab lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud erandite või lubade kohaldamist üksnes nii kauaks, kui tal on eelkõige liikmesriikide poolt kooskõlas lõikega 6 esitatud teavet, mis kinnitab, et asjaomast taimset paljundusmaterjali, loomi või sööta ei ole liidu turul saada.

6. Iga aasta 30. juuniks teevad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele kättesaadavaks

a) artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasis ja artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemides sisalduva teabe, ning kui see on asjakohane, artikli 26 lõikes 3 osutatud süsteemides sisalduva teabe;

b) teabe erandite kohta, mis on tehtud kooskõlas II lisa I osa punktiga 1.8.5 ning II lisa II osa punktidega 1.3.4.3 ja 1.3.4.4, ning

c) teabe kodulindude ja sigade mahepõllumajandusliku proteiinsööda kättesaadavuse kohta liidu turul ning teabe kooskõlas II lisa II osa punkti 1.9.3.1 alapunktiga c ja punkti 1.9.4.2 alapunktiga c antud lubade kohta.

7. Komisjon esitab ►M3 31. detsembriks 2026 ◄ Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande allpool loetletud toodete kättesaadavuse kohta liidu turul ning, kui see on asjakohane, neile toodetele piiratud juurdepääsu põhjused:

a) mahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal;

b) mahepõllumajanduslikud loomad, kes kuuluvad II lisa II osa punktides 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 osutatud erandite alla;

c) kodulindude ja sigade söötmiseks kasutatav mahepõllumajanduslik proteiinsööt, mille jaoks on vaja II lisa II osa punkti 1.9.3.1 alapunktis c ja punkti 1.9.4.2 alapunktis c osutatud lube.

Aruande koostamisel võtab komisjon eelkõige arvesse kooskõlas artikliga 26 kogutud andmeid ning käesoleva artikli lõikes 6 osutatud erandite ja lubadega seonduvat teavet.

▼B

IX PEATÜKK

MENETLUS-, ÜLEMINER- JA LÕPPSÄTTED

1. JAGU

*Menetlussätted**Artikkel 54***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. ►C1 Artikli 2 lõikes 6, artikli 9 lõikes 11, artikli 10 lõikes 5, artikli 12 lõikes 2, artikli 13 lõikes 3, artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2, artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõikes 2, artikli 18 lõikes 2, artikli 19 lõikes 2, artikli 21 lõikes 1, artikli 22 lõikes 1, artikli 23 lõikes 2, artikli 24 lõikes 6, artikli 30 lõikes 7, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 6, artikli 34 lõikes 8, artikli 35 lõikes 9, artikli 36 lõikes 3, artikli 38 lõikes 8, artikli 40 lõikes 11, artikli 44 lõikes 2, artikli 46 lõikes 7, artikli 48 lõikes 4, artikli 53 lõikes 2, 3 ja 4, artikli 57 lõikes 3 ja artikli 58 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 17. juunist 2018. ◄ Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 6, artikli 9 lõikes 11, artikli 10 lõikes 5, artikli 12 lõikes 2, artikli 13 lõikes 3, artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2, artikli 16 lõikes 2, artikli 17 lõikes 2, artikli 18 lõikes 2, artikli 19 lõikes 2, artikli 21 lõikes 1, artikli 22 lõikes 1, artikli 23 lõikes 2, artikli 24 lõikes 6, artikli 30 lõikes 7, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 6, artikli 34 lõikes 8, artikli 35 lõikes 9, artikli 36 lõikes 3, artikli 38 lõikes 8, artikli 40 lõikes 11, artikli 44 lõikes 2, artikli 46 lõikes 7, artikli 48 lõikes 4, artikli 53 lõikes 2, 3 ja 4, artikli 57 lõikes 3 ja artikli 58 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B

6. Artikli 2 lõike 6, artikli 9 lõike 11, artikli 10 lõike 5, artikli 12 lõike 2, artikli 13 lõike 3, artikli 14 lõike 2, artikli 15 lõike 2, artikli 16 lõike 2, artikli 17 lõike 2, artikli 18 lõike 2, artikli 19 lõike 2, artikli 21 lõike 1, artikli 22 lõike 1, artikli 23 lõike 2, artikli 24 lõike 6, artikli 30 lõike 7, artikli 32 lõike 4, artikli 33 lõike 6, artikli 34 lõike 8, artikli 35 lõike 9, artikli 36 lõike 3, artikli 38 lõike 8, artikli 40 lõike 11, artikli 44 lõike 2, artikli 46 lõike 7, artikli 48 lõike 4, artikli 53 lõigete 2, 3 ja 4, artikli 57 lõike 3 ja artikli 58 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 55***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee, mida nimetatakse mahepõllumajandusliku tootmise komiteeks. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

4. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

*2. JAGU****Kehtetuks tunnistamine ning ülemineku- ja lõppsätted****Artikkel 56***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 834/2007 tunnistatakse kehtetuks.

Nimetatud määruse kohaldamist jätkatakse sellegipoolest selleks, et viia lõpule kolmandatest riikidest esitatud ja menetluses olevate taotluste läbivaatamine, nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklis 58.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

▼B*Artikkel 57***Üleminekumeetmed seoses määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 3 alusel tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganitega**

1. Määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 3 alusel kontrolliasutustele ja kontrollorganitele antud tunnustus lõppeb hiljemalt ►**M3** 31. detsembril 2024 ◀.

2. Komisjon koostab rakendusaktiga määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 3 alusel tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu ning võib seda loetelu rakendusaktidega muuta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 55 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust seoses teabega, mida käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kontrolliasutused ja kontrollorganid peavad esitama ja mida on vaja nende tunnustuse järelevalveks komisjoni poolt, ning seoses kõnealuse komisjonipoolse järelevalvega, sealhulgas kohapealsete kontrollide kaudu.

*Artikkel 58***Üleminekumeetmed seoses määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 2 alusel kolmandatest riikidest esitatud taotlustega**

1. Komisjon viib lõpule kolmandate riikide selliste taotluste läbivaatamise, mis on esitatud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 2 alusel ja mis 17. juunil 2018 on menetluses. Selliste taotluste läbivaatamise suhtes kohaldatakse kõnealust määrust.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 54 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades menetlusnormid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taotluste läbivaatamiseks, nähes muu hulgas ette, millist teavet peavad kolmandad riigid esitama.

*Artikkel 59***Üleminekumeetmed seoses kontrolliasutuste ja kontrollorganite esimese tunnustamisega**

Erandina artikli 61 teises lõigus osutatud kohaldamise kuupäevast kohaldatakse artiklit 46 alates 17. juunist 2018 niivõrd, kui see on vajalik kontrolliasutuste ja kontrollorganite õigeaegse tunnustamise võimaldamiseks.

▼B*Artikkel 60***Üleminekumeetmed seoses määruse (EÜ) nr 834/2007 alusel toodetud mahepõllumajanduslike toodete varudega**

Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 834/2007 enne ►**M3** 1. jaanuari 2022 ◀ toodetud tooteid võib pärast kõnealust kuupäeva turule viia kuni varude ammendumiseni.

*Artikkel 61***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼M3

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

▼B

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

*I LISA***ARTIKLI 2 LÕIKES 1 OSUTATUD MUUD TOOTED**

- Toiduks või söödaks kasutatavad pärmid,
- mate, suhkrumais, viinapuulehed, palmipungad, humalavõrsed ja muud sarnased söödavad taimeosad ning neist valmistatud tooted,
- meresool ning muud toiduks ja söödaks kasutatavad soolad,
- lahtihaspeldamiseks sobivad siidiussikookonid,
- looduslikud kummivaigud ja vaigud,
- mesilasvaha,
- eeterlikud õlid,
- looduslikust korgist korgid, aglomeerimata ja ilma igasuguste sideaineteta,
- puuvill, kraasimata ja kammimata,
- vill, kraasimata ja kammimata,
- toornahad ja töötlemata nahad,
- taimse tooraine baasil valmistatavad traditsioonilised taimepreparaadid.

▼B*II LISA***III PEATÜKIS OSUTATUD ÜSIKASJALIKUD TOOTMISNÕUDED****I osa: Taimekasvatuse nõuded**

Lisaks artiklites 9–12 sätestatud tootmisnõuetele kohaldatakse mahepõllumajandusliku taimekasvatuse suhtes ka käesolevas osas sätestatud nõudeid.

1. Üldnõuded
 - 1.1. Mahepõllumajanduskultuure, välja arvatud looduslikult vees kasvavaid kultuure, toodetakse elavas mullas või elavas mullas, mida on segatud või väetatud mahepõllumajanduslikus tootmises lubatud materjalide ja toodetega, vahetult aluspinnase ja aluspõhjakiivimite peal.
 - 1.2. Keelatud on hüdropooniline tootmine, st looduslikult vees mittekasvatavate taimede kasvatamise meetod, mille puhul on taimede juured üksnes toitainelahuses või inerts keskkonnas, millele on lisatud toitainelahust.

▼M7

- 1.3. Erandina punktist 1.1 on lubatud järgmised kasvatusmeetodid:
 - a) selliste idandatud seemnete, sealhulgas idandite, võrsete ja noortaimede tootmine, mis kasvavad üksnes seemnetes olevatest toiduvadest, niisutades neid puhtas vees, tingimusel et seemned on mahepõllumajanduslikud. Keelatud on kasvusubstraadi kasutamine, välja arvatud inerts keskkonna kasutamine seemnete niiskena hoidmiseks, kui kõnealuse inerts keskkonna komponendid on lubatud kooskõlas artikliga 24;
 - b) siguripeade kasvatamine, sealhulgas nende kastmine puhtasse vette, tingimusel et taimne paljundusmaterjal on mahepõllumajanduslik. Kasvusubstraadi kasutamine on lubatud üksnes juhul, kui selle komponendid on lubatud vastavalt artiklile 24.

▼B

- 1.4. Erandina punktist 1.1 on lubatud järgmised kasvatusmeetodid:
 - a) taimede potis kasvatamine selliste dekoratiivtaimede ja maitsetaimede tootmiseks, mida müüakse lõpptarbijale koos potiga;
 - b) ümberistutamiseks mõeldud seemikute või istikute kasvatamine pottides.
- 1.5. Erandina punktist 1.1 on lubatud kultuure kasvatada peenrakastides üksnes pindalal, mis on enne 28. juunit 2017 Soomes, Rootsis ja Taanis sertifitseeritud mahepõllumajanduslikuna sellise kasvatusmeetodi puhul. Sellise pindala laiendamine ei ole lubatud.

Nimetatud erand lõpeb ►**M3** 31. detsembril 2031 ◀.

Komisjon esitab ►**M3** 31. detsembriks 2026 ◀ Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande peenrakastide kasutamise kohta mahepõllumajanduses. Kui see on asjakohane, võib aruande esitada koos seadusandliku ettepanekuga, mis käsitleb peenrakastide kasutamist mahepõllumajanduses.

▼B

- 1.6. Kõikide kasutatavate taimekasvatuse meetoditega välditakse või minimeeritakse igasugust täiendavat keskkonna saastumist.
- 1.7. Üleminek
 - 1.7.1. Et taimi ja taimseid saadusi oleks võimalik käsitleda mahepõllumajanduslike toodetena, peab käesolevas määruses sätestatud tootmisnõudeid olema kohaldatud põldude suhtes vähemalt kaheaastase üleminekuaja jooksul enne külvi või rohumaa või mitmeaastaste söödataimede puhul vähemalt kaks aastat enne nende kasutamist mahepõllumajandusliku söödana või muude mitmeaastaste taimede kui söödataimede puhul vähemalt kolm aastat enne mahepõllumajanduslike toodete esimest koristust.
 - 1.7.2. Kui maa või üks või mitu põldu on olnud saastunud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatute toodete või ainete, võib pädev asutus otsustada asjaomase maa või asjaomaste põldude puhul pikendada üleminekuajaga üle punktis 1.7.1 osutatud ajavahemiku.
 - 1.7.3. Mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatu toote või ainega töötlemise korral taotleb pädev asutus kooskõlas punktiga 1.7.1 uut üleminekuajaga.

Kõnealust üleminekuajaga võib lühendada kahel juhul:

 - a) mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatu toote või ainega töötlemine on osa taimekahjustajate või umbrohu, sh karantiinsete organismide või invasiivsete võõrliikide suhtes võetavast kohustuslikust tõrjemeetmest, mille on kehtestanud asjaomase liikmesriigi pädev asutus;
 - b) mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatu toote või ainega töötlemine on osa teaduslikest katsetest, mille on heaks kiitnud asjaomase liikmesriigi pädev asutus.
 - 1.7.4. Punktides 1.7.2 ja 1.7.3 osutatud juhtudel võetakse üleminekuaja kindlaksmääramisel arvesse järgmisi nõudeid:
 - a) asjaomase toote või aine lagunemisprotsess peab tagama, et üleminekuaja lõpuks sisaldab muld ja mitmeaastaste taimede puhul taim jääkaineid tähtsusetus koguses;
 - b) pärast töötlemist kogutud saaki ei tohi viia turule mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetena.
 - 1.7.4.1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike kõikidest otsustest, millega nad näevad ette kohustuslikud meetmed mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatu toote või ainega töötlemise korral.
 - 1.7.4.2. Mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatu toote või ainega töötlemisel punkti 1.7.5 alapunkti b ei kohaldata.
 - 1.7.5. Mahepõllumajanduslikuks loomakasvatuseks kasutatava maa puhul
 - a) kohaldatakse üleminekunõudeid selle tootmisüksuse kogu ala suhtes, kus loomasööta toodetakse,
 - b) olenemata punktist a võib üleminekuajaga lühendada ühele aastale mittetaimtooduliste liikide kasutatavate karjamaade ja vabaõhualade puhul.

▼ B

- 1.8. Taimede päritolu, sh taimne paljundusmaterjal
- 1.8.1. Taimede ja taimsete saaduste, välja arvatud taimse paljundusmaterjali kasvatamiseks tuleb kasutada ainult mahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali.
- 1.8.2. Sellise mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali saamiseks, mis on ette nähtud kasutamiseks muul otstarbel kui taimse paljundusmaterjali tootmiseks, peavad emataim ja asjakohasel juhul teised taimse paljundusmaterjali tootmiseks ette nähtud taimed olema kasvatatud kooskõlas käesoleva määrusega vähemalt ühe põlvkonna jooksul või mitmeaastaste taimede puhul vähemalt ühe põlvkonna kahe kasvuperioodi jooksul.
- 1.8.3. Mahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali valides peavad ettevõtjad eelistama mahepõllumajanduse jaoks sobivat mahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali.
- 1.8.4. Mahepõllumajanduslikuks tootmiseks sobivate mahepõllumajanduslike sortide aretus toimub mahepõllumajanduslikes tingimustes ja see keskendub geneetilise mitmekesisuse edendamisele, tuginedes loomulikule paljunemisvõimele, agronoomilisele tulemuslikkusele, haiguskindlusele ning kohanemisele erinevate kohalike mulla- ja ilmastikutingimustega.

Igasugune paljundamine, välja arvatud meristeemkultuuride puhul, toimub sertifitseeritud mahepõllumajandusmeetodil.

- 1.8.5. Üleminekuaja ja mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamine

▼ M4

- 1.8.5.1. ► **M11** Erandina punktist 1.8.1 võib ettevõtja kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a kasutada üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali, kui artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasist või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemist saadud andmete põhjal on näha, et ettevõtja kvalitatiivsed või kvantitatiivsed vajadused asjaomase mahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali järele ei ole rahuldatud. ◀

▼ M11

Kui mahepõllumajanduslikke seemikuid ei ole piisavalt saada, võib kasutada üleminekuaja seemikuid, mida turustatakse kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a ning mille kasvatamisel on järgitud järgmist:

- a) seemikud on kogu vähemalt 12 kuud kestva kasvuperioodi jooksul alates seemnetest kuni seemikute valmimiseni kasvanud põllul, millel täitub sama perioodi jooksul vähemalt 12 kuu pikkune üleminekuage, või
- b) seemikud on kasvanud mahepõllumajanduslikul või üleminekuaja põllul või punktis 1.4 osutatud erandi puhul pottides ning on kasvatatud üleminekuaja seemnetest, mis on korjatud taimedelt, mida on kasvatatud põllul, millel täitub sama perioodi jooksul vähemalt 12 kuu pikkune üleminekuage.

Kui mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali ei ole saada ettevõtja vajaduste rahuldamiseks piisava kvaliteediga või piisavas koguses, võivad pädevad asutused lubada kasutada mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali kooskõlas punktidega 1.8.5.3–1.8.5.8.

▼ M11

Selline üksikluba antakse välja ainult ühes järgmistest olukordadest:

- a) kui artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasis või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemis ei ole registreeritud ühtegi sorti liigist, mida ettevõtja soovib omandada;
- b) kui ükski taimset paljundusmaterjali turustav ettevõtja, ei saa pakkuda asjaomast mahepõllumajanduslikku või üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali õigeaegselt külvamiseks või istutamiseks olukorras, kus kasutaja on tellinud taimse paljundusmaterjali piisavalt aegsasti, et võimaldada mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimse paljundusmaterjali ettevalmistamist ja tarnimist;
- c) kui sort, mida ettevõtja soovib omandada, ei ole registreeritud artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasis või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemis mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjalina või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimse paljundusmaterjalina ning ettevõtja suudab tõendada, et ükski sama liigi registreeritud alternatiivsort ei ole sobiv eelkõige tootmiseks vajalike agronoomiliste, mullastiku- ja kliimatingimuste ning tehnoloogiliste omaduste tõttu;
- d) kui see on õigustatud kasutamiseks teadusuuringutes, väikesemahulistes välikatsetes, sordikaitse eesmärgil või tooteuunduseks ning asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on selleks nõusoleku andnud.

Enne sellise loa taotlemist kasutab ettevõtja artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasi või artikli 26 lõikes 2 osutatud süsteemi, et kontrollida, kas asjakohane mahepõllumajanduslik või üleminekuaja taimne paljundusmaterjal või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimne paljundusmaterjal on kättesaadav ja kas tema taotlus on seega põhjendatud.

▼ M4

Olenemata artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasi või artikli 26 lõike 2 punktis a osutatud süsteemi järgi sobiva kvaliteediga või sobivas koguses paljundusmaterjali kättesaadavusest, on ettevõtjal õigus artikli 6 punkti i järgides kasutada nii mahepõllumajanduslikku kui ka üleminekuaja taimset paljundusmaterjali, mis on saadud oma põllumajandusettevõttest.

- 1.8.5.2. ► **M11** Erandina punktist 1.8.1 võivad kolmandate riikide ettevõtjad kooskõlas artikli 10 lõike 4 teise lõigu punktiga a kasutada üleminekuaja taimset paljundusmaterjali või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimset paljundusmaterjali, kui on põhjendatud, et mahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal ei ole kolmanda riigi territooriumil, kus ettevõtja asub, piisava kvaliteediga või piisavas koguses kättesaadav. ◀

Ilma et see piiraks asjakohaste siseriiklike õigusnormide kohaldamist, võivad kolmandate riikide ettevõtjad kasutada nii mahepõllumajanduslikku kui ka üleminekuaja taimset paljundusmaterjali, mis on saadud nende oma põllumajandusettevõttest.

▼ M11

Kolmandates riikides asuvate ettevõtjate puhul võivad artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid anda loa kasutada mahepõllumajanduslikus tootmisüksuses mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kui üleminekuaja või mahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal või kooskõlas punktiga 1.8.6 lubatud taimne paljundusmaterjal ei ole ettevõtja asukohaks oleva kolmanda riigi territooriumil kättesaadav piisava kvaliteediga või piisavas koguses, ja järgitakse punktides 1.8.5.3, 1.8.5.4, 1.8.5.5 ja 1.8.5.8 sätestatud tingimusi.

▼ M4

- 1.8.5.3. Mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali ei töödelda pärast saagikoristust muude taimekaitsevahenditega kui käesoleva määruse artikli 24 lõike 1 kohaselt taimse paljundusmaterjali töötlemisel kasutada lubatud taimekaitsevahendid, välja arvatud juhul, kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on määruse (EL) 2016/2031 kohaselt ette näinud asjaomase liigi kõigi sortide ja heterogeense materjali keemilise töötlemise taimetervise eesmärgil piirkonnas, kus taimset paljundusmaterjali kavatakse kasutada.

Kui kasutatakse esimeses lõigus osutatud ettenähtud keemilise töötlemise läbinud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kohaldatakse selle põllu suhtes, kus töödeldud taimne paljundusmaterjal kasvab, vajaduse korral üleminekuaga vastavalt punktidele 1.7.3 ja 1.7.4.

- 1.8.5.4. Luba kasutada mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali antakse enne kultuuri külvamist või istutamist.
- 1.8.5.5. Luba kasutada mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali antakse üksikkasutajatele üheks hooajaks korraga ning lubade andmise eest vastutav pädev asutus, kontrolliasutus või -organ dokumenteerib loa saanud taimse paljundusmaterjali kogused.

- 1.8.5.6. Liikmesriikide pädevad asutused koostavad ametliku loendi liikidest, alamliikidest ja sortidest (vajaduse korral rühmitatud), mille puhul on kindlaks tehtud, et mahepõllumajanduslik või üleminekuaja taimne paljundusmaterjal on nende liikmesriikide territooriumil piisavas koguses ja sobivate sortidena kättesaadav. Sellesse loendisse kuuluvate liikide, alamliikide või sortide puhul ei väljastata asjaomase liikmesriigi territooriumil punkti 1.8.5.1 kohaseid lube, välja arvatud juhul, kui see on põhjendatud ühel punkti 1.8.5.1 alapunktis d loetletud põhjustest. Kui loendis oleva liigi, alamliigi või sordi puhul osutub mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse kättesaadava paljundusmaterjali kogus või kvaliteet erandlike asjaolude tõttu ebapiisavaks, võivad liikmesriikide pädevad asutused liigi, alamliigi või sordi loendist eemaldada.

Liikmesriikide pädevad asutused ajakohastavad oma loendit igal aastal ning teevad selle üldsusele kättesaadavaks.

Liikmesriikide pädevad asutused edastavad iga aasta 30. juuniks ja esimest korda 30. juuniks 2022 komisjonile ja teistele liikmesriikidele lingi veebisaidile, kus ajakohastatud loend on avalikult kättesaadav. Komisjon avaldab lingid riiklikele ajakohastatud loenditele selleks ettenähtud veebisaidil.

- 1.8.5.7. Erandina punktist 1.8.5.5 võivad liikmesriikide pädevad asutused anda igal aastal kõigile asjaomastele ettevõtjatele üldise loa kasutada:

- a) teatavat liiki või alamliiki, kui artikli 26 lõikes 1 osutatud andmebaasis või artikli 26 lõike 2 punktis a osutatud süsteemis ei ole registreeritud ühtegi sorti;
- b) teatavat sorti, kui punkti 1.8.5.1 alapunktis c sätestatud tingimused on täidetud.

Üldist luba kasutades peavad ettevõtjad arvestust kasutatud koguste üle ning lubade andmise eest vastutav pädev asutus dokumenteerib lubatud mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kogused.

Liikmesriikide pädevad asutused ajakohastavad igal aastal nende liikide, alamliikide ja sortide loendit, mille kohta antakse välja üldine luba, ning teevad selle loendi üldsusele kättesaadavaks.

Liikmesriikide pädevad asutused edastavad iga aasta 30. juuniks ja esimest korda 30. juuniks 2022 komisjonile ja teistele liikmesriikidele lingi veebisaidile, kus ajakohastatud loend on avalikult kättesaadav. Komisjon avaldab lingid riiklikele ajakohastatud loenditele selleks ettenähtud veebisaidil.

▼ M11

1.8.5.8. Pädevad asutused ei luba mittemahepõllumajanduslike seemikute kasutamist selliste liikide puhul, mille kasvutsükkel seemiku ümberistutamisest kuni toote esimese saagikoristuseni kestab vaid ühe kasvuperioodi.

1.8.6. Pädevad asutused või asjakohasel juhul artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid võivad lubada neil ettevõtjatel, kes toodavad mahepõllumajanduslikus tootmises kasutatavat taimset paljundusmaterjali, kasutada selleks mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kui emataimi või asjakohasel juhul muid taimse paljundusmaterjali tootmiseks ettenähtud ning kooskõlas punktiga 1.8.2 toodetud taimi ei ole saada piisavas koguses ega piisava kvaliteediga, samuti võivad nad lubada neil ettevõtjatel sellist materjali mahepõllumajandusliku tootmise jaoks turule viia, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kasutatud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali ei ole pärast saagikoristust töödeldud muude taimekaitsevahenditega kui käesoleva määruse artikli 24 lõike 1 kohaselt lubatud taimekaitsevahendid, välja arvatud juhul, kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on määruse (EL) 2016/2031 kohaselt ette näinud asjaomase liigi kõigi sortide ja heterogeense materjali keemilise töötlemise taimetervise eesmärgil piirkonnas, kus taimset paljundusmaterjali kavatakse kasutada. Kui kasutatakse ettenähtud keemilise töötlemise läbinud mittemahepõllumajanduslikku taimset paljundusmaterjali, kohaldatakse selle põllu suhtes, kus töödeldud taimne paljundusmaterjal kasvab, vajaduse korral üleminekuajaga vastavalt punktidele 1.7.3 ja 1.7.4;
- b) kasutatud mittemahepõllumajanduslik taimne paljundusmaterjal ei ole selliste liikide seemikud, mille kasvutsükkel seemiku ümberistutamisest kuni toote esimese saagikoristuseni kestab vaid ühe kasvuperioodi;
- c) taimset paljundusmaterjali on kasvatatud kooskõlas kõigi muude asjakohaste mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõuetega;
- d) mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise luba on saadud enne selle materjali külvamist või istutamist;
- e) loa andmise eest vastutav pädev asutus, kontrolliasutus või kontrollorgan annab loa ainult üksikkasutajatele ning üheks hooajaks korraga ja dokumenteerib loa saanud taimse paljundusmaterjali kogused;
- f) erandina punktist e võivad liikmesriikide pädevad asutused anda igal aastal üldloa konkreetse liigi või alamliigi või sordi mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamiseks, ning nad peavad tegema nende liikide, alamliikide või sortide loendi avalikult kättesaadavaks ja ajakohastama seda loendit igal aastal. Sel juhul peavad kõnealused pädevad asutused dokumenteerima lubatud mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kogused;
- g) käesoleva punkti kohaselt antud load kaotavad kehtivuse 31. detsembril 2036.

Liikmesriikide pädevad asutused edastavad iga aasta 30. juuniks ja esimest korda 30. juuniks 2023 komisjonile ja teistele liikmesriikidele teabe esimese lõigu kohaselt antud lubade kohta.

Esimese lõigu kohaselt taimset paljundusmaterjali tootvad ja turustavad ettevõtjad tohivad vabatahtlikkuse alusel avaldada artikli 26 lõike 2 kohaselt loodud riiklikes süsteemides asjakohase konkreetse teabe sellise paljundusmaterjali kättesaadavuse kohta. Ettevõtjad, kes otsustavad sellise teabe avaldada, peavad tagama, et teavet ajakohastatakse korrapäraselt ja et see eemaldatakse riiklikest süsteemidest, kui asjaomast paljundusmaterjali enam saada ei ole. Kui aluseks on võetud punktis f osutatud üldluba, peavad ettevõtjad kasutatud koguste kohta arvet pidama.

▼B

- 1.9. Mulla majandamine ja väetamine
- 1.9.1. Mahepõllumajanduslikus taimekasvatases kasutatakse maaharimis- ja maaviljelusviise, mis säilitavad või suurendavad orgaanilist ainet mullas, parandavad mulla stabiilsust ja mulla bioloogilist mitmekesisust ning tõkestavad pinnase tihenemist ja mullaerosiooni.
- 1.9.2. Mulla viljakust ja bioloogilist aktiivsust säilitatakse ja suurendatakse
 - a) mitmeaastase külvikorra abil, sealhulgas kasutades kohustuslikke liblikõielisi kultuure roteeruvate kultuuride jaoks põhi- või kattekultuuridena ja teisi haljasväetistaimi, välja arvatud rohumaa või mitmeaastaste söödataimede puhul;
 - b) kasvuhoonete või muude mitmeaastaste taimede kui söödataimede puhul üheaastaste haljasväetistaimede ja liblikõieliste taimede ning taimede mitmekesisuse abil ning
 - c) kõigil juhtudel mahepõllumajanduslikust tootmisest pärit eelistatavalt komposteeritud sõnniku või orgaanilise aine abil.
- 1.9.3. Kui taimede toitainevajadusi ei ole võimalik rahuldada punktides 1.9.1 ja 1.9.2 sätestatud meetmetega, võib üksnes vajalikul määral kasutada ainult neid väetisi ja mullaomaduste parandajaid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud. ►**M9** Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, kasutatud kogus ning asjaomased põllukultuurid ja põllud. ◀
- 1.9.4. Üleminekuaja üksustes ja mahepõllumajanduslikes üksustes kasutatav direktiivis 91/676/EMÜ määratletud loomasõnniku kogus ei tohi ületada 170 kg lämmastikku kasutatava põllumajandusmaa hektari kohta aastas. Kõnealune piirang kehtib ainult laudasõnniku, kuivatatud laudasõnniku ja veetustatud linnusõnniku, komposteeritud virtsa, sh linnusõnniku, komposteeritud laudasõnniku ja vedela virtsa kasutamise kohta.
- 1.9.5. Kui põllumajandusettevõtted tahavad jagada mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest ülejäävat sõnnikut, võivad nad sõlmida kirjalikke koostöölepinguid ainult teiste mahepõllumajandusliku tootmise nõudeid täitvate põllumajandusettevõtetega. Punktis 1.9.4 osutatud ülempiiri arvutatakse kõigi sellises koostöös osalevate mahepõllumajanduslike tootmisüksuste põhjal.
- 1.9.6. Mulla üldseisundi parandamiseks või toitainete kättesaadavuse suurendamiseks mullas või põllukultuurides võib kasutada mikroorganisme sisaldavaid valmistisi.
- 1.9.7. Komposti aktiveerimiseks võib kasutada asjakohaseid taimseid valmistisi ja mikroorganisme sisaldavaid valmistisi.
- 1.9.8. Mineraalseid lämmastikväetisi ei tohi kasutada.
- 1.9.9. Biodünaamilisi preparaate võib kasutada.

▼B

- 1.10. Taimekahjustajate ja umbrohu tõrje
- 1.10.1. Taimekahjustajate ja umbrohu tekitatavate kahjustuste vältimiseks kaitstakse taimi eelkõige järgmisega:
- kahjurite looduslikud vaenlased;
 - liikide, sortide ja heterogeense materjali valik;
 - külvikorrad;
 - maaviljelusmeetodid, nagu biofumigeerimine, mehhaanilised ja füüsilised meetodid, ning
 - termilised protsessid, nagu solarisatsioon ja kaitstud kultuuride puhul rakendatav pinnase pealmise kihi aurutamine (kuni 10 cm sügavuselt).
- 1.10.2. Kui taimi ei ole võimalik taimekahjustajate eest punktis 1.10.1 sätestatud meetoditega piisavalt kaitsta või kui on selge, et saaki ähvardab oht, võib üksnes vajalikul määral kasutada ainult neid tooteid ja aineid, mis on artiklite 9 ja 24 alusel mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud. ►**M9** Ettevõtjad peavad arvestust, mis tõendab selliste toodete kasutamise vajadust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained, kasutatud kogus, asjaomased põllukultuurid ja põllud ning tõrjutav kahjur või haigus. ◀
- 1.10.3. Lõksudes või püünistes kasutatavate toodete ja ainete, v.a feromoonpüüniste puhul peavad lõksud ja/või püünised ära hoidma toodete ja ainete pääsemise keskkonda ning toodete ja ainete ning kasvatatavate kultuuride kokkupuutumise. Kõik lõksud, sealhulgas feromoonpüünised tuleb pärast kasutamist kokku korjata ja ohutult kõrvaldada.
- 1.11. Puhastus- ja desinfitseerimisvahendid
- Taimekasvatustes võib kasutada üksnes selliseid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud. ►**M9** Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning kasutamise koht. ◀
- 1.12. Arvestuse pidamise kohustus
- Ettevõtjad peavad arvestust asjaomaste maatükkide ja saagi suuruse kohta. ►**M9** Eelkõige peavad ettevõtjad arvestust igal põllul kasutatud mis tahes muu välise sisendi üle ja hoiavad kättesaadavana dokumentaalsed tõendid iga punkti 1.8.5 kohaselt tootmisnõuetest tehtud erandi kohta, kui see on asjakohane. ◀
- 1.13. Töötlemata toodete ettevalmistamine
- Kui taimedega tehakse muid ettevalmistustoiminguid kui töötlemine, kohaldatakse sellistele ettevalmistustoimingutele *mutatis mutandis* IV osa punktides 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 ja 2.2.3 sätestatud üldnõudeid.

▼B

2. Üksikasjalikud nõuded konkreetsetele taimedele ja taimsetele saadustele

2.1. Seenekasvatuse nõuded

Seente kasvatamisel võib kasutada substraate, kui need koosnevad ainult järgmistest koostisosadest:

a) laudasõnnik ja virts

i) kas mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest või tootmisüksustest ülemineku teisel aastal või

ii) punktis 1.9.3 osutatud üksustest ainult juhul, kui alapunktis i osutatud toode ei ole kättesaadav, ja tingimusel, et sellise laudasõnniku ja virtsa kaal ei ületa 25 % substraadi koostisosade kogukaalust (v.a kattematerjal ja lisatud vesi) enne kompostimist;

b) muud kui punktis a osutatud põllumajandusliku päritoluga tooted, mis on saadud mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest;

c) keemiliselt töötlemata turvas;

d) pärast langetamist keemiliselt töötlemata puit;

e) punktis 1.9.3 osutatud mineraalained, vesi ja muld.

2.2. Looduslike taimede korjamise nõuded

Looduslikel aladel, metsades ja põllumajanduspiirkondades kasvavate looduslike taimede ja taimeosade korjamist käsitletakse mahepõllumajandusliku tootmisena tingimusel, et

a) kõnealuseid alasid ei ole töödeldud muude kui artiklite 9 ja 24 alusel mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud toodete või ainete vähemalt kolme aasta jooksul enne korjamist;

b) korjamine ei mõjuta looduskeskkonna stabiilsust ega liikide säilimist korjapiirkonnas.

▼M9

Ettevõtjad peavad arvestust kogutud looduslike taimede kogumise aja ja koha, asjaomaste liikide ja koguse kohta.

▼B**II osa: Loomakasvatuse nõuded**

Lisaks artiklites 9, 10, 11 ja 14 sätestatud tootmisnõuetele kohaldatakse mahepõllumajandusliku loomakasvatuse suhtes ka käesolevas osas sätestatud nõudeid.

1. Üldnõuded

1.1. Maata loomakasvatus, mille puhul põllumajandustootja, kes kavatseb hakata tegelema mahepõllumajandusliku loomakasvatusega, ei majanda põllumajandusmaad ega ole sõlminud mõne põllumajandustootjaga kirjalikku koostöökokkulepet mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksuste kasutamiseks loomakasvatuse eesmärgil, on keelatud, välja arvatud mesinduse puhul.

▼M9

Ettevõtjad hoiavad kättesaadavana dokumentaalsed tõendid loomakasvatusest punktide 1.3.4.3, 1.3.4.4, 1.7.5, 1.7.8, 1.9.3.1 alapunkti c ja 1.9.4.2 alapunkti c kohaselt tehtud mis tahes erandi kohta.

▼B

1.2. Üleminek

1.2.1. Kui samal ajal algab üleminek kogu tootmisüksuses, sealhulgas karjamaad või loomasööda kasvatamiseks kasutatavad maa-alad ja loomad, kes asuvad kõnealuses tootmisüksuses selle mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekuaja alguses vastavalt I osa punktile 1.7.1 ja punkti 1.7.5 alapunktile b, võib loomi ja loomseid saadusi tootmisüksuse üleminekuaja lõpus käsitada mahepõllumajanduslikena, sealhulgas juhul, kui käesoleva osa punktis 1.2.2 sätestatud üleminekuage asjaomase loomaliigi jaoks on pikem kui tootmisüksuse üleminekuage.

Erandina punktist 1.4.3.1 võib sellise samaaegse ülemineku korral ja tootmisüksuse üleminekuaja jooksul sööta loomi, kes asuvad kõnealuses tootmisüksuses alates mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekuaja algusest, üleminekuaja söödaga, mis on üleminekuaja tootmisüksuses toodetud üleminekuaja esimesel aastal, ja/või punkti 1.4.3.1 kohase söödaga ja/või mahepõllumajandusliku söödaga.

Mittemahepõllumajanduslikke loomi võib tuua üleminekuaja tootmisüksusesse pärast üleminekuaja algust punkti 1.3.4 kohaselt.

1.2.2. Konkreetsete loomaliikide kasvatamise puhul sätestatakse järgmised üleminekuajad:

- a) veise- ja hobuseliha tootmise puhul 12 kuud, kuid mitte vähem kui kolmveerand loomade elueast;
- b) lammaste, kitsede ja sigade puhul ning piima tootmiseks kasutatavate loomade puhul kuus kuud;
- c) alla kolme päeva vanustena sisse toodud kodulindude (välja arvatud pekingi partide) liha tootmise puhul kümme nädalat;
- d) alla kolme päeva vanustena sisse toodud pekingi partide puhul seitse nädalat;
- e) alla kolme päeva vanustena munade tootmise eesmärgil sisse toodud kodulindude puhul kuus nädalat;
- f) mesilaste puhul 12 kuud.

Üleminekuajal tuleb vaha asendada mahepõllumajanduslikust mesindusest pärineva vahaga.

Mittemahepõllumajanduslikku mesilasvaha võib kasutada juhul, kui

- i) mahepõllumajanduslikust mesindusest pärinev mesilasvaha ei ole turul kättesaadav;
- ii) on tõendatud, et vaha ei ole saastunud mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatute toodete või ainetega, ning
- iii) see on kaanetisvaha;

▼B

g) küülikute puhul kolm kuud;

h) hirvede puhul 12 kuud.

1.3. Loomade päritolu

1.3.1. Ilma et see mõjutaks üleminekunõudeid, peavad mahepõllumajanduslikud loomad ja linnud sündima või kooruma ning kasvama mahepõllumajanduslikes tootmisüksustes.

1.3.2. Mahepõllumajanduslike loomade aretamise põhimõtted on järgmised:

a) paljundamisel kasutatakse looduslikke meetodeid, kunstlik seemendamine on lubatud;

b) paljunemist ei kutsuta esile ega takistata hormoonide või muude sarnase toimega ainete abil, välja arvatud juhul, kui on tegemist üksiklooma veterinaarraviga;

c) teisi kunstliku paljundamise viise, nagu kloonimine ja embrüo siirdamine, ei kasutata;

d) tõuvalik peab olema mahepõllumajandusliku tootmise põhimõtete seisukohast asjakohane, tagama heal tasemel loomade heaolu ning aitama vältida kannatuste tekitamist ja vajadust loomi vigastada.

1.3.3. Tõu või liini valimisel kaaluvad ettevõtjad suure geneetilise mitmekesisusega tõugude või liinide eelistamist, loomade võimet kohanduda kohalike tingimustega, nende aretusväärtust, pikaajalisust, elujõulisust ja vastupanuvõimet haigustele või terviseprobleemidele, ilma et see kõik kahjustaks nende heaolu. Peale selle tuleb tõu- või liinivalikul vältida teatavaid haigusi või terviseprobleeme, mis on seotud mõne intensiivtootmises kasutatava tõu või liiniga (nt sigade stressisündroom, mille tagajärjeks võib olla PSE-liha, äkksurm, iseeneslik abort, keisrilõiget vajavad rasked poegimised). Eelistada tuleb kohalikke tõuge ja liine.

Selleks et valida tõuge ja liine kooskõlas esimese lõiguga, kasutavad ettevõtjad artikli 26 lõikes 3 osutatud süsteemides olevat teavet.

1.3.4. Mittemahepõllumajanduslike loomade kasutamine

1.3.4.1. Erandina punktist 1.3.1 võib aretamise eesmärgil mahepõllumajanduslikku tootmisüksusesse tuua loomi, keda ei ole kasvatatud mahepõllumajanduslikult, kui tõud on põllumajanduse jaoks kadumisohtu, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 28 lõike 10 punktis b ja selle alusel vastu võetud õigusaktides. Sel juhul ei pea nendest tõugudest loomad tingimata olema nullipaarid.

1.3.4.2. Erandina punktist 1.3.1 võib mesilate uuendamisel mahepõllumajanduslikus tootmisüksuses asendada aastas 20 % mesilasemadest ja sülemitest mittemahepõllumajanduslike mesilasemadega ja sülemitega tingimusel, et mesilasemad ja sülemid viiakse tarudesse, mille kärjed või kärjepõhjad pärinevad mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest. Igal juhul võib aastas ühe sülemi või mesilasema asendada mittemahepõllumajandusliku sülemi või mesilasemaga.

▼B

1.3.4.3. Erandina punktist 1.3.1 võib pädev asutus otsustada, et kui põllumajandustootja kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid vajadusi ei ole linnukarja esmakordsel moodustamisel, uuendamisel või taastamisel võimalik rahuldada, võib mahepõllumajanduslikku linnukasvatamiseks tuua mitterahuldavalt kasvatatud linde, tingimusel et munade tootmiseks mõeldud noorkanad ja liha tootmiseks mõeldud linnud on kuni kolme päeva vanused. Nendest lindudest saadud tooteid võib lugeda mahepõllumajanduslikeks ainult juhul, kui peetakse kinni punktis 1.2 sätestatud üleminekuajast.

1.3.4.4. Erandina punktist 1.3.1 võivad pädevad asutused anda loa tuua mahepõllumajanduslikku loomakasvatamiseks mitterahuldavalt kasvatatud loomi punktides 1.3.4.4.1–1.3.4.4.4 sätestatud tingimustel, kui artikli 26 lõike 2 punktis b osutatud süsteemi kohaselt kogutud andmetest nähtub, et põllumajandustootja kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed vajadused mahepõllumajanduslike loomade järele ei ole rahuldatud.

Enne sellise erandi taotlemist tutvub põllumajandustootja artikli 26 lõike 2 punktis b osutatud andmebaasi kogutud andmetega, et teha kindlaks, kas tema taotlus on põhjendatud.

Kolmandates riikides asuvate ettevõtjate puhul võivad artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused ja kontrollorganid anda loa tuua mahepõllumajanduslikku tootmisüksusesse mitterahuldavalt kasvatatud loomi, kui mahepõllumajanduslikud loomad ei ole ettevõtja asukohariigi territooriumil kättesaadavad piisava kvaliteediga või piisavas koguses.

1.3.4.4.1. Tõuaretuse eesmärgil võib karja esmakordsel moodustamisel karja tuua mitterahuldavalt kasvatatud noorloomi. Neid tuleb vahetult pärast võõrutamist kasvatada vastavalt mahepõllumajandusliku loomakasvatuse nõuetele. Loomade karjaga liitumise päeval tuleb rakendada lisaks järgmisi piiranguid:

a) veised, hobused ja hirved on nooremad kui kuus kuud;

b) lambad ja kitsed on nooremad kui 60 päeva;

c) põrsad kaaluvad vähem kui 35 kg;

d) küülikud on nooremad kui kolm kuud.

1.3.4.4.2. Tõuaretuse eesmärgil võib karja uuendamiseks karja tuua mitterahuldavalt kasvatatud täiskasvanud isasloomi ja mitterahuldavalt kasvatatud poegimata emasloomi. Neid tuleb edaspidi kasvatada vastavalt mahepõllumajandusliku loomakasvatuse nõuetele. Peale selle on aastas lisanduvate emasloomade arvule kehtestatud järgmised piirangud:

a) loomi võib sisse tuua kuni 10 % ulatuses täiskasvanud hobuste või veiste arvust ning kuni 20 % ulatuses täiskasvanud sigade, lammaste, kitsede, küülikute või hirvede arvust;

b) vähem kui kümnest hobusest, hirvest, veisest või küülikust või vähem kui viiest seast, lambast või kitsest koosnevate üksuste puhul on selline uuendamine piiratud maksimaalselt ühe loomaga aastas.

▼B

1.3.4.4.3. Punktis 1.3.4.4.2 osutatud protsendimäärasid võib suurendada kuni 40 %-ni, kui pädev asutus kinnitab, et täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) põllumajandusettevõtte ulatuslik laiendamine;
- b) tõu vahetamine;
- c) uue loomakasvatusharuga alustamine.

1.3.4.4.4. Punktides 1.3.4.4.1, 1.3.4.4.2 ja 1.3.4.4.3 osutatud juhtudel võib mitte-mahepõllumajanduslike loomi lugeda mahepõllumajanduslikeks ainult juhul, kui punktis 1.2 sätestatud üleminekuage on läbi. Punktis 1.2.2 sätestatud üleminekuage algab kõige varem siis, kui loomad tuuakse üleminekuaja tootmisüksusesse.

1.3.4.4.5. Punktides 1.3.4.4.1–1.3.4.4.4 osutatud juhtudel hoitakse mittemahepõllumajanduslike loomi muust karjast eraldi või nad peavad olema identifitseeritavad punktis 1.3.4.4.4 osutatud üleminekuaja lõpuni.

▼M9

1.3.4.5. Ettevõtjad peavad arvestust või säilitavad dokumentaalsed tõendid loomade päritolu kohta, mis identifitseerivad loomad vastavalt asjakohastele süsteemidele (looma või partii/karja/taru kaupa), ning põllumajandusettevõttesse toodud loomade veterinaarandmete, saabumiskuupäeva ja üleminekuaja kohta.

▼B

1.4. Loomasööt

1.4.1. Loomasööda üldnõuded

Loomasööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) loomasööt peab olema saadud peamiselt sellest põllumajandusettevõttest, kus loomi peetakse, või sama piirkonna teistele ettevõtetele kuuluvatest mahepõllumajanduslikest või üleminekuaja tootmisüksustest;
- b) karja tuleb sööta mahepõllumajandusliku või üleminekuaja söödaga, mis vastab looma toitainevajadustele tema arengu eri etappidel; piiratud söötmine ei ole loomakasvatases lubatud, välja arvatud juhul, kui see on põhjendatud veterinaarloomatundusega;
- c) loomi ei tohi pidada tingimustes või toidul, mis võib põhjustada aneemiat;
- d) nuumamise korral võetakse igas kasvatamise järgus alati arvesse iga loomaliigi normaalset söötmisviisi ja loomade heaolu, sundsöötmine on keelatud;
- e) loomadel, välja arvatud sead, kodulinnud ja mesilased, on pidev juurdepääs karjamaale, kui tingimused seda võimaldavad, või koresöödale;

▼B

f) kasvustimulaatoreid ja sünteetilisi aminohappeid ei tohi kasutada;

g) emapiimast toituvate loomade söötmisel tuleb minimaalse ajavahe-
miku vältel, mille komisjon sätestab kooskõlas artikli 14 lõike 3
punktiga a, eelistada muule toidule emapiima; selle ajavahe-
miku vältel ei tohi kasutada keemiliselt sünteesitud koostisosi või taimset
päritolu koostisosi sisaldavaid piimaasendajaid;

h) taimset, vetika-, loomset või pärmi päritolu söödamaterjal peab
olema mahepõllumajanduslik;

i) taimset, vetika-, loomset või pärmi päritolu mittemahepõllumajan-
duslikku söödamaterjali, mikroobset või mineraalset päritolu sööda-
materjali, söödalisandeid ja abiaineid võib kasutada ainult juhul, kui
need on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises
kasutamiseks lubatud.

1.4.2. Karjatamine

1.4.2.1. Karjatamine mahepõllumajanduslikul maal

Ilma et see piiraks punkti 1.4.2.2 kohaldamist, karjatatakse mahepõl-
lumajanduslikke loomi mahepõllumajanduslikul maal. Mittemahepõllu-
majanduslikud loomad võivad kasutada mahepõllumajanduslikku
karjamaad igal aastal piiratud ajavahe-
miku jooksul tingimusel, et
loomi peetakse keskkonnahoidlikul viisil maal, millele antakse toetust
määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 23, 25, 28, 30, 31 ja 34 kohaselt,
ning et mittemahepõllumajanduslikud loomad ei ole mahepõllumajan-
duslikul maal samal ajal kui mahepõllumajanduslikud loomad.

1.4.2.2. Ühiskarjamaal karjatamine ja rändkarjatamine

1.4.2.2.1. Mahepõllumajanduslikke loomi võib ühiskarjamaal karjatada tingi- musel, et

a) ühiskarjamaad ei ole vähemalt kolme aasta jooksul töödeldud
mahepõllumajanduses kasutamiseks lubamatute toodete või
ainetega;

b) kõiki ühiskarjamaal karjatatavaid mittemahepõllumajanduslikke
loomi on peetud keskkonnahoidlikul viisil maal, millele antakse
toetust määruse (EL) nr 1305/2013 artiklite 23, 25, 28, 30, 31 ja
34 kohaselt;

c) ühiskarjamaal karjatatud mahepõllumajanduslikelt loomadelt saadud
loomakasvatussaadusi ei loeta mahepõllumajanduslikeks toodeteks,
kui ei suudeta tõendada, et kõnealused loomad on nõuetele vasta-
valt eraldatud mittemahepõllumajanduslikest loomadest.

1.4.2.2.2. Rändkarjatamise ajal võivad mahepõllumajanduslikud loomad, kui neid aetakse ühelt karjatamisalalt teisele, toituda mittemahepõllumajan- duslikul maal. Selle aja jooksul hoitakse mahepõllumajanduslikke loomi muudest loomadest eraldi. Toitumine mittemahepõllumajandus- likust söödast (hein ja muud taimed, mida loomad söövad) on lubatud

a) maksimaalselt 35 päeva jooksul, sh loomade viimise ja tagasi
toomise aeg, või

b) maksimaalselt 10 % ulatuses kogu aasta söödaratsioonist, mis arvu-
tatakse põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine
osakaaluna.

▼B

1.4.3. Üleminekuaja sööt

1.4.3.1. Põllumajandusettevõttes, kus tegeldakse mahepõllumajandusliku loomakasvatusega, võib

a) keskmiselt kuni 25 % söödaratsioonist koosneda teise aasta üleminekuaja söödast. Kui üleminekuaja sööt on pärit samast ettevõttest, kus loomi peetakse, võib kõnealust osakaalu suurendada 100 %-ni, ning

b) keskmiselt kuni 20 % loomadele söödetavast söödast pärineda esimest aastat üleminekujärgus olevatelt püsirohumaadelt või maade mahepõllumajandusliku majandamise raames külvatud mitmeaastaste söödataimede või valgurikaste taimedega põldudelt saadud saagist või seal karjatamisest, eeldusel et need maa-alad moodustavad osa kõnealusest ettevõttest.

Kui söödana kasutatakse punktides a ja b osutatud mõlemat tüüpi üleminekuaja sööta, ei tohi sellise sööda osakaal kokku ületada punktis a kindlaks määratud osakaalu.

1.4.3.2. Punktis 1.4.3.1 nimetatud kogused arvutatakse igal aastal taimset päritolu söödas sisalduva kuivaine osakaaluna.

▼M9

1.4.4. Arvestuse pidamine söötmissrežiimi kohta

Ettevõtjad peavad arvestust söötmissrežiimi ja, kui see on asjakohane, karjatamisperioodi kohta. Eelkõige peavad nad arvestust sööda, sealhulgas mis tahes vormis kasutatud sööda, näiteks segasööda nimetuse, erinevate söödamaterjalide osakaalu ja oma ettevõttest või samast piirkonnast pärit sööda osakaalu kohta ning, kui see on asjakohane, karjatamisaladele juurdepääsu perioodide ja piirangute korral rändkarjatamise aegade kohta ning säilitavad dokumentaalsed tõendid punktide 1.4.2 ja 1.4.3 kohaldamise kohta.

▼B

1.5. Tervishoid

1.5.1. Haiguste ennetamine

1.5.1.1. Haiguste ennetamine põhineb tõugude ja liinide valikul, karjakasvatustaval, kvaliteetsel söödal, liikumisel, asjakohasel loomkoormusel ning loomapidamisel asjakohastes hügieenitingimustes.

1.5.1.2. Immunoloogilisi veterinaarravimeid võib kasutada.

1.5.1.3. Keemiliselt sünteetised allopaatilisi veterinaarravimeid, muu hulgas antibiootikume ja keemiliselt sünteetised allopaatilisi molekule sisaldavaid boole ei või kasutada haiguste ennetamiseks.

1.5.1.4. Kasvu soodustamiseks või toodangu suurendamiseks mõeldud ainete (sealhulgas antibiootikumid, koktsidiostaatikumid ja muud kunstlikud kasvusoodustajad) kasutamine ning hormoonide ja samalaadsete ainete kasutamine paljunemise reguleerimiseks (nt inna esilekutsumine või sünkroonimine) või muul eesmärgil on keelatud.

1.5.1.5. Kui loomi hangitakse mittemahepõllumajanduslikest tootmisüksustest, rakendatakse olenevalt kohalikest oludest erimeetmeid, nagu sõeluuringud või karantiin.

▼B

- 1.5.1.6. Loomapidamishoonete ja sisseseadete puhastamiseks ja desinfitseerimiseks võib kasutada puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid ainult juhul, kui need on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.

▼M9

Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning kasutamise koht.

▼B

- 1.5.1.7. Laudad, sulud, seadmed ja riistad peavad olema nõuetekohaselt puhastatud ja desinfitseeritud, et vältida nakkuste levikut ning haigusekandjate tekkimist. Väljaheide, uriin ning söömata jäänud või mahapudenud sööt tuleb eemaldada nii sageli kui vaja, et minimeerida lõhna tekkimist ning vältida putukate või näriliste siginemist. Putukate ja muude kahjurite hävitamiseks hoonetes ja teistes rajatistes, kus loomi peetakse, võib kasutada rodentitsiide (ainult lõksudes) ning tooteid ja aineid, mis on artiklite 9 ja 24 alusel mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.

- 1.5.2. Veterinaarravi

- 1.5.2.1. Kui hoolimata loomatervise tagamiseks võetud ennetusmeetmetest loom haigestub või saab vigastada, tuleb teda viivitamata ravida.

- 1.5.2.2. Haigusi ravitakse kohe nende ilmnemisel, et vältida loomade piinlemist. Vajaduse korral ja rangeid nõudeid järgides ning veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all võib kasutada keemiliselt sünteetisid allopaatilisi veterinaarravimeid, sealhulgas antibiootikume, kui fütoterapeutilised, homöopaatilised ja muud tooted selleks ei sobi. Elukõige sätestatakse piirangud seoses ravikuuri kestuse ja keeluaegadega.

- 1.5.2.3. Keemiliselt sünteetisid allopaatiliste veterinaarravimite, sealhulgas antibiootikumid, asemel tuleb eelistada artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud mineraalsöödasid, artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises lubatud söödalisandeid ning taimravitooteid ja homöopaatilisi tooteid, kui nende ravitoime asjaomase loomaliigi ja haiguse puhul ning kavandatud ravitingimustes on tõhus.

- 1.5.2.4. Välja arvatud juhul, kui on tegemist vaktsineerimisega, parasiitidevastase ravi või kohustuslike haigustõrjeprogrammidega, mille puhul loomale või loomarühmale antakse üle kolme keemiliselt sünteetisid allopaatilise veterinaarravimi-, sealhulgas antibiootikumikuuri, 12 kuu jooksul või üle ühe ravikuuri, kui loomade tootliku elutsükli pikkus on alla aasta, ei tohi asjaomaseid loomi või sellistelt loomadelt saadud tooteid müüa mahepõllumajanduslike toodetena ning loomadele tuleb määrata punktis 1.2 osutatud üleminekuajad.

- 1.5.2.5. Ooteaeg loomale keemiliselt sünteetisid allopaatilise veterinaarravimi, sealhulgas antibiootikumi, tavapäraste kasutustingimuste kohaselt viimase doosi manustamise ning sellest loomast mahepõllumajanduslike toiduainete tootmise vahel peab olema kaks korda nii pikk kui direktiivi 2001/82/EÜ artiklis 11 osutatud ooteaeg ja vähemalt 48 tundi.

- 1.5.2.6. Lubatud on liidu õigusaktide alusel ette nähtud ravi, mis on seotud inimeste ja loomade tervise kaitsega.

▼M9

- 1.5.2.7. Ettevõtjad peavad arvestust või säilitavad dokumentaalsed tõendid kasutatud ravi kohta, eelkõige ravitud loomade identifitseerimisandmed, ravi kuupäev, diagnoos, annustamine, ravimi nimetus ning, kui see on asjakohane, veterinaararsti määratud veterinaarravi ning enne loomakasvatussaaduste mahetoodetena turustamist ja mahetoodetena märgistamist kohaldatav keeluaeg.

▼B

- 1.6. Pidamistingimused ja kasvatustavad
- 1.6.1. Hoone soojustus, küte ja ventilatsioon peavad tagama, et õhuringlus, tolmusisaldus, temperatuur, suhteline õhuniiskus ja gaasisaldus püsivad tasemel, mis tagab loomade heaolu. Hoones peab olema piisav loomulik õhuvahetus ning piisavalt päevavalgust.
- 1.6.2. Loomade pidamine laudas ei ole kohustuslik sellistes piirkondades, kus ilmastikutingimused võimaldavad loomi väljas pidada. Sellistel juhtudel peab loomadel olema kehvale ilmastikutingimuste korral võimalik minna varjualusesse või varjulisse kohta.
- 1.6.3. Hoonete loomkoormus peab tagama loomade mugavuse, üldise heaolu ja liigiomaste vajaduste rahuldamise, mis eelkõige sõltuvad loomaliigist ja -tõust ning loomade vanusest. Arvestada tuleb ka loomade käitumistavasid, mis sõltuvad eelkõige loomarühma suurusest ja loomade soost. Optimaalse loomkoormusega tuleb tagada loomade üldine heaolu, jättes neile piisavalt ruumi vabalt seista, liikuda, kergesti lamama heita, end ümber pöörata, puhastada, võtta kõiki loomupäraseid asendeid ja teha kõiki loomulikke liigutusi, nagu sirutused ja tiibade lehvitamine.
- 1.6.4. Järgitakse lautade ja vabajalutusalaade miinimumpindala ning loomade pidamise tehnilisi üksikasju, mis kehtestatakse artikli 14 lõikes 3 osutatud rakendusaktides.
- 1.6.5. Vabaõhualad võivad olla osaliselt kaetud. Verandasid ei käsitata vabaõhualana.
- 1.6.6. Kogu loomkoormus ei tohi ületada piirmäära 170 kg orgaanilist lämmastikku põllumajandusmaa hektari kohta aastas.
- 1.6.7. Sobiva punktis 1.6.6 osutatud loomkoormuse kindlaksmääramiseks kehtestab pädev asutus punktis 1.6.6 osutatud piirmääraga samaväärsed loomühikud, võttes aluseks iga konkreetse loomakasvatustüübi seotud arvnäitajad.
- 1.6.8. Mitte ühegi loomaliigi kasvatamisel ei ole lubatud puuride, kastide ega ülestikku asetatud sulgude kasutamine.
- 1.6.9. Kui looma hoitakse eraldi veterinaarravi tõttu, peab tema pidamiskohal olema põhu või sobiva allapanuga kaetud sile põrand. Loomal peab olema võimalik hõlpsasti ümber pöörata ja mugavalt täies pikkuses maha heita.
- 1.6.10. Mahepõllumajanduslike loomade kasvatamine aedikutes, millel on niiske või soine pinnas, on keelatud.

▼B

- 1.7. Loomade heaolu
- 1.7.1. Kõikidel loomapidamisega tegelevatel ning loomi nende veo ja tapmise ajal käitlevatel isikutel peavad olema vajalikud põhiteadmised ja -oskused loomatervise ja loomade heaolu kohta ning nad peavad olema läbinud eelkõige nõukogu määrusega (EÜ) nr 1/2005 ⁽¹⁾ ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1099/2009 ⁽²⁾ ette nähtud piisava väljaõppe, et tagada käesolevas määruses sätestatud õigusnormide nõuetekohane rakendamine.
- 1.7.2. Kasvatustavad, sealhulgas loomkoormus ja pidamistingimused peavad olema sellised, et loomade arengualased, füsioloogilised ja etoloogilised vajadused on rahuldatud.
- 1.7.3. Loomadele tuleb võimaldada pidev juurdepääs vabaõhualale, kus nad saavad liikuda, eelistatult rohumaale, kui ilm ja aastaaeg ning maapinna seisukord seda lubavad ning kui liidu õigusaktide alusel ei ole kehtestatud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud piiranguid ega kohustusi.
- 1.7.4. Karja suurust piiratakse eesmärgiga minimeerida karjamaade paljaks-söömist, mulla kinnitrampimist, erosiooni ja loomade või nende sõnniku põhjustatud reostust.
- 1.7.5. Loomade lõastamine või teistest eraldamine on keelatud, välja arvatud üksikute loomade puhul piiratud ajavahemikuks, kui see on põhjendatud veterinaarloomatutlustega. Loomade teistest eraldamist võib lubada piiratud ajavahemikuks vaid siis, kui töötajad võivad ohtu sattuda, või loomade heaolu nimel. Pädevad asutused võivad lubada veiste lõastamist maksimaalselt 50 loomaga (välja arvatud noorloomad) põllumajandusettevõttes, kui veiseid ei ole võimalik hoida nende käitumuslike vajadustega sobivates rühmades, tingimusel et loomad pääsevad karjatamisperioodi ajal karjamaale ja vähemalt kaks korda nädalas vabaõhualale, kui karjatamine ei ole võimalik.
- 1.7.6. Elusloomade veo kestust minimeeritakse.
- 1.7.7. Igasuguse kannatuse, valu ja pinge tekitamist välditakse ja viiakse miinimumini looma kogu eluea jooksul, sealhulgas tapmise ajal.
- 1.7.8. Ilma et see piiraks loomade heaolu käsitlevate liidu õigusaktide arendamist, võidakse lammaste saba lõikamist, lindude noka lühendamist esimese kolme elupäeva jooksul ja sarvede eemaldamist lubada erandkorras üksnes konkreetsete juhtumite puhul, kui see parandab loomade tervist, heaolu või hügieeni või kui töötajad võivad vastasel juhul ohtu sattuda. Nudistamine on lubatud üksnes konkreetsete juhtumite puhul, kui see parandab loomade tervist, heaolu või hügieeni või kui töötajad võivad vastasel juhul ohtu sattuda. Nendeks toiminguteks annab pädev asutus loa ainult juhul, kui ettevõtja on pädevale asutusele nõuetekohaselt teatanud toimingu põhjused ja neid põhjendanud, ning neid viivad läbi kvalifitseeritud töötajad.

⁽¹⁾ 1. Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

⁽²⁾ 2. Nõukogu 24. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisel (ELT L 303, 18.11.2009, lk 1).

▼B

- 1.7.9. Looma kannatused tuleb viia miinimumini piisava anesteesia ja/või analgeesia abil ning sellega, et toimingut viivad läbi kvalifitseeritud töötajad ja loom on iga toimingu jaoks kõige sobivamas eas.
- 1.7.10. Füüsiline kastreerimine on lubatud toodete kvaliteedi ja traditsiooniliste tootmistavade säilitamiseks, ent ainult punktis 1.7.9 ette nähtud tingimustel.
- 1.7.11. Loomade peale- ja mahalaadimisel ei kasutata nende sundimiseks mingit liiki elektrilisi või muid valu põhjustavaid stimulaatoreid. Allopaatiliste rahustite kasutamine enne vedu või veo ajal on keelatud.

▼M9

- 1.7.12. Ettevõtjad peavad arvestust või säilitavad dokumentaalsed tõendid iga kasutatud eritoimingu kohta ning põhjendused punktide 1.7.5, 1.7.8, 1.7.9 või 1.7.10 kohaldamise kohta. Põllumajandusettevõttest välja viidavate loomade puhul peetakse arvestust järgmiste andmete üle, kui see on asjakohane: vanus, loomade arv, tapaloomade kaal, asjakohane identifitseerimistunnus (loomade või partii/karja/taru kaupa), lahku- mise kuupäev ja sihtkoht.

▼B

- 1.8. Töötlemata toodete ettevalmistamine
- Kui loomadega tehakse muid ettevalmistustoiminguid kui töötlemine, kohaldatakse selliste ettevalmistustoimingutele *mutatis mutandis* IV osa punktides 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 ja 2.2.3 sätestatud üldnõudeid.
- 1.9. Täiendavad üldised normid
- 1.9.1. Veised, lambad, kitsed ja hobused
- 1.9.1.1. Sööt
- Sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:
- a) vähemalt 60 % söödast peab pärinema samast põllumajandusettevõttest või kui see ei ole võimalik või kui selline sööt ei ole kättesaadav, peab see olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksustega ning samast piirkonnast pärit sööta ja söödamaterjali kasutavate söödakäitlejatega. Seda osakaalu suurendatakse 70 %-le alates ►**M3** 1. jaanuarist 2024 ◀;
- b) loomad peavad pääsema karjamaale rohtu sööma alati, kui tingimused seda võimaldavad;
- c) olenemata punktist b peavad üle aasta vanused pullid pääsema karjamaale või vabaõhualale;
- d) kui loomad pääsevad karjatamisajal karjamaale ning talvine laudasüsteem võimaldab loomadele piisavalt liikumisvabadust, võidakse vabastada kohustusest lasta loomi talvekuudel vabaõhualale;
- e) kasvatamissüsteemid peavad põhinema karjamaade maksimaalsel kasutamisel vastavalt nende ligipäätavusele eri aastaaegadel;

▼B

- f) vähemalt 60 % igapäevase ratsiooni kuivainest peab koosnema koresöödast, värskest või kuivsöödast või silost. Lüpsiloomade puhul võib lüpsiperioodi alguses vähendada seda osakaalu 50 %-ni maksimaalselt kolmeks kuuks.

1.9.1.2. Laudad, tallid ja kasvatustavad

Lautadele, tallidele ja kasvatustavadele kehtivad järgmised nõuded:

- a) lauda või talli põrand peab olema sile, kuid mitte libe;
- b) laudas või tallis peab olema mugav, puhas ja kuiv lebamis- või puhkekoht, mis on piisavalt suur ja sileda konstruktsiooniga, mitte restpõrandaga. Puhkepaigas peab olema avar ja kuiv allapanuga lebamiskoht. Allapanu peab koosnema põhust või muust sobivast looduslikust materjalist. Allapanu võib parendada või rikastada mineraalainetega, mida on artikli 24 kohaselt lubatud kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises väetisena või mullomaduste parandajana;
- c) olenemata nõukogu direktiivi 2008/119/EÜ⁽¹⁾ artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punktist a ja artikli 3 lõike 1 teisest lõigust, on keelatud pidada üle ühe nädala vanuseid vasikaid eraldi latrites, välja arvatud üksikuid loomi piiratud aja jooksul, kui see on põhjendatud veterinaarloomatustega;
- d) üksiku vasika eraldamisel veterinaaraviks peab tema pidamiskohal olema põhuga kaetud sile põrand. Vasikal peab olema võimalik hõlpsasti ümber pöörata ja täies pikkuses maha heita.

1.9.2. Hirved

1.9.2.1. Sõöt

Sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) vähemalt 60 % söödast peab pärinema samast põllumajandusettevõttest või kui see ei ole võimalik või kui selline sõöt ei ole kättesaadav, peab see olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksustega ning samast piirkonnast pärit sõota ja söödamaterjali kasutavate söödakäitlejatega. Seda osakaalu suurendatakse 70 %-le alates ►**M3** 1. jaanuarist 2024 ◀;
- b) loomad peavad pääsema karjamaale rohtu sööma alati, kui tingimused seda võimaldavad;
- c) kui loomad pääsevad karjatamisajal karjamaale ning talvine laudasüsteem võimaldab loomadele piisavalt liikumisvabadust, võidakse vabastada kohustusest lasta loomi talvekuudel vabaõhualale;
- d) kasvatamissüsteemid peavad põhinema karjamaade maksimaalsel kasutamisel vastavalt nende ligipäätavusele eri aastaagadel;

⁽¹⁾ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/119/EÜ, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (ELT L 10, 15.1.2009, lk 7).

▼B

- e) vähemalt 60 % igapäevase ratsiooni kuivainest peab koosnema koresöödast, värskest või kuivsöödast või silost. Lüpsil olevate emashirvede puhul võib lüpsiperioodi alguses vähendada seda osakaalu 50 %-ni maksimaalselt kolmeks kuuks;
- f) vegetatsiooniperioodil peab olema tagatud karjatamine aedikus looduslikul karjamaal. Keelatud on aedikud, kus vegetatsiooniperioodil ei ole võimalik tagada karjamaasööta;
- g) toitmine on lubatud ainult juhul, kui kehvade ilmastikutingimuste tõttu on karjatamine ebapiisav;
- h) aedikutes kasvatavatele hirvedele tuleb tagada puhas ja värske vesi. Loomade jaoks hõlpsasti juurdepääsetavate looduslike veeallikate puudumisel tuleb rajada jootmiskohad.

1.9.2.2. Pidamistingimused ja kasvatustavad

Pidamistingimustele ja kasvatustavadele kehtivad järgmised nõuded:

- a) hirvedele tuleb tagada peidukohad, varjualused ja tarad, mis loomi ei vigasta;
- b) punahirve aedikutes peab loomadel olema võimalik mudas püherdada, et tagada naha puhastamine ja kehatemperatuuri reguleerimine;
- c) pidamiskoha põrand peab olema sile, kuid mitte libe;
- d) pidamiskohas peab olema mugav, puhas ja kuiv lebamis- või puhkekoht, mis on piisavalt suur ja jäiga konstruktsiooniga, mitte respõrandaga. Puhkepaigas peab olema avar ja kuiv allapanuga lebamiskoht. Allapanu peab koosnema põhust või muust sobivast looduslikust materjalist. Allapanu võib parendada või rikastada mineraalainetega, mida on artikli 24 kohaselt lubatud kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises väetisena või mullaomaduste parandajana;
- e) söötiskohad tuleb luua kohtades, mis on kaitstud ilmastikutingimuste eest ja juurdepääsetavad nii loomade kui ka inimeste jaoks. Pinnas, millel söötiskohad asuvad, peab olema tihendatud ning söötmissaadmel peab olema katus;
- f) kui alalist juurdepääsu söödale ei ole võimalik tagada, tuleb söötiskohad ehitada nii, et kõiki loomi saab sööta ühel ajal.

1.9.3. Sead

1.9.3.1. Sööt

Sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) vähemalt 30 % söödast peab pärinema samast põllumajandusettevõttest või kui see ei ole võimalik või kui selline sööt ei ole kättesaadav, peab see olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksustega ning samast piirkonnast pärit sööta ja söödamaterjali kasutavate söödakäitlejatega;

▼B

- b) päevane söödaratsioon peab sisaldama koresööta, värsket või kuiv-sööta või silo;
- c) kui põllumajandusettevõtjatel ei ole võimalik hankida sigade jaoks ainult mahepõllumajanduslikku proteiinsööta ja pädev asutus on kinnitanud, et mahepõllumajanduslik proteiinsööt ei ole piisavas koguses kättesaadav, võib mittemahepõllumajanduslikku proteiinsööta kasutada kuni ►**M3** 31. detsembrini 2026 ◀, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - i) mahepõllumajanduslik proteiinsööt ei ole kättesaadav;
 - ii) proteiinsööt on toodetud või valmistatud ilma keemiliste lahustiteta;
 - iii) seda kasutatakse ainult kuni 35 kg kaaluvate põrsaste söötmi-seks spetsiifiliste proteiinisegudega ning
 - iv) maksimaalne lubatud osakaal 12-kuulisel ajavahemikul ei ületa kõnealuste loomade puhul 5 %. Osakaal arvutatakse põlluma-jandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine osakaaluna.

1.9.3.2. Pidamistingimused ja kasvatustavad

Pidamistingimuste ja kasvatustavade suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) pidamiskoha põrand peab olema sile, kuid mitte libe;
- b) pidamiskohas peab olema mugav, pehme ja kuiv lebamis- või puhkekoht, mis on piisavalt suur ja jäiga konstruktsiooniga, mitte respõrandaga. Puhkepaigas peab olema avar ja kuiv allapanuga lebamiskoht. Allapanu peab koosnema põhust või muust sobivast looduslikust materjalist. Allapanu võib parendada või rikastada mineraalainetega, mida on artikli 24 kohaselt lubatud kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises väetisena või mullaomaduste parandajana;
- c) põhust või muust sobivast materjalist allapanu peab alati olema piisavalt palju, mis tagab, et kõik aedikus olevad sead saaksid sellel ühekorraga lamada kõige rohkem ruumi võtval viisil;
- d) emiseid tuleb kasvatada rühmades, välja arvatud tiinuse lõppjärgus ja imetamise ajal, mille jooksul emis peab saama oma sulus vabalt liikuda ja tema liikumisvabadust võib piirata ainult lühikeseks ajaks;
- e) ilma et see piiraks põhule kehtestatud lisanõuete kohaldamist, tuleb emised paar päeva enne oodatavat poegimist varustada piisava koguse põhu või muu sobiva loodusliku materjaliga, et nad saaksid pesa ehitada;
- f) jalutuskohtades peavad sead saama püherdada ja tuhnida. Tuhnimi-seks võib kasutada mitmesuguseid substraate.

▼B

1.9.4. Kodulinnud

1.9.4.1. Kodulindude päritolu

Et vältida intensiivsete kasvatusmeetodite kasutamist, peab kodulinde kasvatama kas minimaalse vanuseni või peavad need pärinema aeglase kasvuga linnuliinidest, kes on kohanenud eluks välistingimustes.

Pädev asutus määrab kindlaks aeglase kasvuga liinide kriteeriumid või koostab nende liinide loendi ja esitab selle ettevõtjatele, teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

Kui põllumajandustootja ei kasuta aeglase kasvuga liine, on minimaalne tapavanus järgmine:

- a) 81 päeva kanade puhul;
- b) 150 päeva kohikukkede puhul;
- c) 49 päeva pekingi partide puhul;
- d) 70 päeva emaste muskuspartide puhul;
- e) 84 päeva isaste muskuspartide puhul;

▼C2

- f) 92 päeva mullardi puhul;

▼B

- g) 94 päeva pärlikanade puhul;
- h) 140 päeva isaste kalkunite või küpsetamiseks mõeldud hanede puhul ning
- i) 100 päeva emaste kalkunite puhul.

1.9.4.2. Sööt

Sööda suhtes kehtivad järgmised normid:

- a) vähemalt 30 % söödast peab pärinema samast põllumajandusettevõttest või kui see ei ole võimalik või kui selline sööt ei ole kättesaadav, peab see olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksustega ning samast piirkonnast pärit sööta ja söödamaterjali kasutavate söödakäitlejatega;
- b) päevane söödaratsioon peab sisaldama koresööta, värsket või kuiv-sööta või silo;
- c) kui põllumajandusettevõtjatel ei ole võimalik hankida kodulindude jaoks ainult mahepõllumajanduslikku proteiinsööta ja pädev asutus on kinnitanud, et mahepõllumajanduslik proteiinsööt ei ole piisavas koguses kättesaadav, võib mittemahepõllumajanduslikku proteiinsööta kasutada kuni ►**M3** 31. detsembrini 2026 ◀, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - i) mahepõllumajanduslik proteiinsööt ei ole kättesaadav;
 - ii) proteiinsööt on toodetud või valmistatud ilma keemiliste lahustiteta;
 - iii) seda kasutatakse ainult noorlindude söötmiseks spetsiifiliste proteiinisisaldustega ning

▼B

- iv) maksimaalne lubatud osakaal 12-kuulisel ajavahemikul ei ületa kõnealuste loomade puhul 5 %. Osakaal arvutatakse põllumajandusest pärinevas söödas sisalduva kuivaine osakaaluna.

1.9.4.3. Kodulindude heaolu

Eluslindudelt sulgede kitkumine on keelatud.

1.9.4.4. Pidamistingimused ja kasvatustavad

Pidamistingimuste ja kasvatustavade suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) vähemalt kolmandik põrandapinnast peab olema sile, st mitte rest- või võrkpõrand, ning kaetud õlgedest, puulaastudest, liivast või turbast allapanuga;
- b) munakanadele mõeldud lindlates peab piisavalt suurt osa kanadele mõeldud põrandapinnast saama kasutada lindude väljaheidete kogumiseks;

▼M9

- c) pärast iga kodulinnupartii üleskasvatamist tuleb hooned lindudest tühjendada. Selle aja jooksul tuleb hooned ja sisseseade puhastada ja desinfitseerida. Peale selle tuleb pärast iga kodulinnupartii üleskasvatamist lasta vabaaladel puhata liikmesriigi kindlaksmääratava ajavahemiku jooksul, et taimestik saaks taastuda. Ettevõtja peab arvestust või säilitab dokumentaalsed tõendid sellise ajavahemiku kohaldamise kohta. Kõnealuseid nõudeid ei kohaldata, kui kodulinde ei kasvatata partiina, ei peeta vabaalal ja kui nad saavad terve päeva vabalt ringi liikuda;

▼B

- d) kodulinnud peavad pääsena vabaõhualale vähemalt kolmandikul oma elueast. Ka munakanad ja lõppnuumal linnud peavad pääsena vabaõhualale vähemalt kolmandikul oma elueast, välja arvatud juhul, kui liidu õigusaktide alusel on kehtestatud ajutised piirangud;
- e) neil peab päevasel ajal olema pidev pääs vabaõhualale alates võimalikult varasest east, kui füsioloogilised ja füüsilised tingimused seda lubavad, välja arvatud juhul, kui liidu õigusaktide alusel on kehtestatud ajutised piirangud;
- f) erandina punktist 1.6.5, kui aretuslindude ja alla 18 nädala vanuste noorkanade puhul on täidetud punktis 1.7.3 sätestatud tingimused liidu õigusaktide alusel kehtestatud inimeste ja loomade tervise kaitsega seotud piirangute ja kohustuste osas ning kui need takistavad aretuslindude ja alla 18 nädala vanuste noorkanade juurdepääsu vabaõhualale, käsitatakse verandasid vabaõhualana ja neil peab sel juhul olema traatvõrgust piire, et hoida eemal teised linnud;
- g) kodulindude vabaõhualad peavad võimaldama lindudel kergesti pääseda piisava arvu joogikohtade juurde;
- h) kodulindude vabaõhualad peavad olema põhiliselt kaetud taimestikuga;

▼B

- i) kui kasvatusalal on sööta vähe, nt pikaajalise lumekatte või põua-perioodi tõttu, tuleb kodulindude toidule lisada koresööta;
- j) kui liidu õigusaktide alusel kehtestatud piirangute või kohustuste tõttu hoitakse kodulinde siseruumides, peab neil olema alaline juurdepääs piisavas koguses koresöödale ja sobivale materjalile, et rahuldada nende etoloogilisi vajadusi;
- k) veelinnud peavad pääsema ojasse, tiiki, järve või basseini, kui ilmastiku- ja hügieenitingimused seda lubavad, et looma liigiomased vajadused ja heaolunõuded oleksid rahuldatud; kui ilmastikutingimused seda ei luba, peab neil olema juurdepääs veele, kuhu nad saavad sulestiku puhastamiseks kasta oma pea;
- l) päevavalgusele lisaks võib kasutada kunstlikku valgustust kuni 16-tunnise valge aja tagamiseks, nii et öine pidev puhkeaeg, mil kunstlikku valgustust ei kasutata, kestab vähemalt kaheksa tundi;
- m) lindlate nuumlindude jaoks mõeldud kasulik kogupind ei ületa ühegi tootmisüksuse puhul 1 600 m²;
- n) ühes lindla sektsioonis võib olla kuni 3 000 munakana.

1.9.5. Küülikud

1.9.5.1. Sööt

Sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) vähemalt 70 % söödast peab pärinema samast põllumajandusettevõttest või kui see ei ole võimalik või kui selline sööt ei ole kättesaadav, peab see olema toodetud koostöös teiste mahepõllumajanduslike või üleminekuaja tootmisüksustega ning samast piirkonnast pärit sööta ja söödamaterjali kasutavate söödakäitlejatega;
- b) küülikud peavad pääsema karjamaale rohtu sööma alati, kui tingimused seda võimaldavad;
- c) kasvatamissüsteemid peavad põhinema karjamaade maksimaalsel kasutamisel vastavalt nende ligipäätavusele eri aastaaegadel;
- d) kui rohtu ei ole piisavalt, tuleb anda kiudainerikast sööta, nagu põhku või heina. Koresööd moodustab söödast vähemalt 60 %.

1.9.5.2. Pidamistingimused ja kasvatustavad

Pidamistingimustele ja kasvatustavadele kehtivad järgmised nõuded:

- a) pidamiskohas peab olema mugav, puhas ja kuiv lebamiskohas- või puhkekoht, mis on piisavalt suur ja sileda konstruktsiooniga, mitte restpõrandaga. Puhkepaigas peab olema avar ja kuiv allapanuga lebamiskoht. Allapanu peab koosnema põhust või muust sobivast looduslikust materjalist. Allapanu võib parendada või rikastada mineraalainetega, mida on artikli 24 kohaselt lubatud kasutada mahepõllumajanduslikus tootmises väetisena või mullamaduste parandajana;

▼B

- b) küülikuid kasvatatakse rühmades;
- c) küülikufarmid kasutavad välistingimustesse sobivaid vastupidavaid tõuge;
- d) küülikutel peab olema ligipääs järgmisele:
 - i) katusega varjualused, sh pimedad peidukohad;
 - ii) taimkattega vabaala, mis on eelistatult rohumaa;
 - iii) sees või väljas paiknev kõrgem platvorm, millel nad saavad istuda;
 - iv) pesaehitusmaterjal kõigi imetavate emasloomade jaoks.

1.9.6. Mesilased

1.9.6.1. Mesilaste päritolu

Mesilastest tuleks eelistada *Apis mellifera* ja nende kohalike ökotüüpide kasutamist.

1.9.6.2. Sööt

Sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) tootmisperioodi lõpus tuleb jätta tarudesse mesilaste talvitamiseks piisav mee- ja õietolmuvaru;

▼M1

- b) mesilasperede söötmine on lubatud ainult juhul, kui ilmastikutingimused ohustavad mesilasperede säilimist. Sellisel juhul tuleb mesilasperede söötmiseks kasutada mahepõllumajanduslikku mett, mahepõllumajanduslikku õietolmu, mahepõllumajanduslikku suhkruisuripit või mahepõllumajanduslikku suhkrut.

▼B

1.9.6.3. Tervishoid

Tervishoiu suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) kärjeraamide, tarude ja kärgede kaitsmiseks eelkõige taimekahjustajate eest on lubatud kasutada ainult rodentitsiide (kasutamiseks lõksudes) ning artiklite 9 ja 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud asjakohaseid tooteid ja aineid;
- b) füüsikalised meetodid mesilate desinfitseerimiseks, näiteks auru või lahtise tulega, on lubatud;
- c) lesehaudme hävitamine on lubatud üksnes varroalesta *Varroa destructor* nakkuse isoleerimiseks;
- d) kui mesilaspered kõigist eespool nimetatud ennetusmeetmetest hoolimata haigestuvad või saavad nakkuse, tuleb neid viivitamata ravida ning vajaduse korral võib need paigutada eraldatud mesilatesse;

▼B

- e) varroalestaga *Varroa destructor* nakatumise korral võib kasutada sipelghapet, piimhapet, äädikhapet ja oblikhapet, samuti mentooli, tümooli, eukalüptooli ja kamprit;
- f) kui mesilasperede ravis kasutatakse muid keemiliselt sünteesitud allopaatilisi ravimeid, sealhulgas antibiootikume, kui artiklite 9 ja 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud tooted ja ained, tuleb ravitavad mesilaspered selleks ajaks paigutada eraldatud mesilatesse ning kogu mesilasvaha asendada mahepõllumajanduslikust mesindusest pärineva vahaga. Seejärel kohaldatakse kõnealuste mesilasperede suhtes punktis 1.2.2 sätestatud 12 kuu pikkust üleminekuaega.

1.9.6.4. Mesilaste heaolu

Mesinduse suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) mesindussaaduste kogumisel on keelatud mesilaste hävitamine kärgedes;
- b) mesilaste kõndistamine, näiteks emamesilaste tiibade kärpimine, on keelatud.

1.9.6.5. Pidamistingimused ja kasvatustavad

Pidamistingimustele ja kasvatustavadele kehtivad järgmised nõuded:

- a) mesilad paigutatakse piirkondadesse, kus on tagatud, et nektari- ja õietolmuallikad koosnevad põhiliselt mahepõllumajanduslikest kultuuridest või, kui see on asjakohane, looduslikest taimedest või muudel kui mahemeetoditel majandatud metsadest või taimedest, mida on töödeldud ainult keskkonda vähe mõjutavate meetoditega;
- b) mesilad paigutatakse piisavalt kaugemale allikatest, mis võivad põhjustada mesindussaaduste saastumist või mõjuda halvasti mesilaste tervisele;
- c) mesila peab asuma kohas, mida kolme kilomeetri raadiuses ümbritsevad nektari- ja õietolmuallikad koosnevad põhiliselt mahepõllumajanduskultuuridest või looduslikest taimedest või kultuuridest, mida on töödeldud keskkonda vähe mõjutavate meetoditega, mis on samaväärsed määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 30 sätestatud meetoditega, mis ei mõjuta mesindussaaduste käsitamist mahepõllumajanduslikena. Need nõuded ei kehti selliste piirkondade suhtes, kus ei toimu õitsemist, või kui mesilaspered on puhkeolekus;
- d) tarud ja mesinduses kasutatavad materjalid peavad olema põhiliselt looduslikust materjalist, mis ei tekita keskkonna ega mesindussaaduste saastamise ohtu;
- e) uute kärjepõhjade valmistamiseks kasutatav mesilasvaha peab pärinema mahepõllumajanduslikest tootmisüksustest;
- f) tarudes võib kasutada ainult looduslike saadusi, nagu taruvaik, vaha ja taimeõlid;

▼B

- g) sünteetiliste keemiliste repellentide kasutamine mee kogumise ajal on keelatud;
- h) lesehauet sisaldavaid kärke ei tohi mee kogumiseks kasutada;
- i) mesindust ei käsitata mahepõllumajanduslikuna, kui sellega tegeletakse piirkondades või aladel, mille liikmesriik on määranud piirkonnaks või alaks, kus mahepõllumajanduslik mesindus ei ole võimalik.

▼M9

1.9.6.6. Arvestuse pidamise kohustused

Ettevõtjad koostavad pädevale asutusele või kontrollorganile esitamiseks asjakohases mõõtkavas kaardi või säilitavad geograafilised koordinaadid tarude asukoha kohta, mis tõendavad, et mesilasperede asukohad vastavad käesoleva määruse nõuetele.

Mesila päevikusse kantakse järgmine teave söötmise kohta: kasutatud toote nimetus, kuupäevad, kogused ja tarud, kus toodet kasutatakse.

Mesila asukoha üle peetakse arvestust koos tarude identifitseerimistunnuste ja liikumise ajaga.

Kõik kohaldatavad meetmed, sealhulgas pesakorpuste eemaldamised ja meevurritamistoimingud, kantakse mesila päevikusse. Samuti peetakse arvestust meevõtmise koguse ja kuupäevade üle.

▼B**III osa: Vetikate ja vesiviljelusloomade tootmise nõuded**

1. Üldnõuded

- 1.1. Tootmine peab toimuma kohtades, mis ei saastu mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubamatute toodete või ainetega ega asjaomaste saaduste mahepõllumajanduslikku laadi ohustavate saasteainetega.
- 1.2. Mahepõllumajanduslikud tootmisüksused peavad olema mittemahepõllumajanduslikest tootmisüksustest piisavalt eraldatud ja üksteisest liikmesriigi määratud ohutus kauguses, kui ohutud kaugused on kindlaks määratud. Selliste eraldamismeetmete puhul võetakse aluseks looduslikud tingimused, eraldi veejaotussüsteemid, vahemaad, looded ning asjaomase mahepõllumajandusliku tootmisüksuse asukoht voolusuuna suhtes (vastu- või pärivoolu). Vetikate tootmist ja vesiviljelustootmist ei käsitata mahepõllumajanduslikuna, kui sellega tegeletakse piirkondades või aladel, mille liikmesriik on määranud selliste tegevuste jaoks sobimatuks piirkonnaks või alaks.
- 1.3. Selleks et määrata kindlaks asjaomase tootmisüksuse ja selle lähimbruse seisund ning tootmise tõenäoline mõju, tuleb iga uue tootmistegevuse puhul, millele taotletakse mahepõllumajanduslikku luba ning mille käigus toodetakse üle 20 tonni vesiviljelustooteid aastas, hinnata selle tegevuse keskkonnamõju asjaomase tootmisüksusega sobival viisil. Ettevõtja esitab keskkonnamõju hinnangu asjaomasele kontrolliasutusele või kontrollorganile. Keskkonnamõju hinnangu sisu peab põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL⁽¹⁾ IV lisal. Kui tootmisüksuse keskkonnamõju on juba samaväärselt hinnatud, võib kasutada kõnealuse hindamise tulemusi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

▼B

- 1.4. Mangroovi hävitamine on keelatud.
- 1.5. Ettevõtja esitab vesiviljeluskultuuride ja vetikate kogumise säästva majandamise kava, mis on proportsionaalne asjaomase tootmisüksusega.
- 1.6. Kava ajakohastatakse igal aastal ning selles esitatakse tegevuse keskkonnamõju ja tehtava keskkonnaseire üksikasjad ning loetletakse kavandatud meetmed, et minimeerida ümbritsevale vee- ja maismaakeskkonnale avalduvat kahjulikku mõju, sh vajaduse korral tootmist-sükli jooksul või igal aastal eralduvat toitainete heitkogust. Kavas esitatakse tehnilise varustuse järelevalvet ja remonti käsitlevad andmed.
- 1.7. Rõõvloomadega seotud kaitsemeetmed ja ennetavad meetmed, mida võetakse vastavalt direktiivile 92/43/EMÜ ning liikmesriikide õigusnormidele, kantakse säästva majandamise kavas.
- 1.8. Kõrvutiasuvad ettevõtjad koordineerivad vajaduse korral oma majandamiskavade koostamist.
- 1.9. Vesiviljeluse ja vetikate tootmisega tegelevad ettevõtjad koostavad säästva majandamise kava raames jäätmete vähendamise ajakava, mida rakendatakse alates tootmise algusest. Võimaluse korral kasutatakse jääksoojust vaid juhul, kui energia pärineb taastuvatest energiaallikatest.
- 1.10. Töötle mata toodete ettevalmistamine

Kui vetikate või vesiviljelusloomadega tehakse muid ettevalmistustoiminguid kui töötlemine, kohaldatakse sellistele ettevalmistustoimingutele *mutatis mutandis* IV osa punktides 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 ja 2.2.3 sätestatud üldnõudeid.

▼M9

- 1.11. Ettevõtjad hoiavad kättesaadavana dokumentaalsed tõendid vesiviljelusloomade tootmisnõuetest punkti 3.1.2.1 alapunktide d ja e kohaselt tehtud mis tahes erandi kohta.

▼B

2. Vetikate suhtes kehtivad nõuded
- Lisaks artiklites 9, 10, 11 ja 15 ja vajaduse korral käesoleva osa 1. jaos sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse vetikate mahepõllumajandusliku korjamise ja tootmise suhtes käesolevas jaos sätestatud nõudeid. Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis* fütoplanktoni tootmise suhtes.
- 2.1. Üleminek
 - 2.1.1. Vetikate väljapüügiga tegeleva tootmisüksuse üleminekuaeg on kuus kuud.
 - 2.1.2. Vetikakasvatusega tegeleva tootmisüksuse üleminekuaeg on kuus kuud või üks täielik tootmistsükkel, olenevalt sellest, kumb on pikem.
 - 2.2. Vetikate kasvatamise nõuded
 - 2.2.1. Looduslikult kasvavate vetikate ja nende osade kogumist käsitletakse mahepõllumajandusliku tootmisena tingimusel, et
 - a) kasvukohad on tervise seisukohast sobivad ja direktiivi 2000/60/EÜ määratluse kohaselt väga heas ökoloogilises seisundis või kvaliteediga, mis on samaväärne

▼B

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 854/2004 ⁽¹⁾ klassifitseeritud A ja B tootmisalade kvaliteediga kuni 13. detsembrini 2019 või

— samaväärse klassiga tootmisalade kvaliteediga, mis on sätestatud rakendusaktides, mille komisjon on vastu võetud määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 8 kohaselt alates 14. detsembrist 2019;

b) kogumine ei mõjuta oluliselt loodusliku ökosüsteemi stabiilsust ega liikide säilimist kogumispiirkonnas.

2.2.2. Vetikate kasvatamist käsitatakse mahepõllumajanduslikuna, kui seda tehakse aladel, mille keskkonna- ja tervishoiualased näitajad on vähemalt võrdsed punkti 2.2.1 alapunktis a esitatutega. Lisaks kohaldatakse järgmisi tootmisnõudeid:

a) säästlikke tavasid kasutatakse tootmise kõigil etappidel alates noorvetikate kogumisest kuni saagikoristuseni;

b) ulatusliku genofondi säilitamise tagamiseks tuleb korrapäraselt koguda looduslikke noorvetikaid, et hoida ja suurendada sisetõngimustes kasvatatud kultuurmaterjali mitmekesisust;

c) väetisi võib kasutada üksnes tehistingimustes toimuva kasvatamise puhul ja ainult juhul, kui neid on artikli 24 kohaselt lubatud mahepõllumajanduslikus tootmises selleks otstarbeks kasutada.

▼M9

Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, kasutatud kogus ning teave asjaomaste partiide, mahutite või basseinode kohta.

▼B

2.3. Vetikakasvatus

2.3.1. Kui vetikaid kasvatatakse meres, kasutatakse üksnes keskkonnas looduslikult leiduvaid toitaineid või mahepõllumajanduslikust vesiviljelusloomade tootmisest (soovitavalt lähedal asuvatest polükultuuri-rajatistest) saadud toitaineid.

2.3.2. Maismaal asuvates väliste toitainetega rajatistes peab olema võimalik kontrollida, et heitvee toitaainesisaldus oleks võrdne siseneva vee toitaainesisaldusega või sellest väiksem. Kasutada võib üksnes selliseid taimseid või mineraalseid toitaineid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.

▼M9

Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, kasutatud kogus ning teave asjaomaste partiide, mahutite või basseinode kohta.

▼B

2.3.3. Peetakse arvestust vetikate asustustiheduse ja tootmistevõime intensiivsuse üle ning säilitatakse veekeskkonna terviklus seeläbi, et ei ületata merevetikate suurimat kogust, mis ei kahjusta keskkonda.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametliku kontrollimiseks (ELT L 139, 30.4.2004, lk 206).

▼B

2.3.4. Võimaluse korral taaskasutatakse või võetakse ringlusesse köied ja muud vetikate kasvatamisel kasutatavad seadmed.

2.4. Looduslike vetikate säästev väljapüük

2.4.1. Vetikate väljapüügi alustamisel tuleb üks kord hinnata nende biomassi.

2.4.2. Raamatupidamisdokumente hoitakse tootmisüksuses või tööruumides, et võimaldada ettevõtjal kindlaks teha ja kontrolliasutusel või kontrollorganil kontrollida, et tootjad on tarninud üksnes käesoleva määruse kohaselt toodetud looduslikke vetikaid.

2.4.3. Väljapüük toimub sellisel viisil, et saagi kogus ei mõjuta oluliselt veekeskkonna seisundit. Vetikate taastumise võimaldamiseks ja kaaspüügi vältimiseks võetakse meetmeid, mis käsitlevad väljapüügimeetodit, miinimumsuurust, vanust, paljunemistsükli või järelejäänud vetikate suurust.

2.4.4. Kui vetikate väljapüük toimub jagatud või ühises püügipiirkonnas, tehakse kättesaadavaks asjaomase liikmesriigi nimetatud pädeva asutuse koostatud dokumendid, mis näitavad, et koguväljapüük vastab käesolevale määrusele.

3. Vesiviljelusloomade suhtes kehtivad nõuded

Lisaks artiklites 9, 10, 11 ja 15 ning asjakohasel juhul käesoleva osa 1. jaos sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse kalade, koorikloomade, okasnahksete ja limuste liikide mahepõllumajandusliku tootmise suhtes käesolevas jaos sätestatud nõudeid. Neid nõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis* zooplanktoni, pisivähkide, keriloomade, usside ja muude söödana kasutatavate veeloomade tootmise suhtes.

3.1. Üldnõuded

3.1.1. Üleminek

Vesiviljelusüksuste, sh olemasolevate vesiviljelusloomade tootmise üksuste suhtes kohaldatakse järgmisi üleminekuaegu:

a) 24 kuud rajatiste puhul, mida ei saa veest tühjendada, puhastada ega desinfitseerida;

b) 12 kuud rajatiste puhul, mis on veest tühjendatud või kasutamata hoiud;

c) kuus kuud rajatiste puhul, mis on veest tühjendatud, puhastatud ja desinfitseeritud;

d) kolm kuud avatud veekasutusega rajatiste, sealhulgas kahepoolmeliste limuste kasvatamiseks kasutatavate rajatiste puhul.

3.1.2. Vesiviljelusloomade päritolu

3.1.2.1. Vesiviljelusloomade päritolu suhtes kehtivad järgmised nõuded:

▼B

- a) mahepõllumajanduslik vesiviljelus põhineb mahepõllumajanduslikust sugukarjast pärit noorvormide kasvatamisel mahepõllumajanduslikes tootmisüksustes;
- b) kasutada tuleb kohalikke liike ja aretamise eesmärk peab olema saada liine, mis on kasvatustingimustega paremini kohanenud, tagades loomade hea tervisliku seisundi ja heaolu ning söödavarude hea kasutamise. Pädevale asutusele või, kui see on asjakohane, kontrolliasutusele või kontrollorganile tuleb esitada liikide päritolu ja käitlemist tõendavad dokumendid;
- c) kasutada tuleb liike, mis on vastupidavad ja mida on võimalik kasvatada ilma looduslike populatsioonide oluliselt kahjustamata;
- d) aretamise eesmärgil võib ettevõttesse tuua loodusest püütud või mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomi geenipopulatsiooni sobilikkuse täiustamiseks ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, kui mahepõllumajanduslikud liigid ei ole kättesaadavad või kui uus geenipopulatsioon on aretamise eesmärgil toodud tootmisüksusesse pärast pädevalt asutuselt loa saamist. Kõnealuseid loomi tuleb kasvatada mahepõllumajanduslikult vähemalt kolme kuu jooksul enne nende kasutamist tõuaretuse eesmärgil. Loomade puhul, kes on kantud Rahvusvaheline Looduse ja Loodusvarade Kaitse Liidu (IUCN) ohustatud liikide punasesse nimekirja, võib anda loa kasutada loodusest püütud isendeid ainult kaitsekavade raames, mida on tunnustanud kaitsetegevuse eest vastutav asjakohane avaliku sektori asutus;
- e) looduslike vesiviljelusloomade noorvorme kogutakse edasikasvatuse otstarbel vaid järgmistel juhtudel:
 - i) kalade või koorikloomade vastsete ning noorvormide loomulik sissevool tiikide, hoidlate ja muude kasvatusrajatiste täitmise ajal;
 - ii) IUCNi ohustatud liikide punasesse nimekirja kantud looduslike maimude või koorikloomade vastsete asustamine ekstensiivses vesiviljeluses märgaladel, näiteks riimveetiikides, loodete aladel ning rannikulaguunides, tingimusel et
 - asustamine on kooskõlas asjaomaste asutuste poolt heaks kiidetud haldusmeetmetega, et tagada asjassepuutuvate liikide jätkusuutlik kasutamine, ja
 - kalu söödetakse üksnes looduses leiduva söödaga.

Erandina punktist a võivad liikmesriigid lubada tuua mahepõllumajanduslikku tootmisüksusesse edasikasvatamiseks maksimaalselt 50 % ulatuses selliste liikide mittemahepõllumajanduslike noorvorme, keda ►**M3** 1. jaanuariks 2022 ◀ ei ole liidus mahepõllumajandusliku liigina välja arendatud, eeldusel et vähemalt viimased kaks kolmandikku tootmistsüklist majandatakse mahepõllumajanduslikult. Sellist erandit võib lubada maksimaalselt kaheks aastaks ja seda ei saa uuendada.

Väljaspool liitu asuvate vesiviljelusettevõtete puhul võivad sellist erandit lubada artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutused või kontrollorganid liikide puhul, keda ei ole mahepõllumajandusliku liigina välja arendatud ettevõtte asukohaks oleva riigi territooriumil ega liidus. Sellist erandit võib lubada maksimaalselt kaheks aastaks ja seda ei saa pikendada.

▼B

3.1.2.2. Aretamise suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) hormone ja nende derivaate ei kasutata;
- b) ühesooliste liinide tootmist, välja arvatud käsitsi väljavalimist, polüploidisuse indutseerimist, kunstlikku hübriidiseerimist ja kloonimist ei kasutata;
- c) valida tuleb sobivad liinid.

▼M1

3.1.2.3. Noorvormide tootmine

Merekalade vastsete kasvatamiseks võib kasutada kasvatamissüsteeme (eelistatavalt „mesokosm“ või „suuremahuline kasvatamine“). Kasvatamissüsteemid peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) esialgne loomkoormus peab olema väiksem kui 20 muna või vastset liitri kohta;
- b) vastsete kasvatamise mahuti suurus peab olema vähemalt 20 m³ ning
- c) vastsed toituvad looduslikust planktonist, mis tekib mahutis ning millele lisatakse vajaduse korral väljaspool mahutit toodetud fütoplanktonit ja zooplanktonit.

▼M9

3.1.2.4. Ettevõtjad peavad arvestust loomade päritolu üle, märkides loomad/-loomapartiid, loomade saabumise kuupäeva ja liigi, kogused, mahepõllumajandusliku või mittemahepõllumajandusliku staatuse ning üleminekuperioodi.

▼B

3.1.3. Sööt

3.1.3.1. Kalade, koorikloomade ja okasnahksete sööda suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) loomi tuleb sööta söödaga, mis vastab looma toitainevajadustele tema arengu eri etappidel;
- b) söötmissrežiimide väljatöötamisel tuleb arvesse võtta järgmisi esma-tähtsaid tegureid:
 - i) loomatervis ja loomade heaolu;
 - ii) hea tootekvaliteet, sh toote toitaineline koostis, millega tagatakse söögikõlbliku lõpptoota kõrge kvaliteet;
 - iii) väike keskkonnamõju;
- c) sööda taimne osa peab olema mahepõllumajanduslik ja sööda veeloomadest valmistatud osa peab olema pärit mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest või kalandusettevõttest, millele on väljastatud säästva kasutamise sertifikaat kava alusel, mida tunnustab pädev asutus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013 sätestatud põhimõtetega;

▼B

d) taimset, loomset, vetika- või pärmi päritolu mittemahepõllumajanduslikku söödamaterjali, mineraalset või mikroobset päritolu söödamaterjali, söödalisandeid ja abiaineid kasutatakse ainult juhul, kui nende kasutamine mahepõllumajanduslikus tootmises on käesoleva määruse alusel lubatud;

e) kasvustimulaatoreid ja sünteetilisi aminohappeid ei tohi kasutada.

3.1.3.2. Kahepoolmeliste limuste ja muude liikide puhul, mida ei söödeta, vaid mis toituvad looduslikust planktonist, kehtivad järgmised nõuded:

a) sellised filtrijad loomad rahuldavad kogu oma toitumisvajaduse looduslikult, välja arvatud haudejaamades ja kasvualadel kasvatavad noorloomad;

b) kasvukohad on tervise seisukohast sobivad ning direktiivi 2000/60/EÜ määratluse kohaselt väga heas ökoloogilises seisundis või direktiivi 2008/56/EÜ kohaselt heas keskkonnaseisundis või kvaliteediga, mis on samaväärne

— määruses (EÜ) nr 854/2004 klassifitseeritud A tootmisalade kvaliteediga kuni 13. detsembrini 2019 või

— samaväärse klassiga tootmisalade kvaliteediga, mis on sätestatud rakendusaktides, mille komisjon on vastu võetud määruse (EL) 2017/625 artikli 18 lõike 8 kohaselt alates 14. detsembrist 2019.

3.1.3.3. Lihatoiduliste vesiviljelusloomade sööta käsitlevad erinõuded

Lihatoiduliste vesiviljelusloomade sööda puhul tuleb esmatähtsaks pidada järgmist päritolu söötasid:

a) vesiviljelusest pärit mahepõllumajanduslik sööt;

b) kalade, vähkide või limuste mahepõllumajandusliku vesiviljeluse jääkidest saadud kalajahu ja kalaõli;

c) kalajahu, kalaõli ja kaladest pärinev söödamaterjal, mis on saadud säästva kalanduse raames inimtoiduks püütud kalade, vähkide või limuste jääkidest;

d) kalajahu, kalaõli ja kaladest pärinev söödamaterjal, mis on saadud säästva kalanduse raames püütud tervetest kaladest, vähkidest või limustest ja mida ei kasutata inimtoiduks;

▼M1

e) mahepõllumajanduslikud taimsed või loomsed söödamaterjalid.

▼B

3.1.3.4. Teatavate vesiviljelusloomade sööta käsitlevad erinõuded

Maismaavete kalade, viburhännaklaste ja mageveekrevettide ning troopika mageveekalade söötmise suhtes kehtivad kasvuetaapil järgmised nõuded:

▼B

- a) neile antakse tiikides ja järvedes looduslikult leiduvat sööta;
- b) kui punktis a osutatud loodusliku sööda kogused ei ole piisavad, võib kasutada soovitatavalt samas kasvanduses kasvatatud mahepõllumajanduslikku taimset sööta või vetikaid. Ettevõtjad hoiavad alles lisaööda kasutamise vajadust tõendavad dokumendid;
- c) kui looduslikke söödavarusid täiendatakse punkti b kohaselt, siis
 - i) viburhännaklaste ja mageveekrevettide (*Macrobrachium* spp.) söödakogus võib sisaldada kuni 25 % ulatuses kalajahu ja 10 % ulatuses kalaõli, mis pärineb säästvast kalandusest;
 - ii) pangaasiuse (*Pangasius* spp.) söödakogus võib sisaldada kuni 10 % ulatuses kalajahu või -õli, mis pärineb säästvast kalandusest.

▼M7

Kaubakalakasvatuse viimases etapis ja varasemates eluetappides edasikasvatusrajatistes ja haudejaamades on viburhännaklaste ja mageveekrevettide (*Macrobrachium* spp.) puhul nende koguseliste toitumisvajaduste rahuldamiseks lubatud nende söödale lisada mahepõllumajanduslikku kolesterooli.

▼M9

- 3.1.3.5. Ettevõtjad peavad arvestust söötmisrežiimide kohta, eelkõige sööda nimetuse ja koguse ning lisaööda kasutamise ja vastavalt söödetu loomade/loomapartiide kohta.

▼B

3.1.4. Tervishoid

3.1.4.1. Haiguste ennetamine

Haiguste ennetamise suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) haiguste ennetamiseks tuleb loomi pidada optimaalsetes tingimustes – selleks on vaja valida sobiv koht, võttes muu hulgas arvesse eri liikide vajadusi seoses vee hea kvaliteedi, voolukiiruse ja veevahetuse määraga, kasvanduse optimaalse planeerimisega, heade kasvatuse- ja majandamistavade kohaldamisega, sealhulgas vajadust ruume ja alasid regulaarselt puhastada ja desinfitseerida, tagada kvaliteetne sööt, valida asjakohane loomkoormus ning sobivad tõud ja liinid;
- b) võib kasutada immunoloogilisi veterinaarravimeid;
- c) loomatervishoiu korralduse kavas tuleb esitada bioturvalisusmeetmete ja taudide ennetamise tavade üksikasjad, sealhulgas kirjalik nõusolek asjaomase tootmisüksusega proportsionaalse tervishoiuulase nõustamise kohta vesiviljelusloomade tervishoiu eest vastutavalt pädevatelt teenistustelt, kes külastavad asjaomast kasvandust vähemalt korra aastas või kahepoolmeliste koorikloomade puhul vähemalt korra kahe aasta jooksul;

▼B

- d) hoidlaid, seadmeid ja riistu tuleb nõuetekohaselt puhastada ja desinfitseerida;
- e) ummistavad organismid tuleb kõrvaldada üksnes mehaaniliselt või käsitsi ning vajaduse korral lasta tagasi merre kasvandusest piisavalt kaugel;
- f) kasutada võib üksnes selliseid tootmiseseadmete ja -rajatiste puhastamis- ning desinfitseerimisaineid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud;
- g) kasutamata hoidmise suhtes kehtivad järgmised nõuded:
 - i) pädev asutus või, kui see on asjakohane, kontrolliasutus või kontrollorgan määrab kindlaks, kas meres asuvate avatud veekasutusega hoidlate kasutamata hoidmine on vajalik, ning asjakohase aja, mida kohaldatakse iga tootmistsükli järel ning mille andmed registreeritakse;
 - ii) kasutamata hoidmine ei ole kohustuslik kahepoolmeliste limuste kasvatamise puhul;
 - iii) kasutamata hoidmise ajal tuleb sump või muu vesiviljelusloomade tootmisel kasutatav süsteem tühjendada ja desinfitseerida ning seda tuleb hoida tühjana kuni uue kasutuselevõtuni;
- h) vajaduse korral eemaldatakse söömata jäänud kalasööd, väljaheide ja surnud loomad viivitamata, et vältida olulist keskkonnakahju seoses vee kvaliteediga, minimeerida taudiohtu ning vältida putukate või näriliste ligiõmbamist;
- i) ultravioletvalguse ja osooni kasutus on lubatud üksnes haudejäämades ja edasikasvatuserajatistes;
- j) ektoparasiitide bioloogiliseks tõrjeks kasutatakse eelkõige puhastajakala ning magevett, merevett ja naatriumkloriidi lahuseid.

3.1.4.2. Veterinaarravi

Veterinaarravi suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) haigusi tuleb ravida kohe nende ilmnemisel, et vältida loomade piinlemist. Vajaduse korral ja rangeid nõudeid järgides ning veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all võib kasutada keemiliselt sünteesitud allopaatilisi veterinaarravimeid, sealhulgas antibiootikume, kui fütoterapeutilised, homöopaatilised ja muud tooted selleks ei sobi. Vajaduse korral sätestatakse piirangud seoses ravi kuuri kestuse ja keeluaegadega;
- b) lubatud on liidu õigusaktide alusel ette nähtud ravi, mis on seotud inimeste ja loomade tervise kaitsega;
- c) kui tekib terviseprobleem vaatamata ennetusmeetmetele, mis on võetud loomatervise tagamiseks vastavalt punktile 3.1.4.1, võib kasutada veterinaarravi järgmises eelistusjärjekorras:

▼B

- i) taimedest, loomadest või mineraalidest saadud ainete homöopaatiline lahus;
 - ii) tuimastava mõjuta taimed ja nende ekstraktid ning
 - iii) sellised ained nagu mikroelemendid, metallid, immuunsust suurendavad looduslikud vahendid või lubatud probiootikumid;
- d) teha võib kuni kaks allopaatilise ravi kuuri aastas, välja arvatud juhul, kui on tegemist vaktsineerimisega või kohustuslike likvideerimisprogrammidega. Lühema kui aastase tootmistsükli puhul on lubatud vaid üks allopaatilise ravi kuur aastas. Kui allopaatilise ravi nimetatud ravikuuride arve ületatakse, ei tohi asjaomaseid vesiviljelusloomi turustada mahepõllumajandusliku tootena;

▼M7

- e) parasiitidevastast ravi, välja arvatud liikmesriikides rakendatavad kohustuslikud tõrjeprogrammid, piiratakse järgmiselt:
- i) lõhe puhul maksimaalselt kuni kaks ravikuuri aastas või üks ravikuur aastas juhul, kui tootmistsükkel on lühem kui 18 kuud;
 - ii) muude liikide kui lõhe puhul kuni kaks ravikuuri aastas või üks ravikuur aastas juhul, kui tootmistsükkel on lühem kui 12 kuud;
 - iii) kõikide liikide puhul mitte rohkem kui neli ravikuuri kokku, olenemata liigi tootmistsükli pikkusest;

▼B

- f) punkti d kohase allopaatiliste veterinaarravimite kasutuse ja parasiitidevastase ravi (sh kohustuslike tõrje- ja likvideerimisprogrammide raames tehtav ravi) keeluaeg on kaks korda nii pikk kui keeluaeg, millele on osutatud direktiivi 2001/82/EÜ artiklis 11, või 48 tundi, kui keeluaega ei ole määratud;
- g) veterinaarravimite kasutamisest tuleb teatada pädevale asutusele või, kui see on asjakohane, kontrolliasutusele või kontrollorganile enne loomade turustamist mahepõllumajandusliku toodanguna. Töödeldud loomad peavad olema selgelt äratuntavad.

▼M9

3.1.4.3. Arvestuse pidamine haiguste ennetamise kohta

Ettevõtjad peavad arvestust kohaldatud haigusennetusmeetmete üle, esitades üksikasjad kasutamata hoidmise, puhastamise ja veega töötlemise kohta ning kohaldatud veterinaar- ja muu parasiidiravi kohta, eelkõige ravi kuupäev, diagnoos, annustamine, ravimi nimetus ning, kui see on asjakohane, veterinaararsti määratud veterinaarravi ning enne vesiviljelussaaduste mahetoodetena turustamist ja märgistamist kohaldatav keeluaeg.

▼B

- 3.1.5. Pidamistingimused ja kasvatustavad
- 3.1.5.1. Keelatud on vesiviljelusloomade tootmise rajatised, mis on kinnise veekasutusega, välja arvatud haudejaamad ja edasikasvatuserajatised või mahepõllumajanduslike söödaorganismidena kasutatavate liikide tootmise rajatised.
- 3.1.5.2. Vee kunstlik soojendamine või jahutamine on lubatud üksnes haudejaamades ja edasikasvatuserajatises. Looduslikku puurauguvett võib vee soojendamiseks või jahutamiseks kasutada kõikides tootmisetappides.
- 3.1.5.3. Vesiviljelusloomade kasvukeskkonnas on vastavalt vesiviljelusloomade liigiomastele vajadustele loodud järgmised tingimused:
- a) seal on piisavalt ruumi loomade heaolu tagamiseks ja sobiv loomkoormus vastavalt artikli 15 lõikes 3 osutatud rakendusaktides sätestatule;
 - b) loomi hoitakse kvaliteetses, piisava voolukiiruse, veevahetumäära ja hapnikutasemega vees, kus on väike metaboliitide sisaldus;
 - c) loomi hoitakse liigi vajadustele vastavates temperatuuri- ja valgustingimustes, võttes arvesse geograafilist asukohta.

Kui hinnatakse, milline on loomkoormuse mõju kasvatatavate kalade heaolule, tuleb jälgida ja arvesse võtta kalade seisundit (nt uimekajustused, muud vigastused, kasvukiirus, käitumine ja üldine tervislik seisund) ning veekvaliteeti.

Maheveekalade puhul peab põhi olema võimalikult sarnane looduslike tingimustele.

Karpkalade ja samalaadsete liikide puhul:

- põhjaks peab olema looduslik pinnas;
- tiikide ja järvede orgaaniliseks ja mineraalseks väetamiseks võib kasutada ainult selliseid väetisi ja mullaomaduste parandajaid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, kusjuures suurim kasutuskogus on 20 kg lämmastikku hektari kohta;
- tootmisvees on keelatud veetaimede ja taimkatte tõrje sünteetiliste kemikaalide abil.

▼M9

Ettevõtjad peavad arvestust loomade heaolu ja vee kvaliteediga seotud seire- ja hooldusmeetmete üle. Tiikide ja järvede väetamise korral peavad ettevõtjad arvestust väetiste ja mullaomaduste parandajate kasutamise kohta, sealhulgas kasutamise kuupäev, toote nimetus, kasutatud kogus ja asjaomase kasutamise koht.

▼B

- 3.1.5.4. Veehoidlad tuleb planeerida ja ehitada selliselt, et neis voolava vee kiirus ning nende füsioloogilised parameetrid kaitsevad loomade tervist ja heaolu ning vastavad loomade käitumisvajadustele.

▼B

Järgida tuleb artikli 15 lõikes 3 osutatud rakendusaktides sätestatud tootmissüsteemide ja hoidlate eriomadusi liikide või liikide rühmade jaoks.

3.1.5.5. Maismaal asuvad kasvatamisüksused peavad vastama järgmistele tingimustele:

a) läbivoolusüsteemide puhul peab olema võimalik jälgida ja kontrollida nii sisse- kui ka väljavoolava vee kvaliteeti ja voolukiirust;

b) vähemalt 10 % perimeetrist (maapinna ja vee kokkupuuteala) peab olema looduslik taimkate.

3.1.5.6. Kõik meres asuvad hoidlad peavad vastama järgmistele tingimustele:

a) nende asukohas peab olema piisav vee voolukiirus ja sügavus ning veevahetusmäär, et avaldada merepõhjale ja lähedalasuvale veekogule võimalikult väikest mõju;

b) sumpade planeering, ehitus ja hooldus peavad vastama tootmiskoha keskkonnatingimustele.

3.1.5.7. Hoidlate rajamisel, nende asukoha valimisel ja nende käitamisega tuleb minimeerida loomade väljapääsemise oht.

3.1.5.8. Kalade või koorikloomade väljapääsemise korral tuleb võtta asjakohased meetmed, et vähendada mõju kohalikule ökosüsteemile, sh vajaduse korral uuesti kinnipüüdmine. Andmed selle kohta säilitatakse.

3.1.5.9. Kui vesiviljelusloomi kasvatatakse kalatiikides, peavad kasvandused olema varustatud looduslike puhastuslodude, settetiikide, biofiltrite või mehaaniliste filtritega jääktoainete kogumiseks või neis kasutatakse selliseid vetikaid või loomi (kahepoolmelisi), mis aitavad heitvee kvaliteeti parandada. Vajaduse korral tuleb heitvett korrapäraselt kontrollida.

3.1.6. Loomade heaolu

3.1.6.1. Kõikidel vesiviljelusloomade pidamisega seotud töötajatel peavad olema vajalikud põhiteadmised ja -oskused loomatervise ja loomade heaolu kohta.

3.1.6.2. Vesiviljelusloomi käideldakse võimalikult vähe ja hoolikalt. Kasutatakse nõuetekohaseid seadmeid ja protseduure käitlemisega seotud stressi ja füüsilise kahju vältimiseks. Sugukarja käitlemisel tekitatakse võimalikult vähe füüsilist kahju ja stressi ning vajaduse korral kasutatakse anesteesiat. Suuruse järgi sorteeritakse võimalikult harva ja vastavalt vajadusele, et tagada kalade heaolu.

3.1.6.3. Kunstliku valguse kasutamise suhtes kehtivad järgmised piirangud:

▼B

- a) loomuliku päevavalguse pikendamiseks ei kasutata kunstlikku valgust rohkem kui 14 tundi päevas, välja arvatud paljundamise puhul; kõnealuse ülempiiri puhul tuleb arvesse võtta geograafilisi tingimusi, kasvatatavate loomade etoloogilisi vajadusi ja üldist tervist;
 - b) ühelt valgusallikalt teisele ülemineku ajal tuleb vältida valgusintensiivsuse järsku muutmist, kasutades hämardatavaid lampe või taustavalgustust.
- 3.1.6.4. Aeratsiooni on lubatud kasutada loomade heaolu ja tervise tagamiseks. Mehaaniliste aeraatorite puhul kasutatakse eelkõige taastuvatest energiaallikatest saadud energiat.
- 3.1.6.5. Hapniku kasutamine on lubatud üksnes järgmistel loomatervise ja loomade heaolu nõuetega ning tootmise ja veo kriitiliste perioodidega seotud juhtudel:
- a) temperatuuri muutuse, atmosfäärirõhu languse või juhusliku veereostuse erandjuhud;
 - b) varude haldamisega seotud mittekorrapärased toimingud, nt proovivõtt ja sorteerimine;
 - c) kasvatatavate loomade ellujäämise tagamiseks.

▼M9

Ettevõtjad peavad selliste kasutusviiside kohta arvestust, märkides ära, kas kasutamine toimub alapunkti a, b või c alusel.

▼B

- 3.1.6.6. Vesiviljelusloomade veo kestus tuleb asjakohaste meetmetega viia miinimumini.
- 3.1.6.7. Mis tahes kannatuste tekitamine viiakse miinimumini looma kogu eluea jooksul, sealhulgas tapmise ajal.
- 3.1.6.8. Keelatud on silmavarre eemaldamine, sealhulgas kõik samalaadsed meetodid nagu ligeerimine, lõiked ja muljumine.
- 3.1.6.9. Kasutatakse tapmismeetodi, mille puhul kalad kaotavad teadvuse silmapilkselt ega tunne valu. Tapaelne käitlemine peab olema selline, et välditakse vigastamist ja minimeeritakse samas kannatused ja stress. Optimaalse tapmismeetodi valimisel tuleb arvesse võtta kalade eri suurust väljapüügi ajal ning liikide ja tootmiskohtade vahelisi erinevusi.
- 3.2. Limuste suhtes kehtivad üksikasjalikud nõuded
- 3.2.1. Vastsete päritolu
- Vastsete päritolu suhtes kehtivad järgmised nõuded:
- a) väljastpoolt tootmisüksuse piire saadud looduslikke vastseid võib kahepoolmeliste koorikloomade puhul kasutada tingimusel, et see ei tekita olulist keskkonnakahju, see on lubatud kohalike õigusaktidega ning vastsed pärinevad järgmistest allikatest:
 - i) limuste kogumid, mis tõenäoliselt ei ela talve üle või ületavad vajalikku kogust, või
 - ii) koorikloomade vastsete looduslikud kolooniad kogumiseks kasutatavatel vahenditel;

▼B

- b) suure hiidaustri (*Crassostrea gigas*) puhul tuleb eelistada loomi, mis on aretatud selektiivselt, et vältida kudemist vabas looduses;
- c) looduslike vastsete kogumisviis, -koht ja -aeg dokumenteeritakse, et oleks võimalik tagada nende jälgitavus tagasi kuni kogumispiirkonnani;
- d) looduslike vastseid võib koguda ainult pärast pädevalt asutuselt loa saamist.

3.2.2. Pidemistingimused ja kasvatustavad

Pidemistingimustele ja kasvatustavadele kehtivad järgmised nõuded:

- a) kasvatada tohib samas veepiirkonnas mahepõllumajanduslike kalade ja vetikatega, kõnealust polükultuuri tuleb kirjeldada säästva majandamise kavas. Kahepoolmelisi limuseid tohib polükultuuri raames kasvatada ka koos kõhtjalgsete limustega (nt ranniklased);
- b) kahepoolmelisi limuseid tuleb toota postide, ujukite või muude selgelt nähtavate märgistega piiritletud aladel ning alad tuleb vajaduse korral piirata võrgust kottide, sumpade või muude kunstlike vahenditega;
- c) mahepõllumajanduslikud koorikloomade kasvandused peavad minimeerima säilitamise seisukohalt tähtsatele liikidele kaasnevaid riske. Röövlomade tõrjeks kasutatavad võrgud ei tohi kahjustada sukelduvaid linde.

3.2.3. Kasvatamine

Kasvatamise suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) rannakarplaste kasvatamist köitel või artikli 15 lõikes 3 osutatud rakendusaktides loetletud muude meetodite abil võib kasutada mahepõllumajandusliku tootmise puhul;
- b) limuste põhjakasvatus on lubatud üksnes tingimusel, et kogumis- ja kasvatuskohtades ei kaasne sellega olulist keskkonnamõju. Minimaalset keskkonnamõju tõendav uuring või aruanne tuleb lisada eraldi peatükina säästva majandamise kavale, mille ettevõtja esitab pädevale asutusele või, kui see on asjakohane, kontrolliasutusele või kontrollorganile enne tegevuse alustamist.

3.2.4. Majandamine

Majandamise suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- a) tootmisel ei tohi asustustihedus ületada mittemahepõllumajanduslike koorikloomade asustustihedust asjaomases piirkonnas. Limuseid tuleb sorteerida, harvendada ja nende asustustihedust muuta vastavalt biomassile ning selleks, et tagada loomade heaolu ja toote hea kvaliteet;

▼B

- b) ummistavad organismid tuleb kõrvaldada mehhaaniliselt või käsitsi ning lasta vajaduse korral tagasi merre limusekasvandusest piisavalt kaugel. Limuseid võib ummistavate organismide vastaseks kaitseks töödelda lubjalahusega ühe korra tootmistsükli jooksul.

3.2.5. Austrite kasvatamise erinõuded

Lubatud on kasvatada pukkalustel asuvates kottides. Need või muud austrite hoidmiseks kasutatavad süsteemid pannakse üles sellisel viisil, et need ei moodustaks täielikku tõket piki rannikuala. Austrid asetatakse ettevaatlikult alustele, mille asukoha valimisel on tootmise optimeerimiseks arvestatud loodetega. Tootmine peab vastama artikli 15 lõikes 3 osutatud rakendusaktides sätestatud nõuetele.

IV osa: Töödeldud toidu tootmise nõuded

Lisaks artiklites 9, 11 ja 16 sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse töödeldud toidu mahepõllumajandusliku tootmise suhtes käesolevas osas sätestatud nõudeid.

1. Töödeldud toidu tootmise suhtes kehtivad üldnõuded
 - 1.1. Toidu lisaained, töötlemise abiained ning muud toidu töötlemiseks kasutatavad ained ja koostisosad ning kasutatavad töötlemismeetodid, nagu suitsutamine, peavad vastama hea tootmistava põhimõtetele ⁽¹⁾.
 - 1.2. Töödeldud toidu tootvad ettevõtjad kehtestavad kriitiliste töötlemisetappide süstemaatilisel kindlaksmääramisel põhinevad asjakohased menetlused ning uuendavad neid.
 - 1.3. Punktis 1.2 osutatud menetluste kohaldamine peab alati tagama valmistatavate töödeldud toodete vastavuse käesolevale määrusele.
 - 1.4. Ettevõtjad järgivad ja rakendavad punktis 1.2 osutatud menetlusi ja eelkõige, ilma et see piiraks artikli 28 kohaldamist:

▼M9

- a) võtavad ettevaatusmeetmeid ja peavad nende üle arvestust;

▼B

- b) rakendavad sobivaid ja piisavaid puhastusmeetmeid, jälgivad nende tõhusust ja dokumenteerivad vastavad toimingud;

- c) tagavad, et turule ei viidaks mittemahepõllumajanduslikke tooteid mahepõllumajanduslikule tootmisele osutava märgistusega.

- 1.5. Töödeldud mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike toodete valmistamine tuleb hoida üksteisest ajas või ruumis lahus. Kui asjaomases tootmisüksuses valmistatakse või hoitakse mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid mis tahes kombinatsioonis, teeb ettevõtja järgmist:

- a) teatab sellest pädevale asutusele või, kui see on asjakohane, kontrolliasutusele või kontrollorganile;

⁽¹⁾ Komisjoni 22. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 2023/2006 (toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete heade tootmistavade kohta) artikli 3 punktis a määratletud head tootmistavad (ELT L 384, 29.12.2006, lk 75).

▼B

- b) teeb toiminguid katkematult kogu partii valmistamise lõpuni eraldi kohas või erineval ajal mis tahes tootega (mahepõllumajandusliku, üleminekuaja või mittemahepõllumajandusliku tootega) tehtavatest samalaadsetest toimingutest;
 - c) ladustab mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid enne ja pärast toiminguid üksteisest eraldi kohas või erineval ajal;
 - d) hoiab kättesaadavana ajakohastatud registrit kõikidest toimingutest ja töödeldud kogustest;
 - e) võtab meetmeid, mida on vaja, et identifitseerida partiisid ning vältida nende segi- või vahetusseminekut mahepõllumajanduslike, üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslike toodetega;
 - f) teeb toiminguid mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetega ainult pärast tootmiseseadmete sobivat ja piisavat puhastamist.
- 1.6. Kasutada ei või tooteid, aineid ega meetodeid, mis taastaksid mahepõllumajandusliku toidu töötlemisel ja ladustamisel kaduma läinud omadusi, parandaksid kõnealuse toidu töötlemisel esinenud hooletuse tagajärgi või võiksid olla eksitavad selliste toodete tegeliku laadi osas, mida on kavas turustada mahepõllumajanduslikuna.

▼M9

- 1.7. Ettevõtjad hoiavad kättesaadavana dokumentaalsed tõendid lubade kohta kasutada mittemahepõllumajanduslikke koostisosi töödeldud mahepõllumajandusliku toidu tootmiseks vastavalt artiklile 25, kui nad on sellised load saanud või neid kasutanud.

▼B

2. Töödeldud toidu tootmise üksikasjalikud nõuded
- 2.1. Töödeldud mahepõllumajandusliku toidu koostis peab vastama järgmistele tingimustele:
- a) toote valmistamiseks tuleb kasutada peamiselt põllumajandusliku päritoluga koostisosi või I lisas loetletud tooteid, mis on mõeldud toiduna kasutamiseks; selle kindlakstegemisel, kas toode on valmistatud peamiselt sellistest toodetest, ei võeta arvesse tootele lisatud vett ega soola;
 - b) mahepõllumajanduslik koostisosa ei või esineda koos sama koostisosaga, mis ei ole mahepõllumajanduslik;
 - c) üleminekuaja koostisosa ei või esineda koos sama koostisosaga, mis on mahepõllumajanduslik või mittemahepõllumajanduslik.
- 2.2. Teatavate toodete ja ainete kasutamine toidu töötlemisel
- 2.2.1. Toidu töötlemisel võib kasutada ainult artikli 24 või 25 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud toidu lisaaineid, abiaineid ja mittemahepõllumajanduslikke koostisosi ning punktis 2.2.2 osutatud aineid ja tooteid, välja arvatud veinitööstuse tooted ja ained, mille suhtes kohaldatakse VI osa punkti 2, ja pärm, mille suhtes kohaldatakse VII osa punkti 1.3

▼B

2.2.2. Toidu töötlemisel võib kasutada järgmisi tooteid ja aineid:

- a) toidu töötlemisel tavaliselt kasutatavad mikroorganismide preparaadid ja toiduensüümid, tingimusel et toidu lisainetena kasutatavad toiduensüümid on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud;
- b) määruse (EÜ) nr 1334/2008 artikli 3 lõike 2 punktis c ja punkti d alapunktis i määratletud ained ja tooted, mis on kõnealuse määruse artikli 16 lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt märgistatud kui looduslikud lõhna- ja maitseühendid või looduslikud lõhna- ja maitsepreparaadid;
- c) liha ja munakoorte tembeldamise värvid kooskõlas määruse (EÜ) nr 1333/2008 artikliga 17;
- d) looduslikud värvid ja looduslikud katteained selliste keedetud munade koore värvimiseks, mida toodetakse kavatsusega need turule viia teatava perioodi jooksul aastas;
- e) joogivesi ja mahepõllumajanduslik või mittemahepõllumajanduslik sool (põhikomponendid naatriumkloriid või kaaliumkloriid), mida üldiselt kasutatakse toidu töötlemisel;
- f) mineraalid (sh mikroelemendid), vitamiinid, aminohapped ja mikrotoitained järgmistel tingimustel:
 - i) kui nende kasutamine tavatarbimiseks ette nähtud toidus on liidu õiguse kohaselt või liidu õigusega kooskõlas olevas liikmesriigi õiguses otseselt nõutav, millest tulenevalt ei ole kõnealust toitu võimalik üldse turule viia tavatarbimiseks ette nähtud toiduna, kui sellele ei ole lisatud neid mineraale, vitamiine, aminohappeid või mikrotoitaineid, või
 - ii) turule viidud toidu puhul, millel on eriomadused või mõju tervisele või toitumisele või seoses konkreetsete tarbijarühmade vajadustega
 - toodetes, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 ⁽¹⁾ artikli 1 lõike 1 punktides a ja b, kui nende kasutamine on lubatud kõnealuse määrusega ja nimetatud määruse artikli 11 lõike 1 alusel asjaomaste toodete kohta vastu võetud õigusaktidega, või
 - komisjoni direktiiviga 2006/125/EÜ ⁽²⁾ reguleeritavates toodetes, kui nende kasutamine on nimetatud direktiivi kohaselt lubatud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 35).

⁽²⁾ Komisjoni 5. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/125/EÜ imikutele ja väikelastele mõeldud teraviljapõhiste töödeldud toitade ja muude imikutoitude kohta (ELT L 339, 6.12.2006, lk 16).

▼B

- 2.2.3. Kasutada võib üksnes selliseid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid, mis on artikli 24 kohaselt töötlemisel lubatud.

▼M9

Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning kasutamise koht.

▼B

- 2.2.4. Artikli 30 lõikes 5 osutatud arvutuskäigu suhtes kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) teatavaid artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud toidu lisaineid võetakse arvesse põllumajandusliku päritoluga koostisosadena;
- b) punkti 2.2.2 alapunktides a, c, d, e ja f osutatud preparaate ja aineid ei võeta arvesse põllumajandusliku päritoluga koostisosana;
- c) pärmi ja pärmitooteid võetakse arvesse põllumajandusliku päritoluga koostisosadena.

▼M9

- 2.3. Ettevõtjad peavad arvestust toidu tootmisel kasutatud sisendite üle. Liittoodete tootmisel peavad pädevale asutusele või kontrollorganile olema kättesaadavad täielikud retseptid/valemid, mis näitavad sisend- ja väljundkoguseid.

▼B**V osa: Töödeldud sööda tootmise nõuded**

Lisaks artiklites 9, 11 ja 17 sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse käesolevas osas sätestatud nõudeid töödeldud sööda mahepõllumajandusliku tootmise suhtes.

- 1. Töödeldud sööda tootmise suhtes kehtivad üldnõuded
 - 1.1. Söödalisandid, töötlemise abiained ning muud sööda töötlemiseks kasutatavad ained ja koostisosad ning kasutatavad töötlemismeetodid, nagu suitsutamine, peavad vastama hea tootmistava põhimõtetele.
 - 1.2. Töödeldud sööda tootvad ettevõtjad kehtestavad kriitiliste töötlemisetappide süstemaatilisel kindlaksmääramisel põhinevad asjakohased menetlused ning uuendavad neid.
 - 1.3. Punktis 1.2 osutatud menetluste kohaldamine peab alati tagama valmistatavate töödeldud toodete vastavuse käesolevale määrusele.
 - 1.4. Ettevõtjad järgivad ja rakendavad punktis 1.2 osutatud menetlusi ning eelkõige, ilma et see piiraks artikli 28 kohaldamist,

▼M9

- a) võtavad ettevaatusmeetmeid ja peavad nende üle arvestust;

▼B

- b) rakendavad sobivaid ja piisavaid puhastusmeetmeid, jälgivad nende tõhusust ja dokumenteerivad vastavad toimingud;
- c) tagavad, et turule ei viidaks mittemahepõllumajanduslikke tooteid mahepõllumajanduslikule tootmisele osutava märgistusega.

▼B

1.5. Töödeldud mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike toodete valmistamine tuleb hoida üksteisest ajas või ruumis lahus. Kui asjaomases tootmisüksuses valmistatakse või hoitakse mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid mis tahes kombinatsioonis, teeb ettevõtja järgmist:

- a) teatab sellest kontrolliasutusele või kontrollorganile;
- b) teeb toiminguid katkematult kogu partii valmistamise lõpuni eraldi kohas või erineval ajal mis tahes tootega (mahepõllumajandusliku, üleminekuaja või mittemahepõllumajandusliku tootega) tehtavatest samalaadsetest toimingutest;
- c) ladustab mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid enne ja pärast toiminguid üksteisest eraldi kohas või erineval ajal;
- d) hoiab kättesaadavana ajakohastatavat registrit kõikidest toimingutest ja töödeldud kogustest;
- e) võtab meetmeid, mida on vaja, et identifitseerida partiisid ning vältida nende segi- või vahetusseminekut mahepõllumajanduslike, üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslike toodetega;
- f) teeb toiminguid mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodetega ainult pärast tootmisseadmete sobivat ja piisavat puhastamist.

2. Töödeldud sööda tootmise suhtes kehtivad üksikasjalikud nõuded

- 2.1. Mahepõllumajanduslikke või üleminekuaja söödamaterjale ei kasutata mahepõllumajandusliku sööda koostises samal ajal muude meetoditega toodetud samasuguste söödamaterjalidega.
- 2.2. Mahepõllumajanduslikus tootmises kasutatavaid või töödeldavaid söödamaterjale ei töödelda keemiliselt sünteetisid orgaaniliste lahuste abil.
- 2.3. Sööda töötlemisel võib kasutada ainult sellist mittemahepõllumajanduslikku taimset, vetika-, loomset, pärmi või mineraalset päritolu söödamaterjali, söödalisandeid ja töötlemise abiaineid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.
- 2.4. Kasutada võib üksnes selliseid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid, mis on artikli 24 kohaselt töötlemisel lubatud.

▼M9

Ettevõtjad peavad kõnealuste toodete kasutamise kohta arvestust, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning kasutamise koht.

- 2.5. Ettevõtjad peavad arvestust sööda tootmisel kasutatud sisendite üle. Liitoodete tootmise korral peavad pädevale asutusele või kontrollorganile olema kättesaadavad täielikud retseptid/valemid, mis näitavad sisend- ja väljundkoguseid.

▼B**VI osa: Vein**

1. Kohaldamisala
 - 1.1. Lisaks artiklites 9, 10, 11, 16 ja 18 sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõikes 2 osutatud veinitööstuse mahepõllumajanduslike toodete tootmise suhtes käesolevas osas sätestatud nõudeid.
 - 1.2. Kui käesolevas osas ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, kohaldatakse komisjoni määrusi (EÜ) nr 606/2009 ⁽¹⁾ ja (EÜ) nr 607/2009 ⁽²⁾.
2. Teatavate toodete ja ainete kasutamine
 - 2.1. Veinitööstustooted peavad olema toodetud mahepõllumajanduslikust toorainest.
 - 2.2. Veinitööstustoodete tootmiseks võib kasutada ainult selliseid tooteid ja aineid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, sh veinivalmistustavade, protsesside ja tötluste ajal, tingimusel et kohaldatakse määruses (EL) nr 1308/2013 ja määruses (EÜ) nr 606/2009 ja eelkõige selle määruse I lisa A osas sätestatud tingimusi ja piiranguid.

▼M9

- 2.3. Ettevõtjad peavad arvestust veini tootmisel ning puhastamisel ja desinfitseerimisel kasutatud toodete ja ainete kohta, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning, kui see on asjakohane, kasutamise koht.

▼B

3. Veinivalmistamise tavad ja piirangud
 - 3.1. Ilma et see piiraks käesoleva osa 1. ja 2. jaotises ning punktides 3.2., 3.3 ja 3.4 esitatud konkreetsete keeldude ja piirangute kohaldamist, on lubatud üksnes sellised veinivalmistamise tavad, protsessid ja tötlusmeetodid, mida kasutati enne 1. augustit 2010, sealhulgas piirangud, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 80 ja artikli 83 lõikega 2, määruse (EÜ) nr 606/2009 artikliga 3, artiklitega 5–9 ja 11–14 ning nimetatud määruste lisadega.
 - 3.2. Keelatud on kasutada järgmisi veinivalmistamise tavasid, protsesse ja tötlusmeetodeid:
 - a) osaline kontsentreerimine jahutamise teel vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 VIII lisa I osa B jao punkti 1 alapunktile c;
 - b) vääveldioksiidi kõrvaldamine füüsikaliste protsessidega vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 8;
 - c) töötlemine elektrodialüüsiga veini viinhappelise stabiliseerimise tagamiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 36;

⁽¹⁾ Komisjoni 10. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 606/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2008 teatavad rakenduseeskirjad seoses viinamarjasaaduste kategooriate, veinivalmistustavade ja asjaomaste piirangutega (ELT L 193, 24.7.2009, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 14. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 607/2009, millega kehtestatakse üksik-asjalikud rakenduseeskirjad nõukogu määrusele (EÜ) nr 479/2008 seoses teatavate veinitoodete kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähistega, traditsiooniliste nimetuste, märgistuse ja esitlusviimusega (ELT L 193, 24.7.2009, lk 60).

▼B

- d) veini osaline alkoholitustamine vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 40;
 - e) töötlemine katioonivahetajatega veini viinhappelise stabiliseerimise tagamiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 43.
- 3.3. Järgmiste veinivalmistamise tavade, protsesside ja töötlemismeetodite kasutamine on lubatud järgmistel tingimustel:
- a) kuumtöötlemine vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 2, tingimusel et temperatuur ei ole kõrgem kui 75 °C;
 - b) tsentrifuugimine ja filtrimine, kas inertse filtreerimisainega või ilma, vastavalt määruse (EÜ) nr 606/2009 I lisa A osa punktile 3, tingimusel et pooride läbimõõt ei ole väiksem kui 0,2 mikromeetrit.
- 3.4. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 või (EÜ) nr 606/2009 kohaste veinivalmistamise tavade, protsesside ja töötlemismeetodite iga muudatust, mis on tehtud pärast 1. augustit 2010, tohib mahepõllumajandusliku veini tootmisel kohaldada alles pärast seda, kui need meetmed on lisatud lubatud meetmetena käesolevasse jakku ja vajaduse korral pärast nende käesoleva määruse artikli 24 kohast hindamist.

VII osa: Toiduks või söödaks kasutatav pärm

Lisaks artiklites 9, 11, 16, 17 ja 19 sätestatud üldistele tootmisnõuetele kohaldatakse mahepõllumajandusliku pärmitootmise suhtes ka käesolevas osas sätestatud nõudeid.

- 1. Üldnõuded
- 1.1. Mahepõllumajandusliku pärimi tootmiseks kasutatakse ainult mahepõllumajanduslikult toodetud substraate. Kuni ►**M3** 31. detsembrini 2024 ◀ on lubatud mahepõllumajandusliku pärimi tootmisel lisada substraadile kuni 5 % mittemahepõllumajanduslikku pärmiekstrakti või selle autolüsaati (arvutatud kuivaine massina), kui ettevõtjad ei suuda hankida mahepõllumajanduslikku pärmiekstrakti või selle autolüsaati.
- 1.2. Mahepõllumajanduslik pärm ei või esineda mahepõllumajanduslikus toidus koos mittemahepõllumajandusliku pärmiga.
- 1.3. Mahepõllumajandusliku pärimi ja seda sisaldavate segude ja saaduste tootmisel võib kasutada järgmisi tooteid ja aineid:
 - a) töötlemise abiained, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud;
 - b) IV osa punkti 2.2.2 alapunktides a, b ja e osutatud tooted ja ained.
- 1.4. Kasutada võib üksnes selliseid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid, mis on artikli 24 kohaselt töötlemisel lubatud.

▼M9

- 1.5. Ettevõtjad peavad arvestust pärimi tootmisel ning puhastamisel ja desinfitseerimisel kasutatud toodete ja ainete kohta, sealhulgas iga toote kasutamise kuupäev või kuupäevad, toote nimetus, selle toimeained ning kasutamise koht.

▼B*III LISA***TOODETE KOGUMINE, PAKENDAMINE, VEDAMINE JA LADUSTAMINE****1. Toodete kogumine ja vedamine ettevalmistusüksustesse**

Ettevõtjad võivad koguda mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mitte-mahepõllumajanduslikke tooteid samal ajal ainult juhul, kui võetakse asjakohased meetmed, et ära hoida nende segi- või vahetusseminek üleminekuaja ja mitte-mahepõllumajanduslike toodetega ja tagada mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja toodete identifitseerimine. Ettevõtja hoiab toodete kogumispäevade, -tundide, -ahela ning vastuvõtukuupäevade ja -aegade seotud teabe kontrolliasutusele või kontrollorganile kättesaadavana.

2. Toodete pakendamine ja vedu teistele ettevõtjatele või muudesse üksustesse**▼M5****2.1. Esitatav teave**

2.1.1. Ettevõtjad peavad tagama, et mahepõllumajanduslikke ja üleminekuaja tooteid veetakse teistele ettevõtjatele või muudesse üksustesse, sh hulgi- ja jaemüüjatele, ainult asjakohastes pakendites, konteinerites või sõidukites, mis on suletud viisil, mis ei võimalda pitsert muutmata või rikku-mata sisu muuta, sealhulgas asendada sisu teise tootega, ning on varustatud etiketiga, millele, ilma et see piiraks liidu õigusaktidele vastavate muude märgiste kasutamist, on märgitud

a) ettevõtja või juhul, kui tegemist on eri isikuga, toote omaniku või müüja nimi ja aadress;

b) toote nimetus;

c) ettevõtjat kontrolliva kontrolliasutuse või kontrollorgani nimi või koodi number ning

d) vajaduse korral partii tähis vastavalt märgistussüsteemile, mis on heaks kiidetud kas riigi tasandil või kokku lepitud kontrolliasutuse või kontrollorganiga ning võimaldab seostada partii artikli 34 lõikes 5 osutatud dokumendiga.

2.1.2. Ettevõtjad tagavad, et mahepõllumajanduslikus tootmises lubatud segasööt, mida veetakse teistele ettevõtjatele või muudesse üksustesse, sh hulgi- ja jaemüüjatele, on varustatud etiketiga, millel on lisaks muudele liidu õigusaktidega nõutavatele märgistele esitatud:

a) punktis 2.1.1 osutatud andmed;

b) vajaduse korral esitatud kuivainena massi kohta:

i) mahepõllumajanduslike söödamaterjalide kogusisaldus protsentides;

ii) üleminekuaja söödamaterjalide kogusisaldus protsentides;

iii) punktidega i ja ii hõlmamata söödamaterjalide kogusisaldus protsentides;

iv) põllumajandusliku päritoluga sööda kogusisaldus protsentides;

▼M5

- c) vajaduse korral mahepõllumajanduslike söödamaterjalide nimetused;
- d) vajaduse korral üleminekuaja söödamaterjalide nimetused ning
- e) segasööda puhul, mida ei saa märgistada vastavalt artikli 30 lõikele 6, märges selle kohta, et sellist sööta võib mahepõllumajanduslikus tootmises kasutada kooskõlas käesoleva määrusega.

2.1.3. Ilma et see piiraks direktiivi 66/401/EMÜ kohaldamist, tagavad ettevõtjad, et teatavate eri taimeliikide mahepõllumajanduslikke ja üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslikke seemneid, millele on käesoleva määruse II lisa I osa punktis 1.8.5 sätestatud asjakohastel tingimustel välja antud luba, sisaldavate söödakultuuriseemnesegu pakendi märgistusel esitatakse teave segu täpsete koostisosade kohta, mis on esitatud iga koostisosaliigi ja vajaduse korral sortide massiprotsendina.

Kõnealune teave peab lisaks direktiivi 66/401/EMÜ IV lisa asjakohastele nõuetele sisaldama ka käesoleva punkti esimeses lõigus nõutud andmeid ja loetelu seemnesegus sisalduvatest seemneliikidest, mis on märgistatud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja seemnetena. Mahepõllumajanduslike ja üleminekuaja seemnete minimaalne kogusisaldus seemnesegus on vähemalt 70 massiprotsenti.

Kui segu sisaldab mittemahepõllumajanduslikke seemneid, esitatakse märgisel ka järgmine teave: „Segu kasutamine on lubatud ainult loa kohaldamisalas ja selle liikmesriigi territooriumil, mille pädev asutus on andnud loa kõnealuse seemnesegu kasutamiseks kooskõlas määruse (EL) 2018/848 (mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist) II lisa punktiga 1.8.5.“

Punktides 2.1.1 ja 2.1.2 osutatud andmed võib esitada üksnes saatedokumendil, kui on kindel, et kõnealust dokumenti saab vaieldamatult seostada toote pakendi, konteineri või sõidukiga. Saatedokumenti tuleb märkida tarnija või vedaja andmed.

▼B

- 2.2. Pakendeid, konteinereid või sõidukeid ei ole vaja sulgeda, kui
 - a) vedu toimub vahetult kahe ettevõtja vahel, kelle mõlema suhtes kehtib mahepõllumajanduse kontrollisüsteem;
 - b) veetakse ainult mahepõllumajanduslikke või ainult üleminekuaja tooteid;
 - c) toodetele on lisatud dokument, mis sisaldab punktiga 2.1 ette nähtud teavet, ning
 - d) nii lähetav kui ka vastuvõttev ettevõtja hoiavad selliseid veotoiminguid käsitlevaid dokumente kontrolliasutuse või kontrollorgani jaoks kättesaadavatena.
- 3. Erinõuded sööda veo kohta muudesse tootmis- või ettevalmistusüksustesse või ladustamisruumidesse

Sööda vedamisel teistesse tootmis- või ettevalmistusüksustesse või ladustamisruumidesse tagavad ettevõtjad järgmiste tingimuste täitmise:

▼B

- a) veo ajal on mahepõllumajanduslikult toodetud sööt, üleminekuaja sööt ja mittemahepõllumajanduslik sööt tõhusalt füüsiliselt eraldatud;
- b) mittemahepõllumajanduslike toodete veoks kasutatud sõidukeid või konteinereid kasutatakse mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete veoks ainult juhul, kui
 - i) enne mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete vedu on kasutatud sobivaid ja piisavaid puhastusmeetmeid, mille tõhusust on kontrollitud; ettevõtjad peavad need toimingud dokumenteerima;
 - ii) olenevalt kontrollimeetmete kohaselt hinnatud riskidest rakendatakse kõiki asjakohaseid meetmeid ning vajaduse korral tagavad ettevõtjad, et mittemahepõllumajanduslike tooteid ei saadeta turule mahepõllumajanduslikule tootmisele osutava märgisega;
 - iii) ettevõtja hoiab selliseid veotoiminguid käsitlevaid dokumente kontrolliasutusele või kontrollorganile kättesaadavana;
- c) mahepõllumajandusliku või üleminekuaja sööda lõpptoote vedu on muude lõpptoodete veost füüsiliselt või ajaliselt eraldatud;
- d) veo ajal registreeritakse nii toodete algkogus kui ka teekonna vältel iga kohale toimetatav kogus.

4. Eluskalade vedu

- 4.1. Eluskalade veoks tuleb kasutada sobivaid mahuteid, mis on täidetud puhta veega, mille temperatuur ja lahustunud hapniku sisaldus vastavad kalade vajadustele.
- 4.2. Mahutid tuleb puhastada, desinfitseerida ning loputada põhjalikult enne nende kasutamist mahepõllumajanduslike kalade ja kalatoodete veoks.
- 4.3. Stressi vähendamiseks tuleb võtta ettevaatusabinõusid. Veo ajal ei tohi loomkoormus ulatuda tasemeni, mis avaldab liikidele kahjulikku mõju.
- 4.4. Punktides 4.1, 4.2 ja 4.3 osutatud toimingute kohta peetakse arvestust.

5. Toodete vastuvõtmine teistelt ettevõtjatelt või muudest üksustest

Mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote vastuvõtmisel peab ettevõtja kontrollima pakendi, konteineri või sõiduki suletust, kui see peab olema suletud, ja 2. jaos sätestatud märgiste olemasolu.

Ettevõtja peab kontrollima, kas 2. jaos osutatud etiketile märgitud teave vastab saatedokumentides esitatud teabele. Sellise kontrolli tulemus peab olema sõnaselgelt märgitud artikli 34 lõikes 5 osutatud dokumendis.

6. Erinõuded toodete vastuvõtmise kohta kolmandast riigist

Kolmandast riigist imporditavad mahepõllumajanduslikud või üleminekuaja tooted peavad olema asjakohastes pakendites või konteinerites, mis on suletud viisil, mis ei võimalda nende sisu asendada muu tootega, ning millel on eksportija etikett ning muud märgised ja numbrid, mis võimaldavad partiid identifitseerida, ning vajaduse korral on kaasas kolmandatest riikidest importimise puhul väljastatav kontrollisertifikaat.

▼B

Kolmandast riigist imporditava mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote vastuvõtmisel peab füüsiline või juriidiline isik, kellele imporditud saadeti toimetatakse ja kes võtab selle vastu edasiseks ettevalmistamiseks või turustamiseks, kontrollima pakendi või konteineri suletust ja artikli 45 lõike 1 punkti b alapunkti iii kohaselt imporditavate toodete puhul seda, kas kõnealuses artiklis osutatud kontrollisertifikaat hõlmab saadetises oleva toote liiki. Sellise kontrolli tulemus peab olema sõnaselgelt märgitud artikli 34 lõikes 5 osutatud dokumendis.

7. Toodete ladustamine
- 7.1. Toodete ladustamisaladel peab olema tagatud partiide identifitseerimine ning tuleb ära hoida toodete segimine või saastumine toodete või ainetega, mis ei vasta mahepõllumajandusliku tootmise nõuetele. Mahepõllumajanduslikud ja üleminekuaja tooted peavad olema igal ajal selgelt identifitseeritavad.
- 7.2. Mahepõllumajanduslike või üleminekuaja taime- ja loomakasvatussaaduste tootmise üksustes on keelatud ladustada muid sisendtooteid kui artiklite 9 ja 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud tooteid või aineid.
- 7.3. Allopaatiliste veterinaarravimite, sealhulgas antibiootikumide, ladustamine on põllumajandus- ja vesiviljelusettevõtetes lubatud tingimusel, et need ravimid on välja kirjutanud veterinaarjärelevalve ametnik seoses II lisa II osa punktis 1.5.2.2 ja III osa punkti 3.1.4.2 alapunktis a osutatud raviga, et nende ladustamiskoht on järelevalve all ja et nende kohta peetakse arvestust artikli 34 lõike 5 kohaselt.
- 7.4. Kui ettevõtja käitleb mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslikke tooteid mis tahes kombinatsioonis ning mahepõllumajanduslikke või üleminekuaja tooteid ladustatakse ladustamisrajatistes, kus ladustatakse ka teisi põllumajandustooteid või toitu,
 - a) tuleb mahepõllumajanduslikud või üleminekuaja tooted hoida muudest põllumajandustoodetest või toiduainetest eraldi;
 - b) tuleb võtta kõik vajalikud meetmed, et partiid identifitseerida ning vältida nende segi- või vahetusseminekut mahepõllumajanduslike, üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslike toodetega;
 - c) enne mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete ladustamist on kasutatud sobivaid puhastusmeetmeid, mille tõhusust on kontrollitud; ettevõtjad peavad need toimingud dokumenteerima.
- 7.5. Ladustamisrajatistes võib kasutada üksnes selliseid puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid, mis on artikli 24 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud.

*IV LISA***ARTIKLIS 30 OSUTATUD NIMETUSED**

BG:	биологичен.
ES:	ecológico, biológico, orgánico.
CS:	ekologické, biologické.
DA:	økologisk.
DE:	ökologisch, biologisch.
ET:	mahe, ökoloogiline.
EL:	βιολογικό.
EN:	organic.
FR:	biologique.
GA:	orgánach.
HR:	ekološki.
IT:	biologico.
LV:	bioloģisks, ekoloģisks.
LT:	ekologiškas.
LU:	biologesch, ökologesch.
HU:	ökológiai.
MT:	organiku.
NL:	biologisch.
PL:	ekologiczne.
PT:	biológico.
RO:	ecologic.
SK:	ekologické, biologické.
SL:	ekološki.
FI:	luonnonmukainen.
SV:	ekologisk.

V LISA

EUROOPA LIIDU MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISE LOGO JA KOODNUMBRID

1. Logo

- 1.1. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo peab vastama järgmisele näidisele:

- 1.2. Etalonvärv Pantone värvistandardi järgi on Pantone roheline nr 376 ja neljavärvitrüki kasutamisel roheline (50 % tsüaan (sinine) + 100 % kollane).
- 1.3. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kasutada ka must-valgena nagu näidisel, kuid ainult juhul, kui värve ei ole tehniliselt võimalik kasutada.

- 1.4. Kui pakendi või märgise taustavärv on tume, võib sümboleid kasutada negatiivis, kasutades pakendi või märgise taustavärvi.
- 1.5. Kui kasutatakse värvilist logo värvilisel taustal, mistõttu logo on raske eristada, võib sümboli ümbritseda joonega, et suurendada selle kontrasti taustavärviga.
- 1.6. Kui pakendil esitatud teave on ühevärviline, võib Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kasutada samavärvilisena.

▼B

- 1.7. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo kõrgus peab olema vähemalt 9 mm ja laius vähemalt 13,5 mm; kõrguse ja laiuse suhe peab alati olema 1:1,5. Väga väikeste pakendite puhul võib logo suurust erandkorras vähendada nii, et kõrgus on 6 mm.
- 1.8. Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo võib kombineerida mahepõllumajanduslikule tootmisele osutavate graafiliste või tekstielementidega, tingimusel et need ei muuda logo olemust ega artikli 32 kohaselt määratletud märgiseid. Kombineerimisel riikide või eraettevõtjate logodega, millel kasutatakse punktiga 1.2 ettenähtud etalonvärvist erinevat rohelist värvi, võib Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logol kasutada kõnealust, etalonvärvist erinevat värvi.

2. Koodnumbrid

Koodnumbrite üldformaad on järgmine:

AB-CDE-999

kus

- a) AB on selle riigi ISO-kood, kus toimuvad kontrollid;
- b) CDE on komisjoni või iga liikmesriigi poolt kindlaksmääratav kolmetäheline mõiste (nt „bio“, „öko“ või „org“), mis loob seose mahepõllumajandusliku tootmisega, ning
- c) „999“ on maksimaalselt kolmekohaline viitenumber, mille määrab
 - i) iga liikmesriigi pädev asutus kontrolliasutustele või kontrollorganitele, kellele ta on delegeerinud kontrolliülesanded;
 - ii) komisjon
 - komisjoni poolt artikli 46 kohaselt tunnustatud kontrolliasutustele või kontrollorganitele;
 - komisjoni poolt artikli 48 kohaselt tunnustatud kolmandate riikide pädevatele asutustele.

▼M8

VI LISA

SERTIFIKAADI NÄIDIS

Määruse (EL) 2018/848 (mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist) artikli 35 lõike 1 kohane sertifikaat

I osa. Kohustuslikud elemendid

1. Dokumendi number	2. (valige sobiv) • Ettevõtja • Ettevõtjate rühm – vt punkt 9
3. Ettevõtja või ettevõtjate rühma nimi ja aadress:	4. Ettevõtja või ettevõtjate rühma pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani nimi ja aadress ning kood, kui tegemist on kontrolliasutuse või kontrollorganiga:
5. Ettevõtja või ettevõtjate rühma tegevusala(d) (valige sobivad):	
• Tootmine	
• Ettevalmistamine	
• Turustamine/turuleviimine	
• Ladustamine	
• Import	
• Eksport	
6. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 ⁽¹⁾ artikli 35 lõikes 7 osutatud tootekategooria või tootekategooriad ning tootmismeetodid (valige sobivad)	
a) töötlemata taimed ja taimsed saadused, sh seemned ja muu taimne paljundusmaterjal	
Tootmismeetod:	
☐ mahepõllumajanduslik tootmine, v.a üleminekuajal ☐ tootmine üleminekuajal ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine	
b) loomad ja töötlemata loomakasvatussaadused	
Tootmismeetod:	
☐ mahepõllumajanduslik tootmine, v.a üleminekuajal ☐ tootmine üleminekuajal ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine	
c) vetikad ja töötlemata vesiviljelustooted	
Tootmismeetod:	
☐ mahepõllumajanduslik tootmine, v.a üleminekuajal ☐ tootmine üleminekuajal ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine	
d) töödeldud põllumajandustooted, sh vesiviljelustooted, mis on ette nähtud toiduna kasutamiseks	
Tootmismeetod:	
☐ mahepõllumajanduslike toodete tootmine ☐ üleminekuaja toodete tootmine ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine	

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

▼ M8

e) sööt

Tootmismeetod:

- ☐ mahepõllumajanduslike toodete tootmine
- ☐ üleminekuaja toodete tootmine
- ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine

f) vein

Tootmismeetod:

- ☐ mahepõllumajanduslike toodete tootmine
- ☐ üleminekuaja toodete tootmine
- ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine

g) muud määruse (EL) 2018/848 I lisas loetletud tooted või eelmiste kategooriatega hõlmamata tooted

Tootmismeetod:

- ☐ mahepõllumajanduslike toodete tootmine
- ☐ üleminekuaja toodete tootmine
- ☐ mahepõllumajanduslik tootmine ja mittemahepõllumajanduslik tootmine

Käesolev dokument on välja antud määruse (EL) 2018/848 kohaselt ja sellega kinnitatakse, et ettevõtja või ettevõtjate rühma (valige sobiv) tegevus on kooskõlas kõnealuse määrusega.

7. Kuupäev, koht:

väljaandva pädeva asutuse või asjakohasel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani esindaja nimi ja allkiri:

8. Sertifikaat kehtib alates....[märkida kuupäev] kuni....[märkida kuupäev]

9. Määruse (EL) 2018/848 artiklis 36 määratletud ettevõtjate rühma liikmed

Liikme nimi	Aadress või muu liikme identifitseerimise tunnus

II osa. Erielemendid (vabatahtlik)

Täidetakse üks või mitu elementi, kui seda otsustab pädev asutus või, kui asjakohasel juhul kontrolliasutus või kontrollorgan, kes annab ettevõtjale või ettevõtjate rühmale välja määruse (EL) 2018/848 artikli 35 kohase sertifikaadi.

1. Tootekataloog

Toote nimetus ja/või nõukogu määrmus (EMÜ) nr 2658/87 ⁽²⁾ osutatud kombineeritud nomenklatuuri kood määruse (EL) 2018/848 kohaldamisalasse kuuluvate toodete puhul	☐ mahepõllumajanduslik ☐ üleminekuaja

⁽²⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

▼M8

2. Toodete kogus

Toote nimetus ja/või määruhes (EMÜ) nr 2658/87 osutatud kombineeritud nomenklatuuri kood määruhes (EL) 2018/848 kohaldamisalasse kuuluvate toodete puhul	☐ mahepõllumajanduslik ☐ üleminekuaja	Kogus kilogrammides, liitrites või vajaduse korral ühikute arvuna

3. Teave maa kohta

Toote nimetus	☐ mahepõllumajanduslik ☐ üleminekuaja ☐ mitte-mahepõllumajanduslik	Pindala hektarites

4. Loetelu ruumidest või üksustest, kus ettevõtja või ettevõtjate rühma tegevus toimub

Aadress või geograafiline asukoht	I osa punktis 5 osutatud tegevuse või tegevuste kirjeldus

5. Teave ettevõtja või ettevõtjate rühma tegevuse või tegevuste kohta ning selle kohta, kas tegevus toimub (või tegevused toimuvad) enda tarbeks või tegutsetakse alltöövõtjana, kelle tegevus toimub (tegevused toimuvad) teise ettevõtja heaks, samas jääb alltöövõtja vastutavaks toimunud tegevuse või tegevuste eest

I osa punktis 5 osutatud tegevuse või tegevuste kirjeldus	☐ Enda tarbeks toimuv tegevus / toimuvad tegevused ☐ Tegevus/tegevused teise ettevõtja heaks alltöövõtjana, samas jääb alltöövõtja vastutavaks toimunud tegevuse või tegevuste eest

6. Teave sellise kolmanda isiku tegevuse või tegevuste kohta, kes on sõlminud alltöövõtulepingu vastavalt määruhes (EL) 2018/848 artikli 34 lõikele 3

I osa punktis 5 osutatud tegevuse või tegevuste kirjeldus	☐ Ettevõtja või ettevõtjate rühm jääb vastutavaks ☐ Vastutajaks on kolmas isik

▼M8

7. Loetelu alltöövõtjatest, kelle tegevus või tegevused toimuvad ettevõtja või ettevõtjate rühma heaks kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 34 lõikega 3 ning kelle eest jääb mahepõllumajandusliku tootmisega seotud vastutus ettevõtjale või ettevõtjate rühmale ja kelle eest ta ei ole vastutust alltöövõtjale üle andnud

Nimi ja aadress	I osa punktis 5 osutatud tegevuse või tegevuste kirjeldus

8. Teave kontrollorgani akrediteeringu kohta vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 40 lõikele 3

- a) akrediteerimisasutuse nimi;
- b) hüperlink akrediteerimistunnistusele.

9. Muu teave:
